

Pedagógus 2010 kutatás

A pedagógus időmérleg naplók elemzése

Írta: Hajdu Tamás

2010. április

Tartalom

Az iskolákban dolgozó pedagógusok munkaterhelése	3
1. Heti összes munkaterhelés.....	3
1.1 Munkaterhelés a pedagógusok jellemzői szerint	6
1.2. Munkaterhelés intézményi jellemzők szerint	10
2. Speciális tevékenységekre fordított idő.....	17
2.1. Adminisztráció	17
2.2. Szülőkkel való kapcsolattartás	18
2.3. Továbbképzés.....	18
2.4. Diákokkal való összes közvetlen szakmai kapcsolat.....	19
2.5. Felkészülés - órai munkához kapcsolódóan	20
2.6. Tanulók értékelése.....	21
2.7. Közlekedés	22
2.8. Nem az iskolához kapcsolódó keresőtevékenység	22
3. Munkaterhelés a hétköznapiakon	23
4. Munkaterhelés alternatív tevékenységkategóriák alapján	26
4.1. Adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció	37
4.2. Pedagógiai asszisztensi feladatok.....	43
4.3. Hospitálás	49
Az óvodapedagógusok munkaterhelése	50

A következőkben a pedagógusok heti munkaterhelését elemezzük, amelyet egy átlagos, öt munkanapot és két szabadnapot tartalmazó hétre számítottunk. Az elemzésben minden olyan pedagógus adatai szerepelnek, aki az időmérleg kitöltésének két hetében mind munkanapon, mind szabadnapon kitöltötte az időmérleg-naplót. Minden ilyen pedagógus esetében kiszámítottuk a heti átlagos munkaterhelést, majd ennek felhasználásával képeztük a pedagógusok átlagos munkaterhelését, amely tehát a válaszadó pedagógusok heti munkaterhelésének átlaga.

Az iskolákban dolgozó pedagógusok munkaterhelése

1. Heti összes munkaterhelés

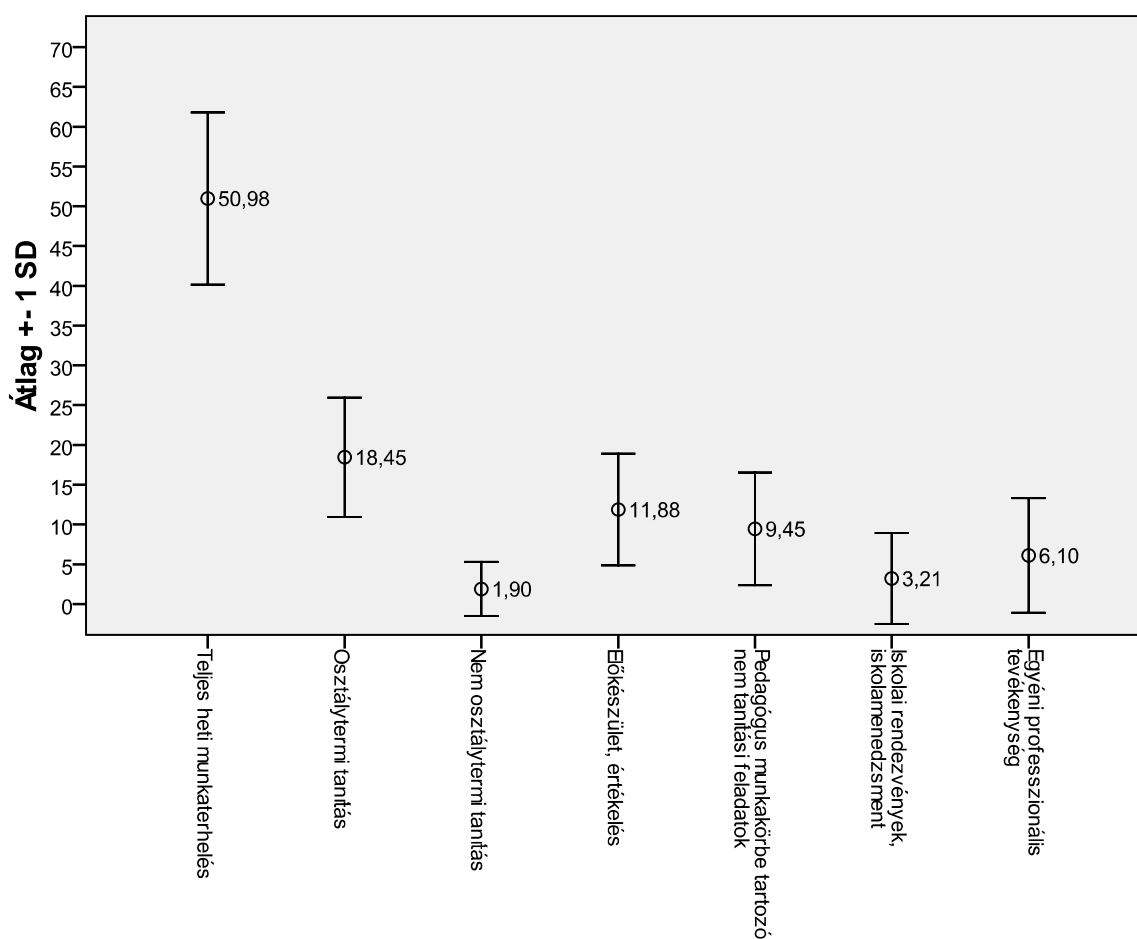
A teljes heti munkaterhelés minden olyan tevékenységet magában foglal, amely a pedagógus munkakörhöz kötődik, a tanítástól kezdve, a dolgozatjavításon és iskolai rendezvényekkel kapcsolatos tevékenységeken át egészen az önképzésig, hospitálásig. Összességében, a pedagógusok heti átlagos munkaterhelése 51 óra, amely azonban jelentősen szóródik. A válaszadó pedagógusok 5,4 százaléka egy héten 35 óránál kevesebbet dolgozik, 17,1 százaléka pedig 60 órát vagy többet, ami azt jelenti, hogy jelentős a túlterhelt pedagógusok aránya, amivel párhuzamosan ugyanakkor az alulterhelés is megfigyelhető. A teljes heti munkaterhelésből 45,3 óra esik a hét öt munkanapjára és 5,7 óra a két szabadnapra.

1. táblázat. A pedagógusok heti teljes munkaterhelésének megoszlása

Átlagos heti munkaterhelés	%	N
-35 óra	5,4	130
35-40 óra	7,1	171
40-45 óra	14,8	354
45-50 óra	20,7	495
50-55 óra	19,9	476
55-60 óra	15,0	358
60-65 óra	8,0	191
65- óra	9,1	217
Összesen	100,0	2392

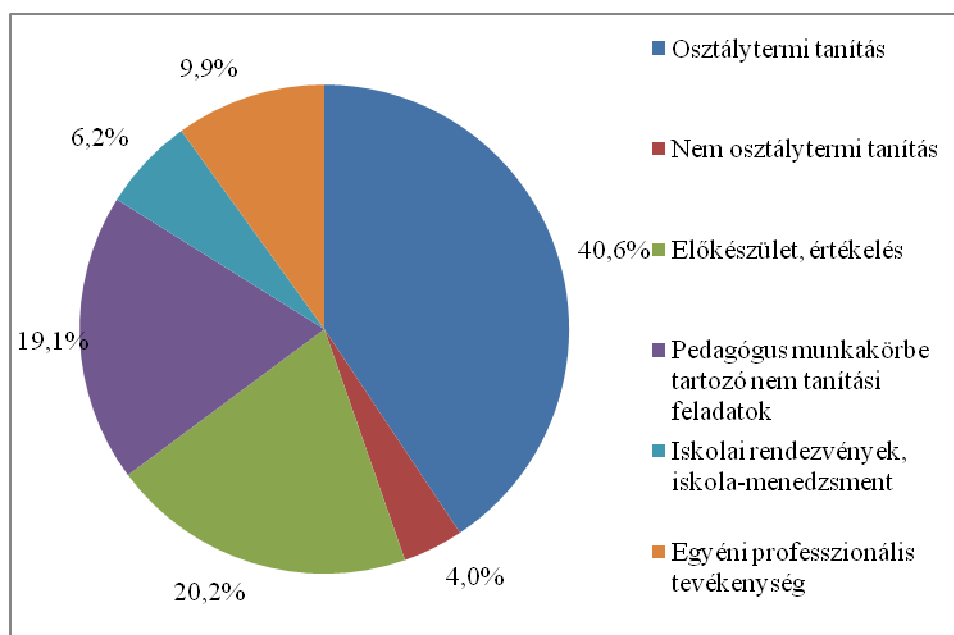
A teljes heti munkaterhelést tevékenységtípusok szerint 6 főbb kategóriára bontottuk, amelyek a következők: osztálytermi tanítás; nem osztálytermi tanítás; előkészület és értékelés; pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatok; iskolai rendezvények, iskolamenedzsment; egyéni professzionális tevékenység. A válaszadó pedagógusok egy héten átlagosan 18,5 órát töltenek osztálytermi tanítással, 1,9 órát nem osztálytermi tanítással (pl. korrepetálás, szakkör), 11,9 órát fordítanak előkészületekre és felkészülésre. A pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokkal (pl. diákok felügyelete, kísérése, étkeztetése, fogadóórán való részvétel, szülőkkel való kapcsolattartás, osztályfőnöki tevékenység, stb.) 9,5 órát töltenek, az iskolamenedzsmenttel kapcsolatos tevékenységekkel 3,2 órát foglalkoznak, míg egyéni professzionális tevékenységre (pl. továbbképzés, önképzés) 6,1 óra jut hetente.

1. ábra. A pedagógusok teljes heti munkaterhelése és a munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti bontásában

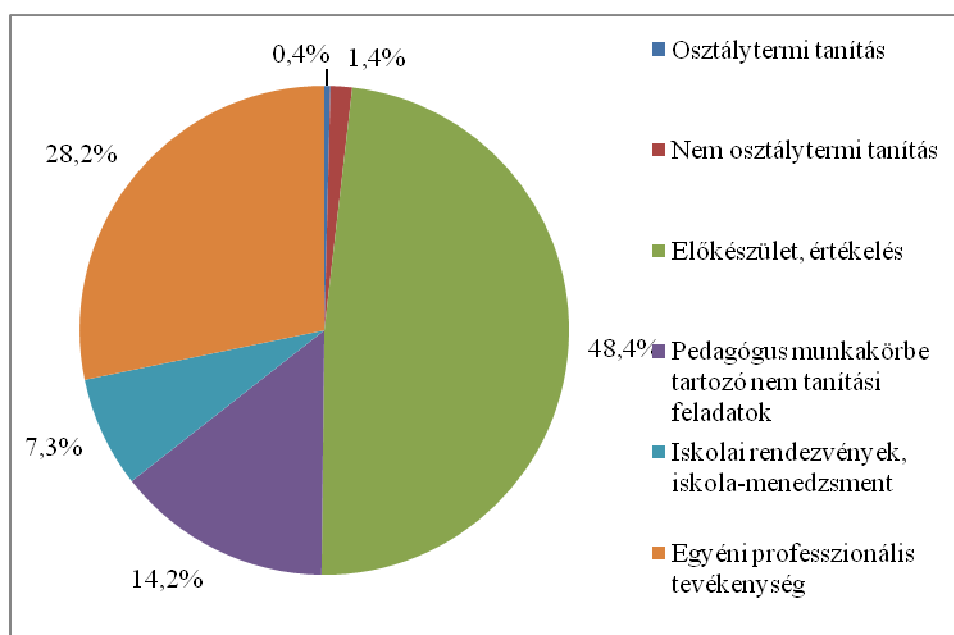

A munkanapokon és szabadnapokon végzett munkaterhelés főbb tevékenységtípusok szerinti megoszlása alapvetően különbözik egymástól. Nyilvánvaló módon a munkanapokon a tanítás adja a terhelés döntő hányadát (44,6 százalék), de jelentős az előkészület, értékelés (20,2 százalék) és a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokra fordított idő részesedése is (19,1 százalék). A szabadnapokon végzett munka jelentős része az értékeléshez (dolgozatjavítás) és az órákra való felkészüléshez kapcsolódik (48,4 százalék). A munkanapokhoz képest hangsúlyos szerepet kapnak azonban az egyéni professzionális tevékenységek, a szakmai tudás fejlesztése, elsősorban önképzés formájában (28,2 százalék).

2. ábra. A pedagógusok munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti megoszlása munkanapokon

3. ábra. A pedagógusok munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti megoszlása szabadnapokon

2. táblázat. A pedagógusok heti munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti megoszlása munkanapokon és szabadnapokon (óra)

Tevékenységtípus	Munkanap	Szabadnap
Osztálytermi tanítás	18,42	0,02
Nem osztálytermi tanítás	1,82	0,08
Előkészület, értékelés	9,14	2,74
Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	8,65	0,81
Iskolai rendezvények, iskola-menedzsment	2,79	0,41

Egyéni professzionális tevékenység	4,50	1,60
Összesen	45,33	5,66

1.1 Munkaterhelés a pedagógusok jellemzői szerint

A teljes munkaterhelés nem különbözik érdemben a férfiak és nők között. Előbbiek hetente átlagosan 51,2 órát, utóbbiak 50,9 órát dolgoznak. A főbb tevékenységtípusok szerint azonban már nagyobb eltérések mutatkoznak. A férfiak több időt töltenek osztálytermi és nem osztálytermi tanítással (21,9 óra), mint a nők (20,1 óra), illetve 1 órával többet foglalkoznak egyéni professzionális tevékenységekkel. A nők ugyanakkor 2,5 órával több időt szánnak hetente az órákra való készülésre és egyéb, a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokra.

Az életkor az összes munkaterhelés vonatkozásában csak enyhén differenciáló tényező. A legfiatalabb, 20-29 éves korosztály mintegy heti 1,5 órával kevesebbet tölt munkavégzéssel, mint az 50 évesnél idősebbek csoportja. A főbb tevékenységtípusok szerint azonban ebben az esetben is jelentősebb különbségek mutatkoznak. Osztálytermi tanítással a 40 évnél fiatalabb pedagógusok nagyjából 1 órával többet töltenek, mint az idősebbek. Ehhez hasonlóan az életkor előrehaladtával a felkészülésre fordított idő is csökken; a két szélső korcsoport közti különbség közel heti 3 óra, ami nem áll arányban az eltérő tanítási idővel, főképp a nagyobb tapasztalattal magyarázható. Az idősebbek ezzel szemben lényegesen több időt fordítanak a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokra és az iskolai rendezvényekkel, iskolamenedzsmenttel kapcsolatos tevékenységekre és egyéni professzionális tevékenységekre. Ennek hátterében természetesen többek közt az eltérő beosztás áll, az idősebbek között nagyobb például a vezetők aránya.

A pályakezdő (5 évnél nem régebb óta tanító) pedagógusok heti munkaterhelése nagyjából 1,5 órával kevesebb. Ez a mérsékeltebb összerhelés az iskolamenedzsmenttel összefüggő feladatokra és a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokra fordított alacsonyabb óraszámmal magyarázható. A tanítással közvetlenül összefüggő feladatokkal ugyanakkor több időt töltenek a pályakezdők. Mintegy 1,5 órával magasabb hetente a tanítással és a felkészüléssel töltött idejük.

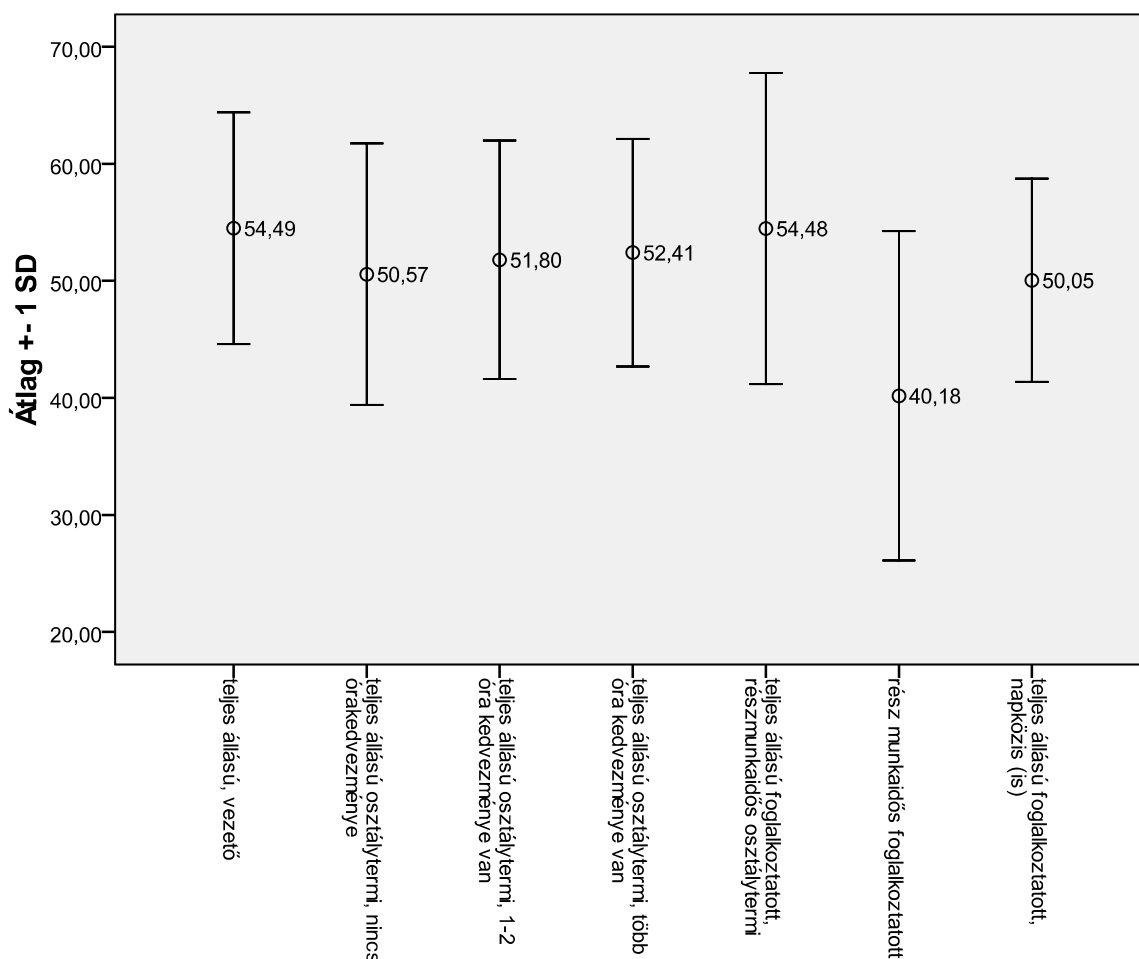
3. táblázat. A pedagógusok heti teljes munkaterhelése nemek, életkori csoportok és tapasztalat szerint

	Átlagos heti munkaterhelés	SD
Férfi	51,17	12,30
Nő	50,92	10,30
20-29 éves	49,62	11,79
30-39 éves	50,97	11,04
40-49 éves	51,22	10,40
50+ éves	51,17	10,82
Nem pályakezdő	51,13	10,67
Pályakezdő	49,74	12,17

A pedagógusok iskolában betöltött pozíciója és az órakedvezménye mértéke szerint képzett pedagógustípusok heti átlagos munkaterhelése alapvetően különböző. A legtöbb időt a teljes

munkaidős, vezető beosztásban dolgozó és a teljes munkaidős, de osztálytermi tanítással csak részmunkaidőben foglalkozó tanárok töltik munkáival. Mindkét csoport tagjaira 54,5 órás munkaterhelés jellemző. Legalacsonyabb a munkaterhelése a részmunkaidőben foglalkoztatott pedagógusoknak, azonban ők is hetente 40 órát töltenek a tanári munkájukhoz kapcsolódó feladatokkal. A többi csoport az átlagoshoz közeli 50-52 órás munkaterhelésről számolt be. Érdekeség ugyanakkor, hogy a teljes munkaidős osztálytermi pedagógusok közül az órakedvezményrel rendelkezők munkaterhelése magasabb, mint az órakedvezményrel nem rendelkezőké. Ennek hátterében az áll, hogy az órakedvezményrel rendelkezőknek csak a felkészülésre, értékelésre fordított ideje rövidebb, a tanítási feladatai nem alacsonyabbak érdemben (sőt, az 1-2 órakedvezményrel rendelkezők többet tanítanak) az órakedvezményrel nem rendelkezőkhöz képest. Ezzel párhuzamosan azonban a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokra és az iskolamenedzsmenttel, iskolai rendezvényekkel összefüggő tevékenységekre lényegesen több időt fordítanak.

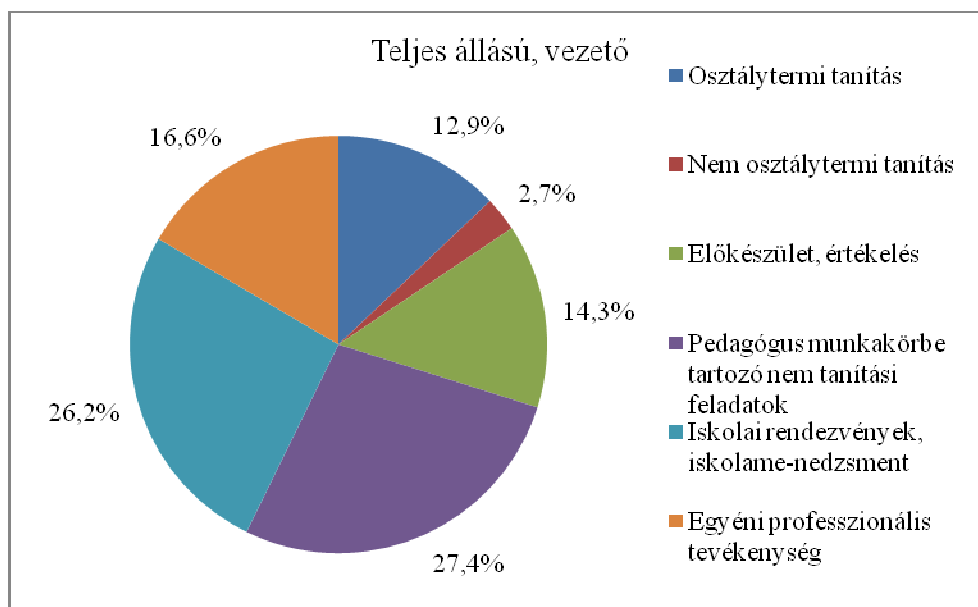
4. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése pedagógustípus szerint

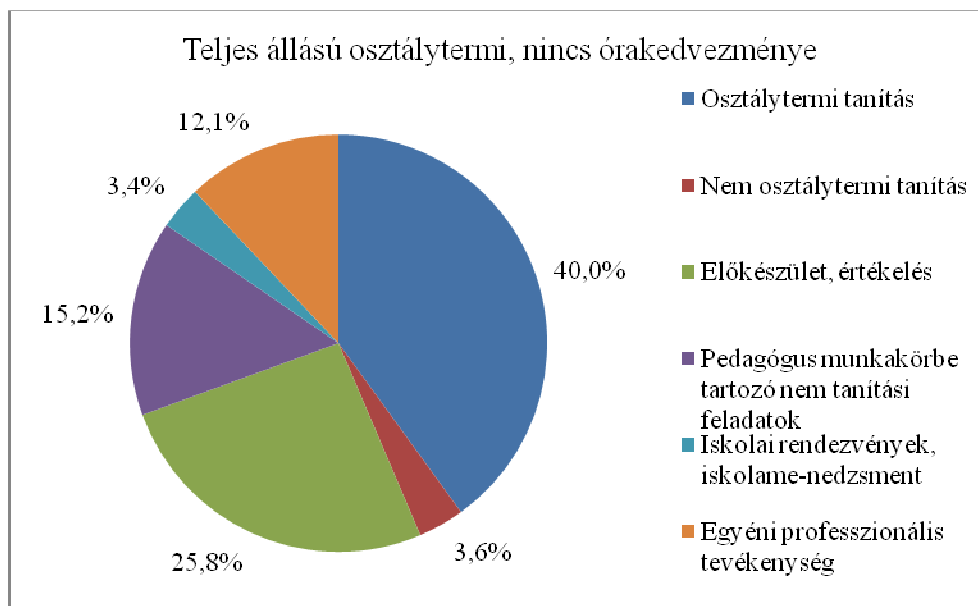
A vezetők és az osztálytermi pedagógusok időfelhasználásának alapvető eltérése jól tükröződik a teljes munkaterhelés főbb kategóriák szerinti megoszlásában. Míg a vezető pozícióban lévő pedagógusok idejük 16 százalékát töltik tanítással és 14 százalékát előkészületekkel, értékeléssel, addig egy órakedvezményrel nem rendelkező osztálytermi tanár heti munkaidejének 44 százalékát a tanítás, 26 százalékát az órákra való készülés és értékelés teszi ki. A vezetők munkaterhelésének 26 százaléka iskolamenedzsmentre, 27

százaléka pedig pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokra fordítódik, szemben az osztálytermi tanárok hasonló feladatokra jutó 3 és 15 százalékkal.

5. ábra. A teljes munkaidős, vezető beosztásban lévő pedagógusok munkaterhelésének megoszlása a főbb tevékenységkategóriák szerint

6. ábra. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok munkaterhelésének megoszlása a főbb tevékenységkategóriák szerint

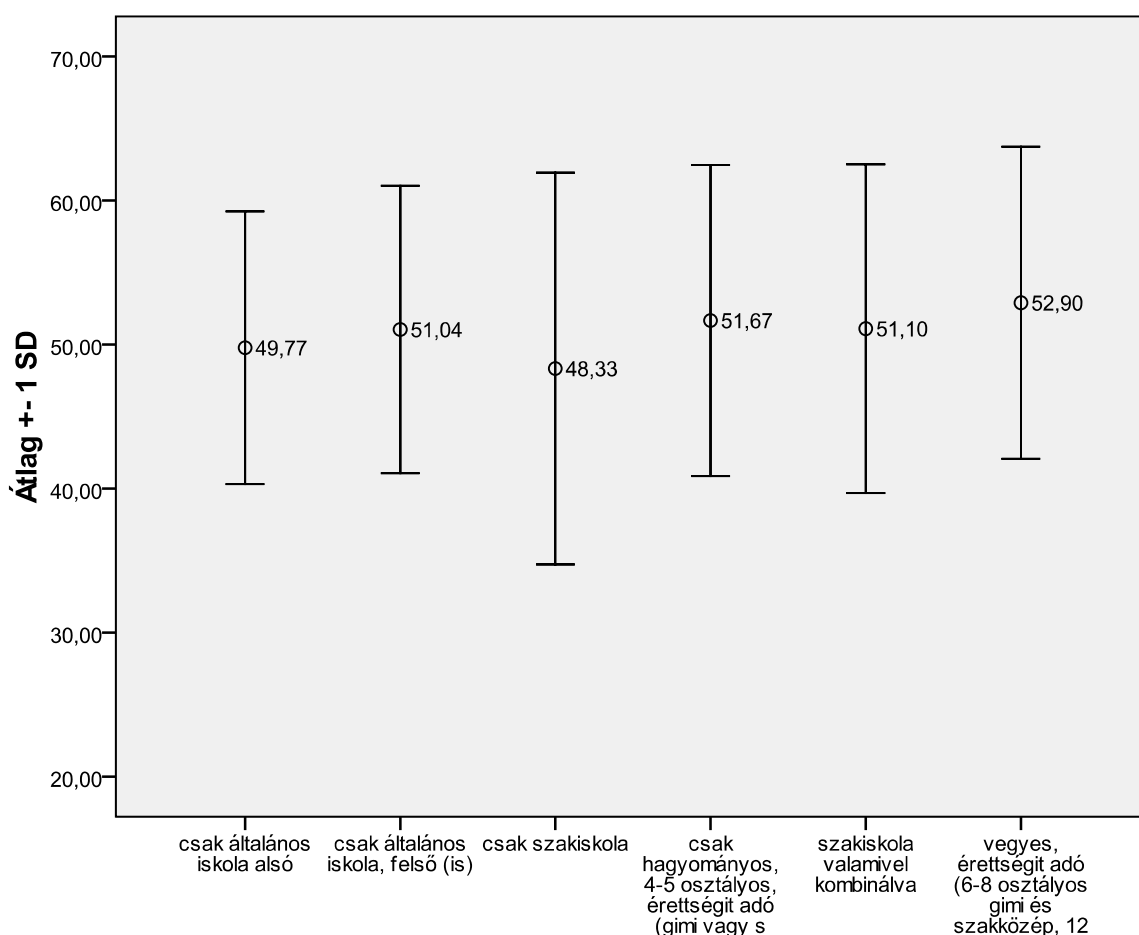

Különbségek mutatkoznak a pedagógusok között a tekintetben is, hogy milyen típusú osztályokban tanítanak. A kizárólag szakiskolai osztályokat oktatók átlagos munkaterhelése a legalacsonyabb (heti 48,3 óra), míg a vegyes, érettségit adó iskolák (pl. 6-8 osztályos gimnázium és szakközép, általános iskola és gimnázium, stb.) pedagógusainak a legmagasabb a munkaterhelése (52,9 óra). Az átlagosnál alacsonyabb ezenkívül a kizárólag alsó tagozatos általános iskolai osztályokban tanító pedagógusok terhelése. Összességében a munkaterhelés

megoszlásából az látszik, hogy a kizárólag egy típusú osztályokat tanítók közül a gimnáziumi és szakközépiskolai tanárok terhelése a legmagasabb, míg a szakiskolák pedagógusainak a legalacsonyabb a heti munkaideje. Illetve a vegyes osztályokat tanítók munkaterhelése magasabb a csak egy típusú osztályt tanító kollégáik terhelésénél.

Osztálytermi tanítással az általános iskolás osztályokat oktató pedagógusok az átlagosnál kevesebb időt töltenek (17,3-17,8 óra), míg az átlagot meghaladó terhelésűek a vegyes iskolákban oktató pedagógusok, akik szakiskolai és egyéb típusú osztályban (20,6 óra) vagy érettségit adó osztályokban és például általános iskolai képzésben is tanítanak (19,3 óra). A kizárólag szakiskolai osztályokat tanítók átlagnál alacsonyabb teljes munkaterhelése abból adódik, hogy a felkészülésre és értékelésre az átlagosnál 3 órával kevesebbet fordítanak (8,7 óra). Kiemelkedően sok időt töltenek ezzel szemben az órákra való felkészüléssel és értékeléssel a vegyes, érettségit adó osztályokat tanító pedagógusok (13,9 óra).

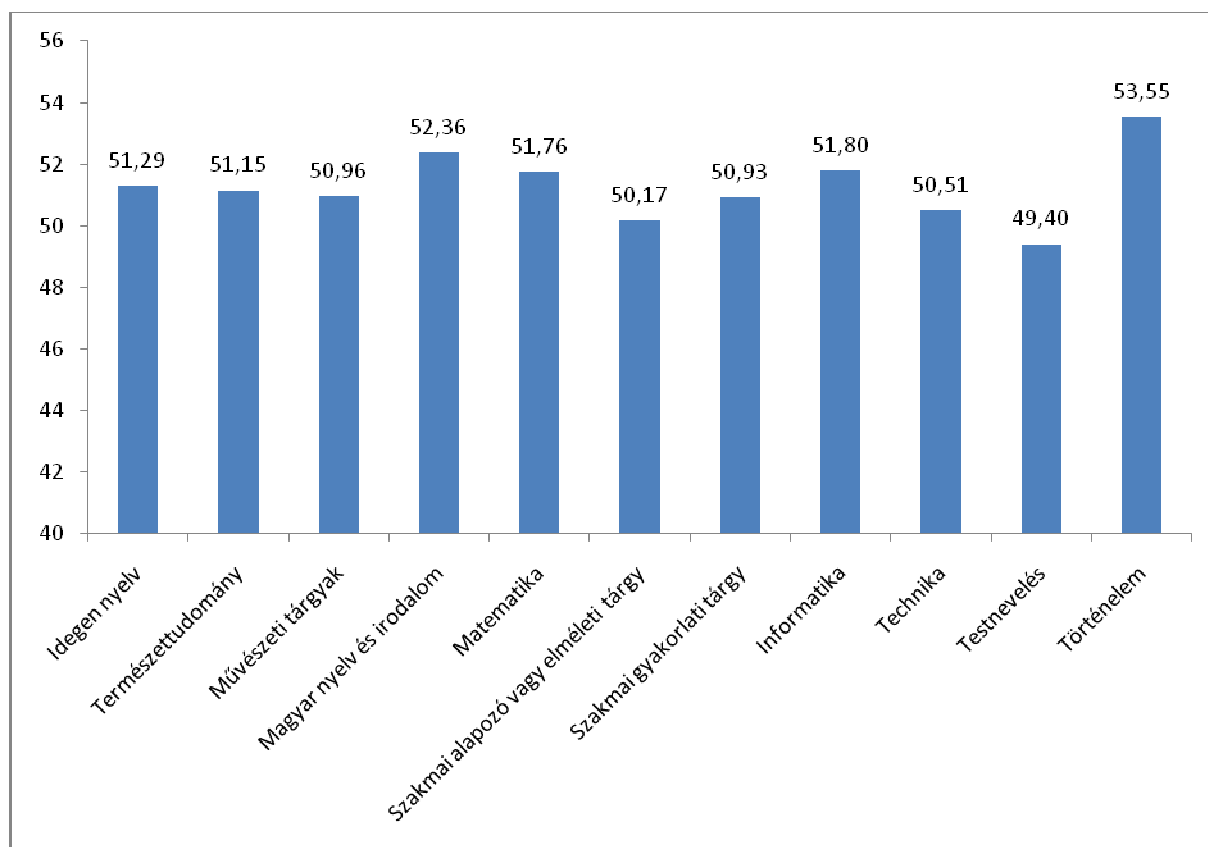
7. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése a pedagógus által tanított osztályok típusa szerint

A tanított tárgy vonatkozásában is érdemi különbségek rajzolódnak ki. A leginkább terheltek a történelmet tanítók (53,6 óra) és a magyartanárok (52,4 óra), míg a legalacsonyabb munkaterhelésről a testneveléstanárok számoltak be (49,4 óra). A legmagasabb osztálytermi óraterhelésű pedagógusok a szakmai tárgyat oktatók és az idegen nyelvet tanítók, míg a legkevesebb osztálytermi tanítási kötelezettséggel a művészeti tárgyakat, informatikát és a technikát oktató pedagógusok rendelkeznek. A testneveléstanárok alacsonyabb

munkaterhelése az előkészületekkel és értékeléssel töltött rövidebb idővel magyarázható, ugyanakkor ők töltik a legtöbb időt nem osztálytermi tanítással (pl. edzés, szakkör tartásával). Az egyéni professzionális tevékenységre fordított idő (pl. továbbképzés, önképzés) a természettudományi tárgyat, matematikát és technikát tanítók körében lényegesen alacsonyabb az átlagosnál, míg magasabb a szakmai gyakorlati tárgyat és informatikát oktató pedagógusoknál.

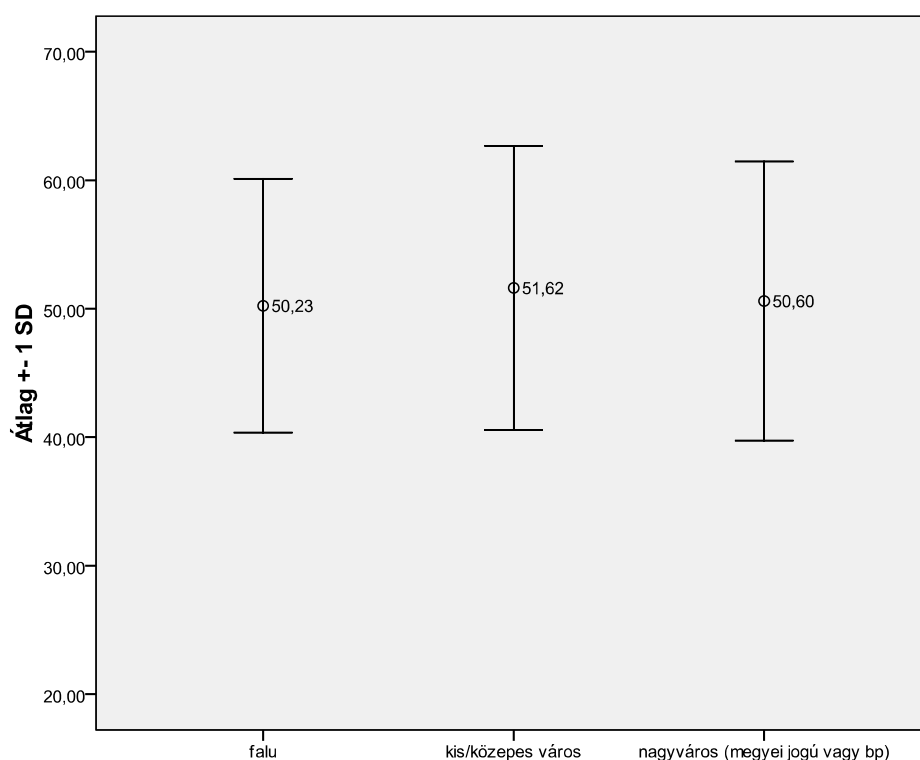
8. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése a pedagógus által tanított tárgy típusa szerint (óra)

1.2. Munkaterhelés intézményi jellemzők szerint

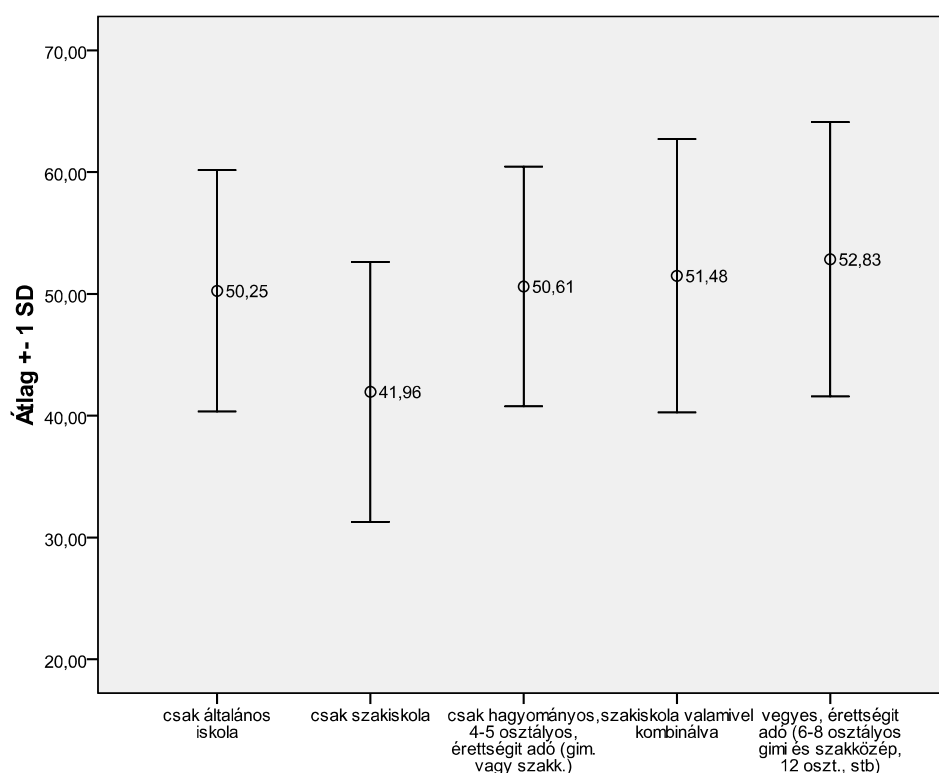
Az intézmény településének típusa, mérete és a pedagógusok teljes munkaterhelése között nem mutatkozik egy tisztán kirajzolódó tendencia. A legtöbb időt a kis és közepes városok intézményeinek tanárai töltik munkával (51,6 óra), míg a legkevesebbet a falusi iskolák pedagógusai (50,2 óra). A legkisebb településeken az átlagosnál alacsonyabb a tanítással járó munkaterhelés, ugyanakkor az átlagot meghaladó mértékű a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokkal és az iskolai rendezvényekkel, iskolamenedzsmenttel töltött idő. Emellett a falvakban tanítók fordítják a legkevesebb időt egyéni professzionális tevékenységre, önképzésre, továbbképzésre, hospitálásra.

9. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése az intézmény településének típusa szerint

Kiemelkedően alacsony a csupán szakiskolai képzést nyújtó intézmények pedagógusainak munkaterhelése (42 óra), míg a legterheltebbek a vegyes típusú képzéseket magukban foglaló, érettségit adó intézmények tanárai (52,8 óra). Általánosságban is elmondható, hogy a többféle képzéssel foglalkozó iskolák pedagógusai töltik a legtöbb időt munkával. A szakiskolák tanárai az átlagosnál lényegesen kevesebb időt töltenek osztálytermi és nem osztálytermi tanítással, felkészüléssel, egyéni professzionális tevékenységgel illetve iskolai rendezvényekkel kapcsolatos tevékenységgel, iskolamenedzsmenttel, ugyanakkor a legtöbb időt töltik pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokkal. A vegyes típusú, érettségit adó intézmények pedagógusainak magas munkaterhelése elsősorban a nem osztálytermi tanítás és a felkészülésre, érkelésre fordított idő átlagot meghaladó mértékéből fakad.

10. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése az intézmény típusa szerint

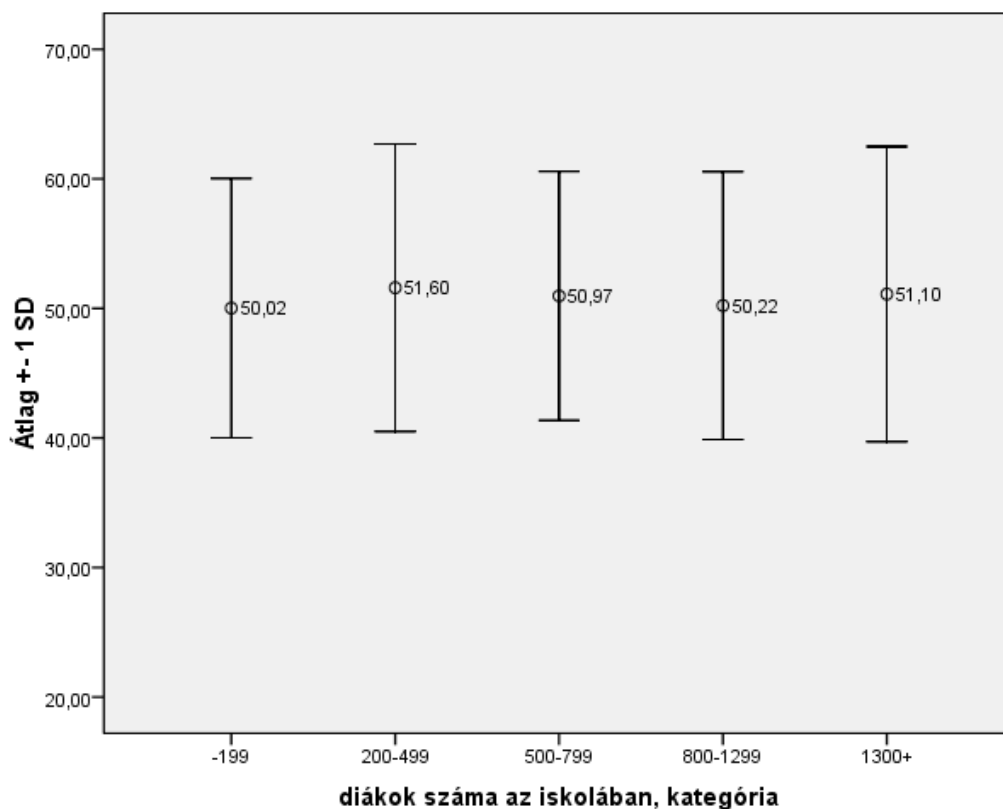
Minden intézménytípuson belül nagyok a munkaterhelés különbségei. Például a kizárólag általános iskolai képzést adó intézmények pedagógusainak 12,5 százaléka hetente kevesebb, mint 40 órát dolgozik, 14,2 százaléka azonban legalább 60 órát. A legnagyobb különbségek azonban a vegyes, többféle képzést nyújtó intézményekben mutatkoznak, ahol az átlagos körüli az alulterhelt pedagógusok aránya, azonban a többihez képest kiemelkedően magas a jelentősen túlterhelt pedagógusok aránya. A túlterheltség, ahogy az a teljes munkaterhelésből is látszódott, a kizárólag szakiskolai képzést nyújtó intézményekben a legalacsonyabb, az ilyen iskolákban dolgozó pedagógusok közel kétharmada heti 45 óránál kevesebbet dolgozik.

4. táblázat. A pedagógusok heti teljes munkaterhelésének megoszlása az intézmény típusa szerint

Átlagos heti munkaterhelés	Csak ált. isk.	Csak szakisk.	Csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó	Szakiskola valamivel kombinálva	Vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimn. és szakk., 12 osztályos, stb.)
-35 óra	4,4%	25,4%	4,8%	5,3%	4,2%
35-40 óra	8,1%	13,4%	8,1%	6,4%	5,9%
40-45 óra	15,5%	25,4%	15,2%	13,4%	14,3%
45-50 óra	25,2%	19,4%	17,1%	22,0%	16,0%
50-55 óra	17,8%	9,0%	22,9%	20,6%	20,6%
55-60 óra	14,9%	4,5%	19,5%	14,9%	14,1%
60-65 óra	7,0%	0,0%	6,7%	7,4%	12,6%
65- óra	7,2%	3,0%	5,7%	10,0%	12,2%
Összesen	100%	100%	100%	100%	100%

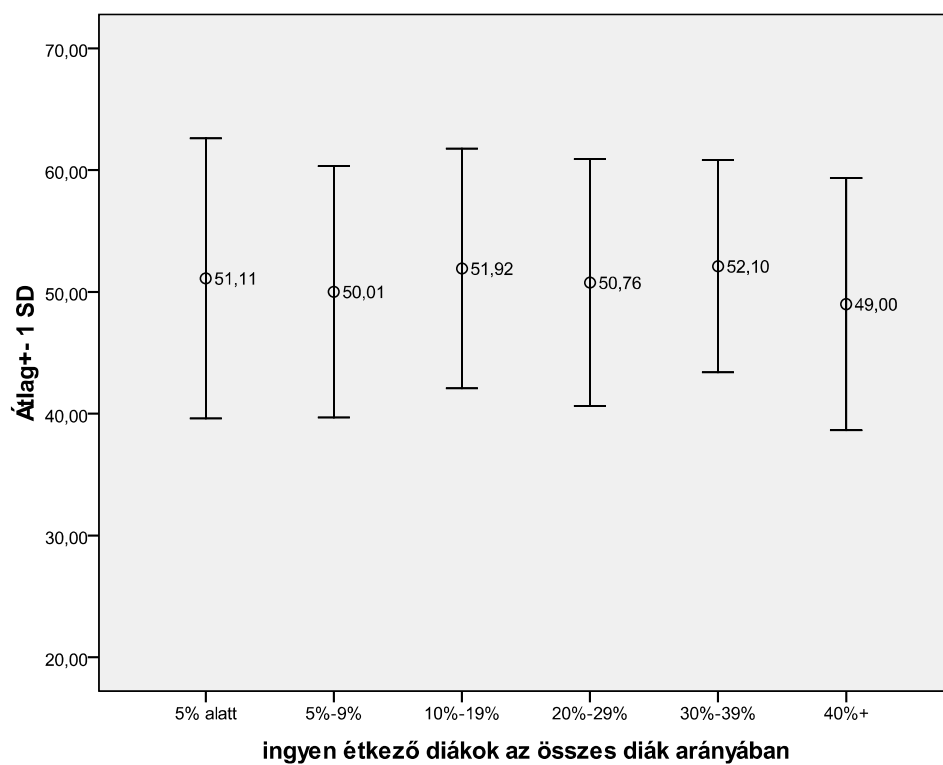
Az intézménybe járó diákok száma nem befolyásolja érdemben a teljes munkaterhelést. A legtöbbet a 200-499 diákot tanító intézmények pedagógusai dolgozzák, a legkevesebbet a maximum 199 diákot oktató intézmények tanárai. Ugyanakkor a főbb tevékenységtípusok esetében egyértelmű tendenciák rajzolódnak ki. A diákok számának növekedése növeli az osztálytermi tanítással töltött időt. A legkisebb létszámú intézményekben az osztálytermi tanítással 15,9 órát töltenek a pedagógusok, a legnagyobb intézményekben 19,8 órát. Ezzel párhuzamosan a nem osztálytermi tanításra fordított idő némiképpen csökken, és alacsonyabb a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatokra illetve némiképp az egyéni professzionális tevékenységekre fordított idő is.

11. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése az intézménybe járó diákok száma szerint

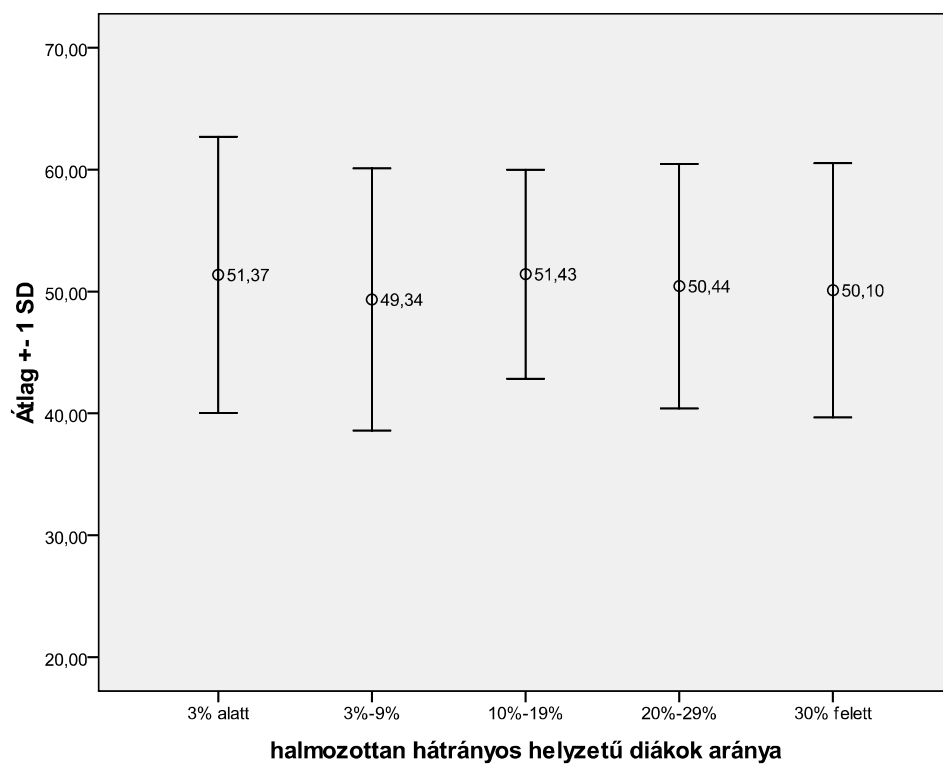

Sem az ingyen étkező diákok, sem a halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya nem mutat egyértelmű kapcsolatot a pedagógusok teljes munkaterhelésével. Sem pozitív, sem negatív irányú összefüggés nem áll fent. Ugyanakkor elmondható, hogy az osztálytermi tanításra fordított idő mindkét esetben némiképp csökken, a pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatok pedig növekednek, jóllehet ezek is csak gyenge tendenciák.

12. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése az ingyen étkező diákok aránya szerint

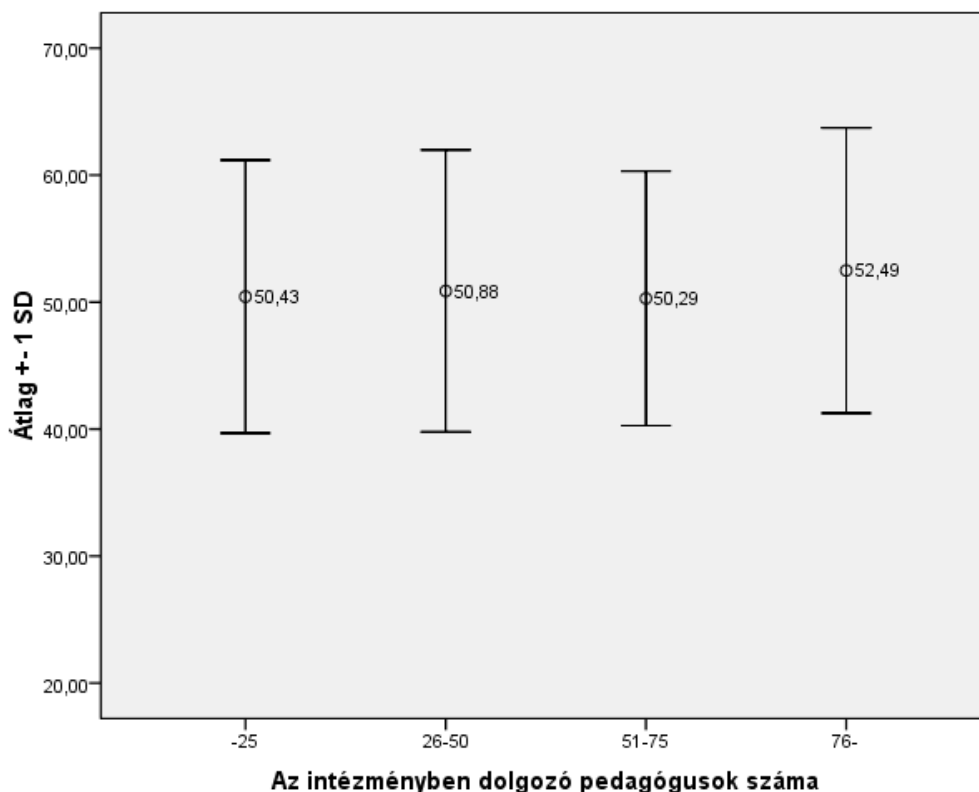

13. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése a halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya szerint

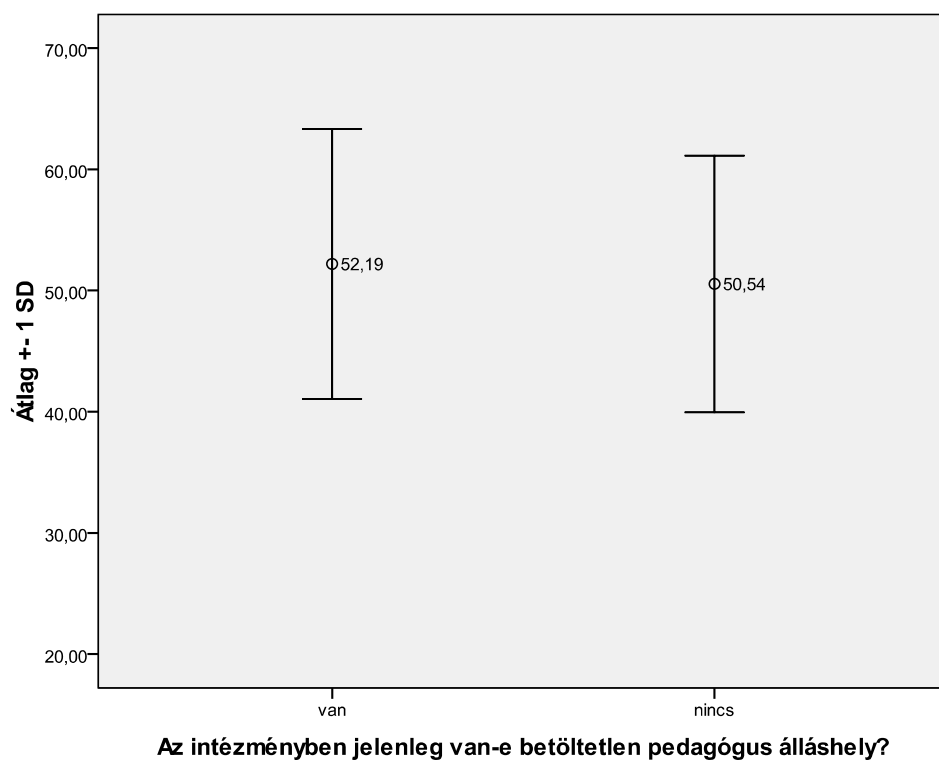
A legtöbb pedagógust foglalkoztató intézményekben mutatkozik a legnagyobb – az átlagot 1,5 órával meghaladó – teljes munkaterhelés, ugyanakkor a kisebb létszámú iskolák között nincsen jelentős különbség. Az osztálytermi tanítás esetében ugyanakkor egyértelműen elmondható, hogy a több pedagógust foglalkoztató intézményekben magasabb az ilyen típusú munkaterhelés. A két szélső kategória közti eltérés eléri a heti 4 órát. Ez a különbség azzal magyarázható, hogy a nagyobb pedagógus-létszámú intézményekbe több diák is jár, és a pedagógus-diák arány a nagyobb iskolákban az alacsonyabb, azaz egy pedagógusra több diák jut, ami nagyobb munkaterhelést eredményez. Az egyéni professzionális tevékenységekre fordított idő a kisebb létszámú iskolákban a magasabb, az eltérés a legnagyobb és legkisebb iskolák között meghaladja az 1 órát, ami a heti átlagos 6 órás értékhez viszonyítva jelentős különbség. Szintén némiképp csökken az iskolai rendezvényekkel, iskolamenedzsmenttel töltött idő a tanárok számának emelkedésével párhuzamosan.

14. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése az intézménybe dolgozó pedagógusok száma szerint

Azokban az intézményekben, ahol van betöltetlen pedagógus álláshely, a tanároknak több mint 1,5 órával magasabb a heti teljes munkaterhelésük. Ez a különbség elsősorban a megnövekedett osztálytermi tanítási feladatokból adódik, a kívánatosnál kevesebb pedagógust foglalkoztató intézmények tanárai hetente közel 1 órával többet töltenek az osztálytermek falai között. Ezenkívül némiképp magasabb az iskolai rendezvényekre, iskolamenedzsmentre fordított idejük is.

15. ábra. A pedagógusok heti munkaterhelése a betöltetlen pedagógus álláshely függvényében

2. Speciális tevékenységekre fordított idő

A következőkben néhány speciális, a pedagógusi tevékenységben alapvető szerepet játszó tevékenységtípust vizsgálunk meg. Ennek során az elemzést a teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusokra szűkítjük le, akik a válaszadó tanárok közel 70 százalékát alkotják, és így a „tipikus” pedagógusnak tekinthetők.

2.1. Adminisztráció

Az adminisztratív tevékenységek a teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok idejének jelentős hányadát teszik ki. Az ilyen típusú feladatok közé soroltuk többek közt a fogadóórákra, nevelési értekezletekre való felkészülést, az értekezleteken való részvételt, órarendtervezést, tanterembeosztás készítését, a hatóságokkal, szakszolgálatokkal való kapcsolattartást, az éves tanmenet készítését, azaz az olyan tevékenységeket, amelyek nem közvetlenül a diákokkal, a tanítással kapcsolatosak, és nem a szűken vett szakmai fejlődést segítik elő. Egy teljes munkaidős, osztálytermi tanár átlagosan hetente 3,5 órát tölt ilyen típusú adminisztratív tevékenységekkel, ugyanakkor igen jelentős eltérések adódnak. A válaszadók 21 százaléka kevesebb, mint 1 órát, 22 százaléka azonban több mint 5 órát (azaz munkaterhelésének legalább 10 százalékát) fordít hetente ilyen jellegű tevékenységekre.

5. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok heti teljes adminisztrációs terhelésének megoszlása

Az adminisztrációval töltött idő	%	N
0-1 óra	21,0%	338
1-3 óra	34,2%	552
3-5 óra	23,0%	371
5-7 óra	9,7%	156
7 óránál több	12,2%	196
Összesen	1000	1613

A nők jellemzően egy órával többet töltenek adminisztrációval, mint a férfiak. Az életkor esetében nincsenek érdemi különbségek. A kizárólag általános iskolai osztályokat tanítók töltik a legtöbb időt adminisztrációval (3,9 óra), míg a legkevesebbet a csak középiskolai osztályokat oktató tanárok (3,1 óra). Hasonló eredményre jutunk akkor is, ha az iskola típusát vizsgáljuk. A tiszta általános iskolák tanárai terheltek leginkább adminisztratív tevékenységekkel (3,7 óra), míg a legkevésbé a csak szakiskolai (2,4 óra) vagy csak érettségire adó képzést nyújtó intézmények pedagógusai (2,8 óra). A legalább 76 pedagógust foglalkoztató intézményekben az adminisztratív munkával töltött idő egy órával rövidebb (3,1 óra) a maximum 25 tanárral működő intézményekben tapasztalható képest (4,1 óra). Az órakedvezmény mértéke is összefüggést mutat az adminisztrációs terhekkel, minél több órakedvezménye van egy tanárnak, annál több időt tölt adminisztrációs feladatokkal. Az órakedvezménnyel nem rendelkezők és legalább 3 órakedvezménnyel bírók közti eltérés heti 1 óra.

2.2. Szülőkkal való kapcsolattartás

A szülőkkal való kapcsolattartás a tanári munka egyik lényeges eleme, a hatékony tanítást és nevelést elősegítő fontos tényező. Ez történhet fogadóóra révén, vagy fogadóórán kívül akár személyes, online vagy telefonos formában is. A válaszadó teljes munkaidős, osztálytermi tanárok egy átlagos munkahéten nagyjából 0,5 órát fordítanak a szülőkkal való kapcsolattartásra, az időmérleg-napló kitöltésének két hetében 50 százalékuk azonban egyetlen percet sem szánt erre, 10 százalékuk pedig hetente legalább 1,5 órát töltött fogadóórán illetve azon kívüli valamilyen formában kapcsolattartással.

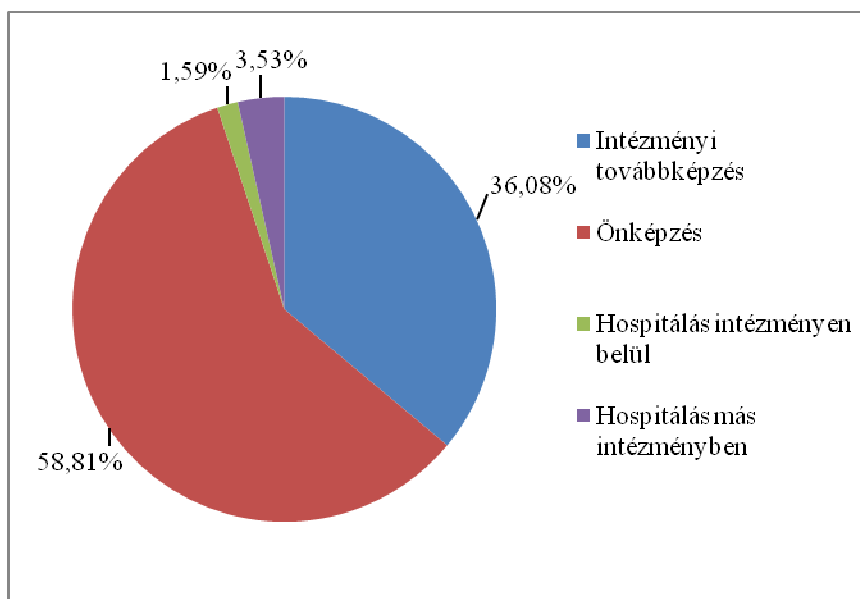
Az adminisztrációhoz hasonlóan a nők ebben az esetben is terheltebbek, ahogyan érthető módon az általános iskolai pedagógusok is (0,6 óra), akik fiatalabb diákokkal foglalkoznak. A nők ugyanakkor minden iskolatípus esetében több időt szánnak a szülőkkal való kapcsolattartásra, azaz nem magyarázhatjuk az általános iskolai pedagógusok közötti magas arányukkal ezt a fajta többletmunkát. A legkevesebbet a szakiskolákban oktatók töltik a szülőkkal való kommunikációval (0,2 óra). A kisebb településeken a pedagógusok jellemzően többet töltenek a szülőkkal való kapcsolattartással, mint a kisvárosokban és nagyvárosokban. Egyenes irányú kapcsolat rajzolódik ki a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya és a kapcsolattartás ideje között. Azokban az iskolákban, ahol a HHH-s diákok aránya 3 százalék alatt van a szülőkkal való kapcsolattartásra hetente 0,4 óra fordítódik, míg ahol az arányuk legalább 30 százalék, ott 0,7 óra.

2.3. Továbbképzés

A továbbképzésen való részvétel a tanári munka minőségének záloga. Az új eredményekkel, tanítási módszerekkel való lépéstartás, az önképzés, más pedagógusok órainak látogatása akár intézményen belül akár más intézményben elengedhetetlen feltétele a színvonalas oktatás megteremtésének. A válaszadó teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok hetente átlagosan 3 órát töltenek szakmai tudásuk fejlesztésével, azonban ebben az esetben is kiemelkedő különbségek fedezhetőek fel. A válaszadók 36 százaléka egy átlagos héten nem fordít időt továbbképzésre, míg 20 százaléka legalább 5 órát tölt ilyen irányú tevékenységekkel, és nem ritka a heti 8-10 óra sem.

Bár a szakmai továbbfejlődést jelentősen segíti az, ha a kollégák ismerik egymás munkáját, módszereit, egymás órai tevékenységéből okulnak, a továbbképzésre fordított időn belül mégis elenyésző részt képvisel az intézményen belüli és kívüli hospitálás (összesen 5,1 százalék). Legnagyobb arányban az önképzés formájában valósul meg a szakmai fejlődés.

16. ábra. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok továbbképzésre fordított idejének összetétele

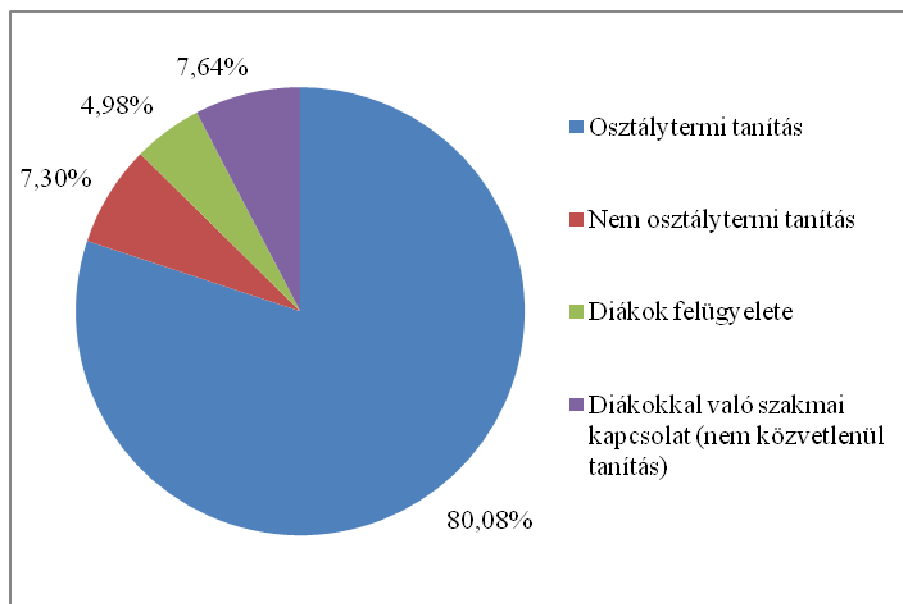

A továbbképzésre fordított idő a férfiak esetében magasabb egy órával (3,8 óra). Az életkor nem differenciáló tényező, a legfiatalabbak (3,3 óra) és a legidősebbek (3,1 óra) is hasonló mértékben töltik idejüket továbbképzéssel. A fiatalok körében azonban ez jellemzően intézményi továbbképzés (1,9 óra) az idősebbeknél pedig önképzés (2,1 óra) formájában valósul meg. A csak általános iskolai képzést nyújtó intézmények pedagógusai fordítják a legkevesebb időt szakmai tudásuk fejlesztésére (2,3 óra), míg a hagyományos, érettségit adó intézmények és a vegyes típusú, érettségit adó intézmények oktatói szentelik ennek a legtöbb időt (4,0 ill. 3,5 óra). A kevesebb pedagógust foglalkoztató intézményekben az átlagosnál több időt szánnak továbbképzésre, ráadásul a hospitálás is jellemzőbb, jóllehet ezekben az intézményekben sem haladja meg a továbbképzésre fordított idő 10 százalékát. A tanított tárgy vonatkozásában elmondható, hogy a számítástechnikát, informatikát oktató pedagógusok, a szakmai gyakorlati tárgyat tanítók az átlagosnál lényegesen több időt szánnak szakmai fejlődésükre, míg az átlagosnál kevesebb időt töltenek továbbképzéssel történelmet, technikát, matematikát és természettudományokat tanító pedagógusok.

2.4. Diákokkal való összes közvetlen szakmai kapcsolat

A tanári munka „veleje” a diákokkal való közvetlen kapcsolattartás, az oktatás és nevelés. Ebbe beletartozik az osztálytermi és nem osztálytermi tanítás, a diákok felügyelete (pl. szünet alatt, étkezés közben, kirándulásokra, rendezvényekre kísérés) illetve az egyéb, nem közvetlenül tanítással kapcsolatos szakmai kapcsolat (pl. osztályfőnöki tevékenység, egyéni vagy csoportos beszélgetés, konfliktuskezelés, diákönkormányzat és egyéb szabadidős tevékenységek segítése, szervezése). Egy átlagos teljes munkaidős, osztálytermi pedagógus 25,5 órát tölt ilyen jellegű tevékenységekkel. Ennek 80 százalékát az osztálytermi tanítás teszi ki, de érzékelhető arányú a másik három típusú tevékenység is. A diákok felügyeletével hetente átlagosan 1,3 órát tölt egy teljes munkaidős, osztálytermi pedagógus, ami a diákokkal való közvetlen szakmai kapcsolatának 5 százaléka, ugyanakkor a tanárok egytizede esetében a felügyelet az összes kapcsolat legalább 15 százalékát teszi ki. A diákok felügyelete jellemzően inkább a nők esetében tesz ki nagyobb hányadot a diákokkal való közvetlen kapcsolatból, illetve az általános iskolai pedagógusok esetében jelentős, ahol átlagosan 8 százalék körüli.

17. ábra. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok diákokkal való összes közvetlen szakmai kapcsolatának összetétele

A diákokkal való közvetlen kapcsolatra fordított teljes idő azokban az intézményekben a legmagasabb, ahol a legtöbb pedagógust foglalkoztatják. A legalább 76 fős tanári karral rendelkező intézményekben egy tanár hetente 27,1 órát tölt közvetlenül a diákokkal, míg a maximum 25 pedagógust alkalmazó intézményekben ez 24,5 óra. Azonban mint korábban láthattuk a teljes munkaterhelés is különbözik, ezért a diákokkal való közvetlen kapcsolat aránya a teljes munkaterhelésen belül nem tér el ennyire hangsúlyosan. Eltérés mutatkozik az ingyen étkező diákok aránya és a halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya tekintetében is. Mindkét esetben a növekvő arány a diákokkal való közvetlen kapcsolat idejének rövidülésével jár együtt.

2.5. Felkészülés - órai munkához kapcsolódóan

A közvetlenül az órai munkára való felkészülés a tanárok időfelhasználásának hangsúlyos szeletét adja. Egy átlagos, teljes munkaidős, osztálytermi tanár teljes munkaidejének több mint 15 százalékát (7,9 óra) tölti felkészüléssel. A nők a férfiaknál lényegesen több időt fordítanak a készülésre (8,3 óra vs. 6,7 óra), ahogy a fiatalabbak és a pályakezdők is több időt szánnak ilyen jellegű tevékenységre. A 20-29 éves pedagógusok hetente 10,4 órát készülnék, míg az 50 évnél idősebbek kereken 7 órát. Az órakedvezményrel rendelkező pedagógusok is kevesebb időt töltenek felkészüléssel, ami nyilvánvalóan a magasabb életkorukkal és a nagyobb tapasztalatukkal függ össze, körükben lényegesen alacsonyabb a pályakezdők aránya. A felkészülésre fordított idő a kizárólag általános iskolai képzést és a vegyes, érettségire adó intézmények pedagógusai körében a legmagasabb (8,7 óra), míg a kizárólag szakiskolaként működő intézményekben a legalacsonyabb (5,3 óra). Az ingyen étkező és halmozottan hátrányos helyzetű diákok arányának növekedése lényegesen növeli a pedagógusok felkészülésre fordított idejét. Azokban az intézményekben, ahol az ingyen étkezők aránya 5 százalék alatti, egy osztálytermi pedagógus 7,6 órát szán felkészülésre, míg ott, ahol ez az arány eléri a 30 százalékot, 9,4 órát. Hasonló mértékű eltérés mutatkozik a halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya szerinti két szélső csoportban is.

6. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok heti felkészülésre fordított idejének megoszlása az intézmény típusa szerint

Az intézmény típusa	Átlag	SD
Csak általános iskola	8,67	4,93
Csak szakiskola	5,33	4,08
Csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimn. vagy szakközép)	7,20	4,92
Szakiskola valamivel kombinálva	7,34	5,04
Vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimn. és szakközép, 12 osztályos, stb.)	8,70	5,74
Összesen	7,93	5,20

2.6. Tanulók értékelése

Dolgozatjavításra, szöveges értékelések írására hetente átlagosan 3,6 órát szánnak a teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok, ami a heti teljes munkaterhelés 7 százaléka. A felkészüléshez hasonlóan a nők ezzel a tevékenységtípussal is több időt töltenek, átlagosan 0,7 órával. A pályakezdők némiképp kevesebb időt szánnak dolgoztok javítására. Az intézménytípusok közti különbségek azt mutatják, hogy az érettségít adó iskolákban dolgozó pedagógusok töltik a legtöbb időt hetente a tanulók értékelésével, míg a kizárólag szakiskolai képzést nyújtó intézmények oktatói a legkevesebbet. Az ingyen étkező és a halmozottan hátrányos helyzetű diákok arányának növekedésével párhuzamosan csökken az értékeléssel töltött idő. Az ingyen étkezőket és hhh-s tanulókat a legkisebb arányban oktató intézményekben 4 órát töltenek a tanárok értékeléssel, szemben például a legalább 30 százalékban halmozottan hátrányos helyzetű diákokat tanító intézmények 2,8 órájával.

7. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok értékelésre fordított idejének megoszlása az intézmény típusa szerint

Az intézmény típusa	Átlag	SD
Csak általános iskola	3,30	2,79
Csak szakiskola	1,40	1,50
Csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimn. vagy szakközép)	4,32	3,52
Szakiskola valamivel kombinálva	3,14	3,57
Vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimn. és szakközép, 12 osztályos, stb.)	4,81	4,27
Összesen	3,62	3,57

2.7. Közlekedés

Közlekedéssel a válaszadó, teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok heti 4,8 órát töltenek, ennek csak töredéke (1,6 százalék) az iskola különböző épületei közti mozgás, döntő hányadát az otthon és a munkahely közti utazás teszi ki. Közel 5 százalék azonban azoknak a pedagógusoknak az aránya, akiknek teljes közlekedésre fordított idejük egytizedét tölti ki az épületek közti ingázás, az abszolút időtartamot tekintve pedig nagyjából 4 százalékuk legalább heti 0,5 órát tölt ezzel. A fiatalok és pályakezdők több időt töltenek közlekedéssel és az iskola épületei közti mozgással is, ami az elhelyezkedés nehézségére utalhat. Olyan állásokat is elvállalnak, amelyek a lakóhelytől távolabb vannak, így nagyobb terhet rónak az ingázó pedagógusokra. A kisebb településeken a lakó- és munkahely közelsége miatt a közlekedésre fordított idő alacsonyabb, ugyanakkor a nagyvárosokban és Budapesten megközelíti a 6 órát. Az átlagosnál többet ingáznak az épületek között a szakiskolai osztályokat tanítók. Ez igaz mind azokra a pedagógusokra, akik csak egyféle típusú képzésben oktatnak, mind azokra, akik különböző képzésű osztályokban tanítanak. Összességben a többféle osztály tanítása növeli az épületek közti ingázást. A legkevesebbet az alsós általános iskolásokat tanítók és a hagyományos, érettségít adó intézmények tanárai mozognak az intézmény épületei között, azonban utóbbiak fordítják összesen a legtöbb időt közlekedésre.

8. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok közlekedésre fordított idejének megoszlása a tanított osztályok típusa szerint

A tanított osztályok típusa	Közlekedés az épületek között	Összes közlekedés
Csak általános iskola alsó	,02	4,09
Csak általános iskola felső	,06	4,35
Csak szakiskola	,08	5,07
Csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimn. vagy szakközép)	,03	5,49
Szakiskola valamivel kombinálva	,12	4,93
Vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimn. és szakközép, 12 osztályos, stb.)	,08	4,92
Összesen	,06	4,81

2.8. Nem az iskolához kapcsolódó keresőtevékenység

A teljes munkaidős, osztálytermi tanárok munkaterhelése nem köthető kizárólag az iskolához. A pedagógusok egy része jövedelem-kiegészítés végett egyéb keresőtevékenységet is folytat, ami tovább növeli a terheltségüket. Átlagosan heti 1,1 órát töltenek egyéb munkavégzéssel az osztálytermi pedagógusok, így teljes (iskolához és nem iskolához kötődő) munkaterhelésük 52,5 óra. Természetesen a kiegészítő keresőtevékenység ideje erősen szóródik. A válaszadók 77 százaléka nem végez ilyen típusú tevékenységet, azonban több mint 10 százalékuk hetente legalább 3 órán keresztül, 5 százalékuk pedig legalább 7 órán keresztül foglalkozik nem az iskolához kötődő munkával. A férfiakra jellemzőbb a pluszmunka vállalása, ők közel két órát töltenek ezzel hetente, szemben a nők 0,8 órájával. Az átlagosnál kevesebb időt töltenek egyéb keresőtevékenységgel az általános iskolák tanárai, az átlagosnál többet pedig a szakmai tárgyakat oktató pedagógusok, a számítástechnika- és testneveléstanárok.

3. Munkaterhelés a hétköznapokon

A következő elemzés a hétköznapokra eső munkaterhelést vizsgálja. Ezt a vezetőik és a teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusokra szűkítettük. Mint azt korábban láttuk a teljes heti munkaterhelés döntő hányada (közel 90 százalék) a hét öt munkanapjára esik. Ebből jelentős részt képvisel az osztálytermi tanítás, ami az itt vizsgált vezetőik és teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok esetében 19,1 órát tesz ki a teljes 46 órás munkaterhelésből. Az osztálytermi tanároknál természetesen a tanításnak hangsúlyosabb a szerepe, mint a vezetőik esetében.

9. táblázat. A vezetőik és osztálytermi pedagógusok munkaidejének megoszlása a hétköznapokon

	Osztálytermi tanítás	Teljes munkaterhelés
Vezető	7,02	48,77
Osztálytermi, nincs órakedvezmény	20,23	44,71
Osztálytermi, 1-2 órakedvezmény	20,90	46,00
Osztálytermi, több órakedvezmény	18,98	46,72
Összesen	19,12	45,96

A korábban látottakhoz hasonlóan a férfiak több időt fordítanak a hét öt munkanapján osztálytermi tanításra, jóllehet a teljes munkaterhelés nem különbözik érdemben a két nem között. A fiatalabbak többet töltenek az osztálytermek falai között, teljes munkaterhelésük azonban nem magasabb, ahogy pályakezdőknek szintén több idejük megy el tanítással, ugyanakkor a teljes hétköznapokra eső munkaterhelésük némiképp alacsonyabb. Utóbbi eredmények azonban összefüggésben állnak azzal, hogy a fiatalok és pályakezdők között elvétve akad vezető beosztású pedagógus, így az idősebbek és tapasztaltabbak alacsonyabb tanítási terhei elsősorban a vezetőik magasabb arányából fakadnak.

10. táblázat. A vezetőik és osztálytermi pedagógusok munkaterhelése nemek, életkori csoportok és tapasztalat szerint a hétköznapokon

	Osztálytermi tanítás	Teljes munkaterhelés
Férfi	19,88	46,06
Nő	18,88	45,89
20-29 éves	19,99	45,75
30-39 éves	19,90	46,06
40-49 éves	18,83	45,75
50+ éves	18,44	46,17
Nem pályakezdő	19,00	46,03
Pályakezdő	20,54	45,26

Az intézményi jellemzők is meghatározzák a hétköznapokon osztálytermi tanítással töltött időt és a teljes munkaterhelést. A városokban tanító pedagógusok több időt töltenek osztálytermi tanítással, mint a falvak intézményeiben dolgozók, ugyanakkor ez részben abból fakad, hogy a falusi intézmények között csak általános iskolákat találunk, ugyanis az intézménytípus alapján azt látjuk, hogy a kizárólag általános iskolai vagy szakiskolai képzést

nyújtó intézmények pedagógusai töltik a legkevesebb időt osztálytermi tanítással. A teljes, hétköznapra eső munkaterhelés ugyanakkor az általános iskolákban nem alacsonyabb a középiskolákhoz képest. A legkevésbé a szakiskolai vezetők és teljes munkaidős osztálytermi pedagógusok terheltek. Az intézménybe járó diákok száma alapvetően nem befolyásolja a hétköznapokra eső munkaterhelést, azonban a tanítási feladatok nőnek a nagyobb létszámú intézményekben. Hasonló tendencia rajzolódik ki a pedagógusszám emelkedésekor is, a tanítással járó munkaterhelés emelkedik, aminél lényegesen kisebb a teljes munkaterhelés változása.

11. táblázat. A vezetők és osztálytermi pedagógusok munkaterhelése nemek, életkori csoportok és tapasztalat szerint a hétköznapokon

	Osztálytermi tanítás	Teljes munkaterhelés
Falu	17,54	46,01
Kis/közepes város	19,83	46,59
Nagyváros (megyei jogú vagy bp)	19,08	45,21
Csak általános iskola	17,77	46,01
Csak szakiskola	17,31	38,90
Csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimn. vagy szakk.)	19,80	45,42
Szakiskola valamivel kombinálva	20,22	46,03
Vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimn. és szakközép, 12 osztályos, stb.)	19,39	47,00
-199 diák	15,18	45,29
200-499	17,39	46,38
500-799	18,90	46,42
800-1299	19,02	45,32
1300+ diák	20,55	45,91
-25 pedagógus	16,42	45,59
26-50	19,01	45,59
51-75	18,69	45,82
76+ pedagógus	21,75	46,92

Ha több tényezőt egyszerre veszünk figyelembe, akkor az eddigiekhez hasonló eredményeket tapasztalunk. A beosztás és az osztálytermi tanítás valamint a teljes hétköznapokra eső munkaterhelés közti összefüggés például ugyanolyan képet nyújt minden intézménytípusban. A vezetők egyértelműen terheltebbek, jóllehet nem minden intézményben azonos a különbség. A vegyes, érettségít adó iskolákban az osztálytermi tanárok alig 2 órával dolgoznak hétköznaponként kevesebbet, míg a szakiskolákban a különbség 5 óra körüli. A vezetők a legtöbb időt az általános iskolákban fordítják osztálytermi tanításra, míg a teljes munkaidős, osztálytermi tanárok a hagyományos érettségít adó intézményekben illetve a szakiskolai valamint azzal párhuzamosan egyéb típusú képzést is nyújtó iskolákban. Az osztálytermi tanárok hétköznapokra eső munkaterhelése egyértelműen a vegyes, érettségít adó intézményekben a legmagasabb és a csak szakiskolai képzést nyújtó iskolákban a legalacsonyabb.

12. táblázat. A vezetők és osztálytermi pedagógusok munkaidejének megoszlása a hétköznapiakon

	Vezető		Teljes munkaidős, osztálytermi tanár	
	Osztálytermi tanítás	Teljes munkaterhelés	Osztálytermi tanítás	Teljes munkaterhelés
Csak általános iskola	7,88	48,41	19,16	45,67
Csak szakiskola	6,19	43,40	18,62	38,37
Csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségig adó (gimn. vagy szakk.)	7,28	48,29	21,46	45,04
Szakiskola valamivel kombinálva	6,44	50,02	21,42	45,68
Vegyes, érettségig adó (6-8 osztályos gimn. és szakközép, 12 osztályos, stb.)	6,96	48,45	20,58	46,87

4. Munkaterhelés alternatív tevékenységkategóriák alapján

A vizsgált tevékenységtípusok természetesen az eddigiektől eltérő módon is kategorizálhatóak, és ezáltal a pedagógusok munkaterhelésének más oldalról történő megismerése válik lehetővé. Egy alternatív tevékenységkategória-rendszer lehet az alábbi:

- 1 – kontakt gyerekekkel
- 2 – kontakt szülővel
- 3 – kontakt pedagógussal
- 4 – egyéni: felkészülés, értékelés
- 5 – egyéni: szakmai fejlődés
- 6 – pedagógiai adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció
- 7 – pedagógiai asszisztensi feladatok
- 8 – utazás, közlekedés
- 9 – egyéb, be nem sorolható

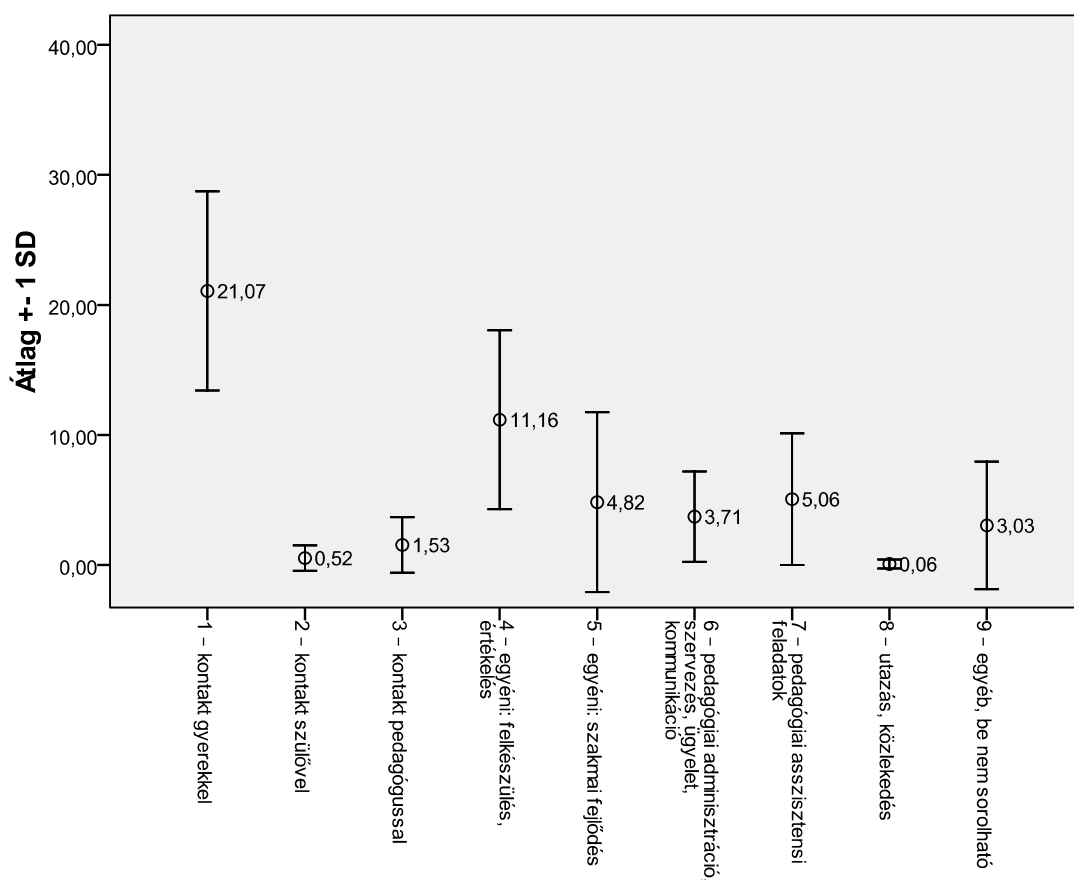
Az egyes főcsoportokba kerülő elemi tevékenységek a következő táblázatból olvashatóak ki. A lehetséges 60 tevékenységtípus mindegyike egyetlen főcsoportba sorolódott, ennek megfelelően a heti teljes munkaterhelés az eddigiekkel azonos mértékű. A következőkben ezen osztályozás szerint elemezzük a válaszadó pedagógusok munkaterhelését.

A. Osztálytermi tanítás	1 – tantárgyfelosztásban szereplő tanítási óra - 1 2 – szakos órai helyettesítés - 1 3 – nem szakos órai helyettesítés - 1
B. Nem osztálytermi tanítás	1 – korrepetálás / egyéni felkészítés 1-3 tanuló - 1 2 – edzés, szakkör - 1 3 – tanulmányi kirándulás / színház-, múzeumlátogatás / erdei iskola - 1 4 – egyéb tanítás (pl. iskolakönyvtár, stb.) - 1
C. Előkészület, értékelés	1 – tanóra felépítésének megtervezése (források gyűjtése is) - 4 2 – dolgozat, egyéb feladatlap előkészítése, összeállítása, másolása - 4 3 – dolgozatok, röpdolgozatok, feladatlapok értékelése - 4 4 – szöveges értékelések írása - 4 5 – szakmai gyakorlat megszervezése - 6 6 – edzés /szakkör /színházlátogatás stb. szervezése - 6 7 – éves/heti tervezés (pl. tanmenet készítése) - 4 8 – tanterem, tantermi eszközök előkészítése az órához - 7 9 – egyéb előkészület, értékelés - 4
D. Pedagógus munkakörbe tartozó, nem tanítási feladatok	1 – osztályfőnöki tevékenység - 6 2 – osztályfőnöki munkát segítő tevékenység (pl. osztályfőnök helyettes) - 6 3 – diákkal történő egyéni beszélgetés - 1 4 – csoportos konfliktuskezelés - 1 5 – diák felkészítése különböző versenyekre (tanulmányi, szavaló, stb.) - 1 6 – diákok felügyelete (születi ügyelet) - 6 7 – étkeztetés - 7 8 – diákok kísérése (kirándulásra, versenyre, orvoshoz stb.) - 7 9 – diákok ápolásában való részvétel 13 – szakképzésben a munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás - 6 14 – fogadóórán való részvétel - 2 15 – diákönkormányzat segítése - 6 16 – diák szabadidő szervezési tevékenység - 7 17 – szülőkkel való kapcsolattartás fogadóórán kívül (személyes, online, telefonos, családlátogatás) - 2 18 – ha több épületben tanít /dolgozik, akkor az épületek közötti közlekedés - 8 19 – kapcsolattartás kollégákkal (kötetlen

	(pl. ha valaki rosszul lesz stb.) - 7 10 – vizsgáztatás- 1 11 – osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás stb. - 7 12 – felkészülés nevelési értekezletre, fogadóórára- 4	beszélgetés, online levelezés) - 3 20 – saját asztal, munkaállomás rendben tartása- 9 21 – egyéni szükségletek (étkezés, mosdó, átvillózás stb.) - 9 22 – egyéb nem tanítási feladatok - 9
E. Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	1 – értekezlet (vezetőségi, nevelőtestületi, osztálytanítói, munkaközösségi, stáb, team, diákfegyelmi stb.) - 3 2 – tanári értékeléssel kapcsolatos tevékenységek (egyéni értékelés, minőségbiztosítás, stb.) - 3 3 – szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterem- és osztálybeosztás) - 6 4 – iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezés - 7 5 – intézmény népszerűsítése (az iskola bemutatása stb.) - 7	6 – kapcsolattartás kisegítő személyzettel - 3 7 – az iskola képviselte (esetleg tanulókkal együtt) nyilvános rendezvényeken) - 6 8 – fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó, rendőrség stb.), cégekkel való kapcsolattartás- 6 9 – biztonság- és tűzvédelmi tevékenység - 7 10 – egyéb iskolamenedzsment tevékenység - 7
F. Egyéni professzionális tevékenység	1 – intézményi továbbképzés - 5 2 – intézményen kívüli továbbképzés - 5 3 – önképzés (tájékozódás a tanított tárgyak új eredményeiben, új tanítási módszerekben, valamint oktatási és munkaügyi jogszabály-módosításokban stb.) - 5	4 – hospitálás intézményen belül - 3 5 – más nevelési, oktatási intézmény meglátogatása - 5 6 – jelen kérdőív kitöltése- 6 7 – egyéb egyéni professzionális tevékenység - 5

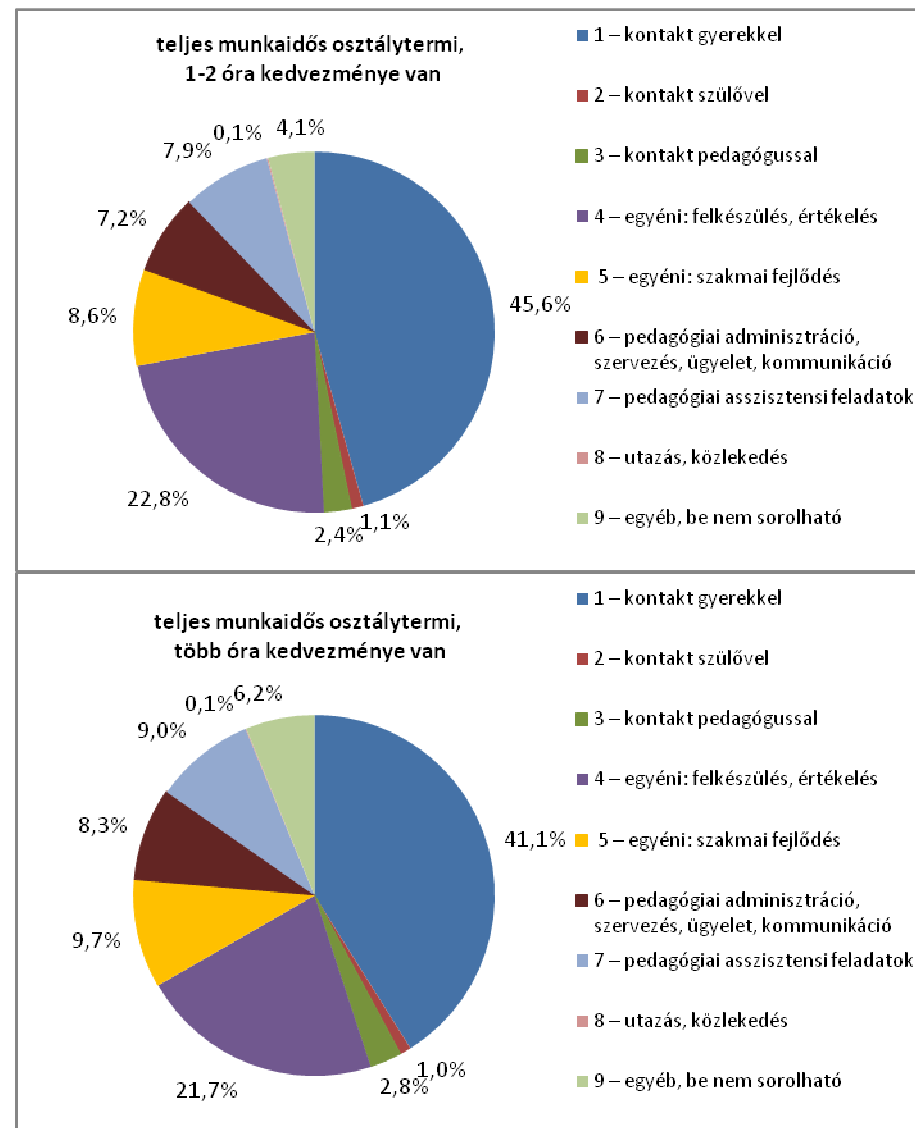
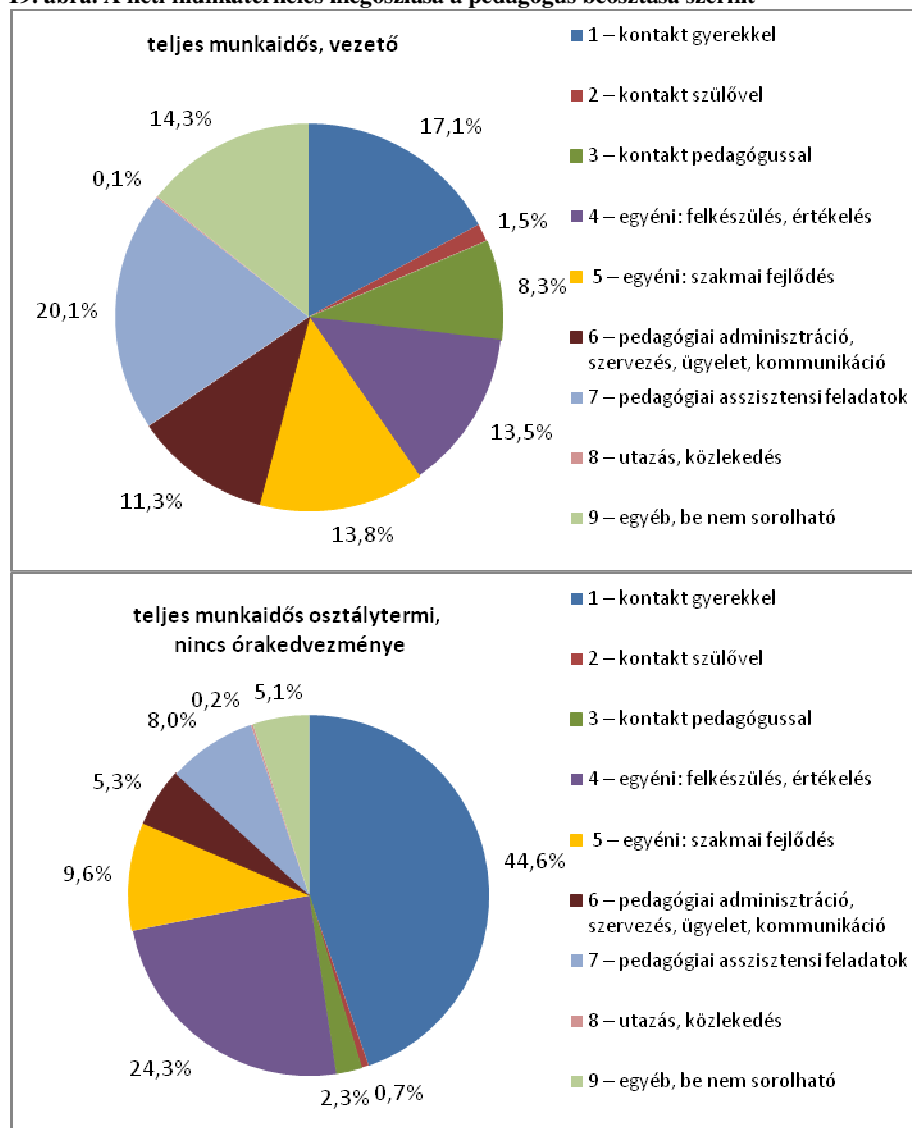
A válaszadó pedagógusok teljes heti 51 órás munkaterhelésből 21,1 órát a diákokkal való közvetlen kapcsolat tesz ki, 0,5 óra a szülőkkel, 1,5 óra pedig a kollégákkal való kapcsolattartásra fordítódik. 11,2 óra jut felkészülésre és értékelésre, 4,8 óra szának a szakmai fejlődésre, 3,7 órát tesz ki az adminisztrációra, szervezésre fordított idő, pedagógiai asszisztensi feladatokra pedig 5 óra megy el hetente. Elenyésző arányú az épületek közti közlekedésre fordított idő.

18. ábra. A heti munkaterhelés a tevékenységtípusok főcsoportjai szerinti megoszlása

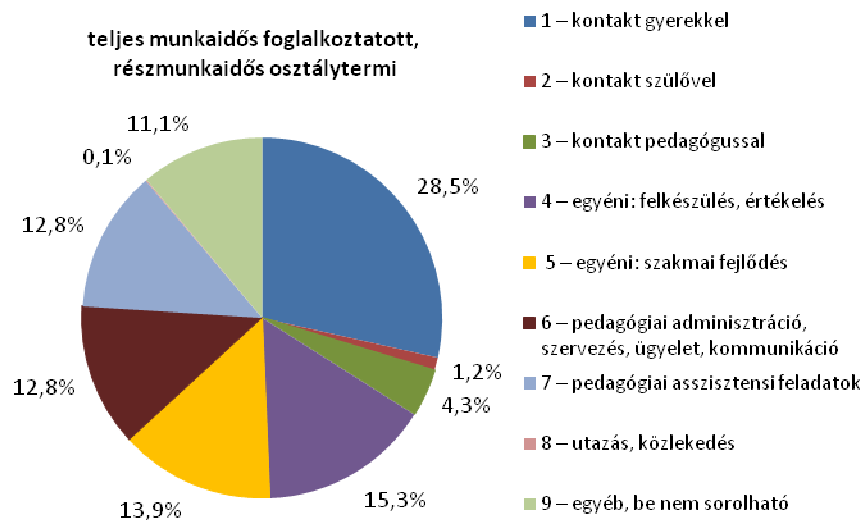

A munkaidőn belül a különböző típusú tevékenységekre fordított időt természetesen alapvetően befolyásolja a pedagógus beosztása. Egy vezető beosztású pedagógus az átlagosnál lényegesen nagyobb arányban tölti idejét más tanárokkal való kapcsolattartással (8 százalék), adminisztrációval (11 százalék) és asszisztensi feladatokkal (20 százalék) illetve egyéb, nem tanítási feladatokkal (14 százalék). Az osztálytermi pedagógusoknak ezzel szemben idejük 40-45 százaléka a diákokkal való közvetlen kapcsolattal telik, felkészülésre és értékelésre pedig munkaidejük 20-25 százalékát fordítják. 10 százalék körüli a szakmai fejlődéshez kapcsolódó tevékenységekkel töltött idő, de számottevő az adminisztrációra (5-8 százalék) és a pedagógusi asszisztensi feladatokra jutó munkaterhelés is (8-9 százalék). Utóbbi aránya a napközis felügyeletet is végző tanárok esetében jelentősebb, mint a kizárólag osztálytermi oktatást végző pedagógusoknál.

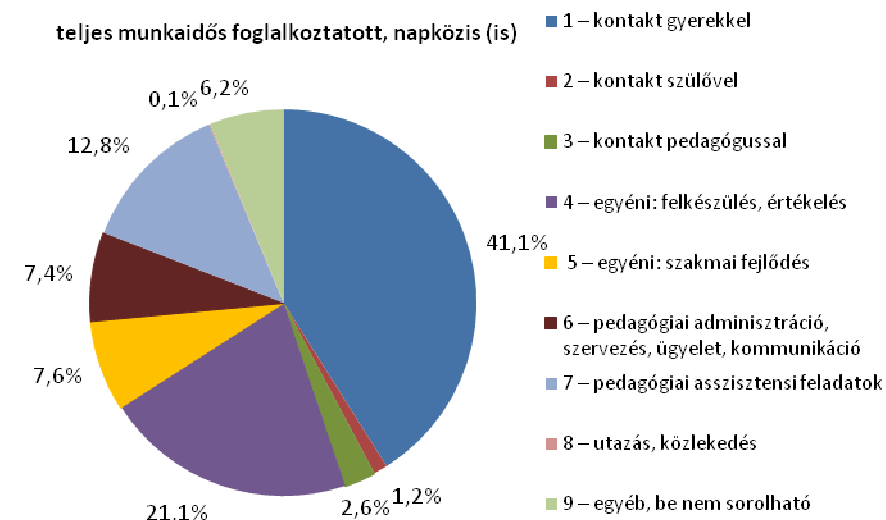
19. ábra. A heti munkaterhelés megoszlása a pedagógus beosztása szerint

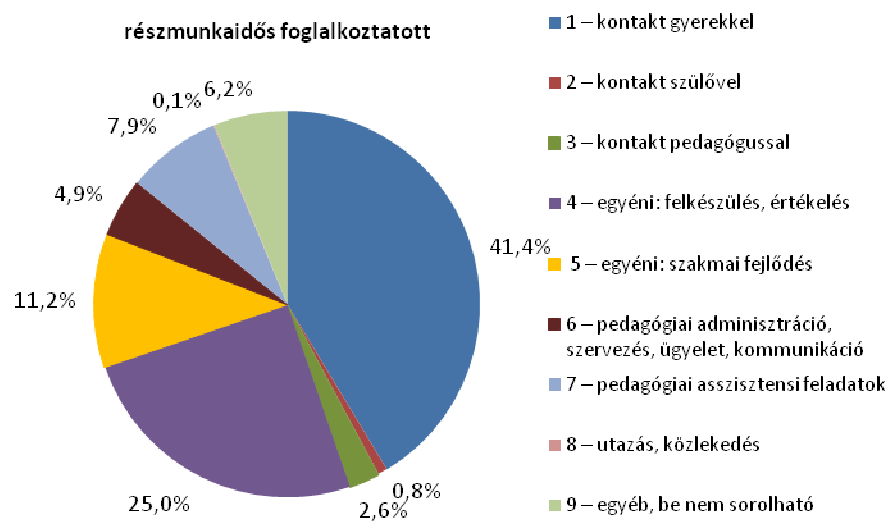
**teljes munkaidős foglalkoztatott,
részmunkaidős osztálytermi**

teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)

részmunkaidős foglalkoztatott

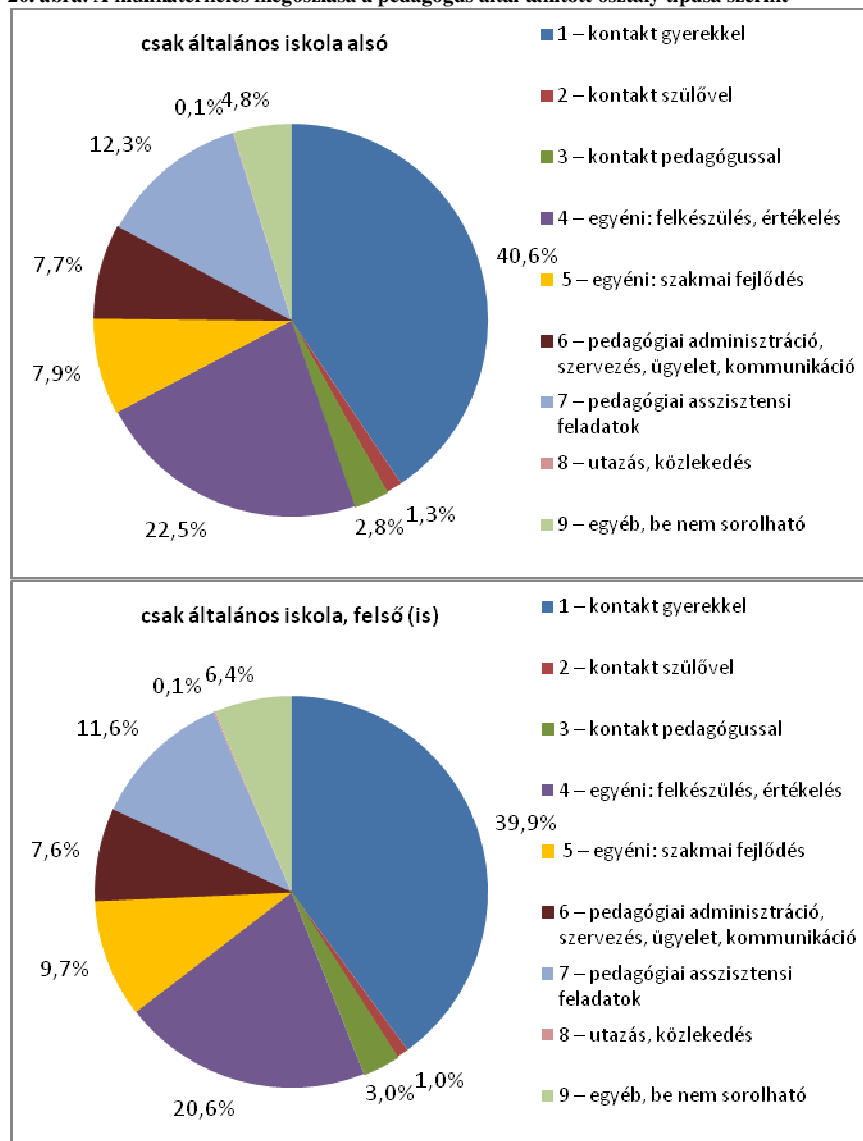

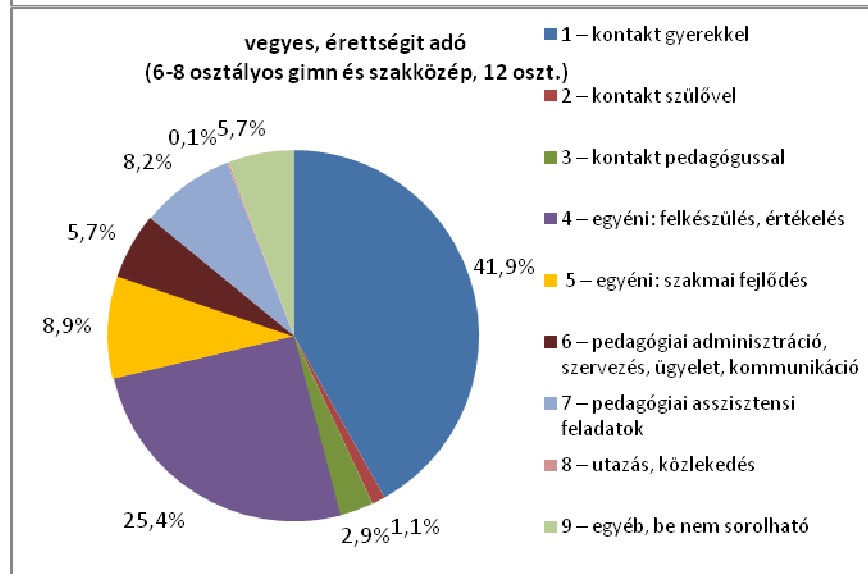
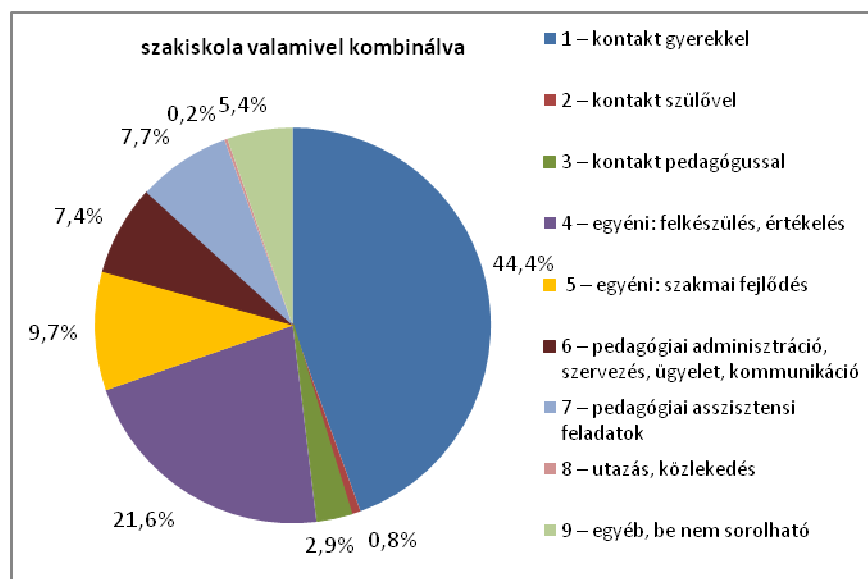
A pedagógusok által tanított osztályok típusa szerint is felfedezhetőek eltérések a különböző típusú tevékenységek arányait illetően. A kizárólag általános iskolai osztályokat tanítók az átlagosnál nagyobb arányban (12 százalék) töltik munkaidejüket pedagógusi asszisztensi feladatokkal. Ez az abszolút időtartamban is megmutatkozik. Egy általános iskolai tanár nagyjából 6 órát tölt hetente ilyen típusú tevékenységekkel, a középfokú intézményekben oktatók pedig nagyjából 4-4,5 órát.

Adminisztrációs, szervezési tevékenységekkel a legtöbbet a csak szakiskolai osztályokat tanítók foglalkoznak (a munkaidejük 8,9 százalékában), míg a legkevesebbet a vegyes, érettségit adó osztályok oktatói (a munkaidejük 5,7 százalékában).

Felkészülésre és értékelésre a csak szakiskolai osztályokat tanítók fordítják munkaidejük legkisebb hányadát (16,3 százalék), míg a legnagyobbat vegyes típusú, érettségit nyújtó képzésben tanuló osztályok tanárai (25,4 százalék).

20. ábra. A munkaterhelés megoszlása a pedagógus által tanított osztály típusa szerint

Az előzőhöz hasonló eredményekre jutunk akkor is, ha a iskola típusa szerint vizsgáljuk a pedagógusok munkaterhelésének megoszlását. A csak általános iskolai képzést nyújtó intézmények pedagógusai töltik idejük legnagyobb részét pedagógusi asszisztensi feladatokkal. A csak szakiskolai képzést adó iskolák tanárai fordítják idejük legnagyobb részét olyan tevékenységekre, amelyek során közvetlen kapcsolatban vannak a diákokkal, jóllehet abszolút értékben ez alacsonyabb munkaterhelést jelent az átlagosnál. A magas arány a teljes munkaterhelés mérsékeltébb értékéből adódik.

13. táblázat. A pedagógusok munkaterhelésének megoszlása az iskola típusa függvényében

	Csak általános iskola	Csak szakiskola	Csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimn. Vagy szakköz.)	Szakiskola valamivel kombinálva	Vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimn. És szakközép, 12 oszt.)
Kontakt gyerekkel	40,3%	45,0%	42,2%	42,4%	40,5%
Kontakt szülővel	1,2%	0,8%	0,6%	0,9%	1,2%
Kontakt pedagógussal	3,0%	2,7%	3,0%	3,2%	2,9%
Egyéni: felkészülés, értékelés	22,1%	15,6%	22,2%	20,1%	25,1%
Egyéni: szakmai fejlődés	8,7%	10,2%	11,6%	9,6%	9,4%
Pedagógiai adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció	7,7%	9,1%	6,8%	7,6%	6,1%
Pedagógiai asszisztensi feladatok	11,6%	7,8%	7,5%	9,8%	8,7%
Utazás, közlekedés	0,1%	<0,1%	<0,1%	0,2%	0,1%
Egyéb, be nem sorolható	5,5%	8,9%	6,1%	6,1%	6,0%

A következőkben a pedagógusok által tanított tárgy függvényében elemezzük a munkaterhelés főcsoportok szerinti megoszlását. Ehhez az összehasonlítás relevánsabbá tétele érdekében a teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusokra szűkítjük az elemzést.

A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok közül az idegen nyelvet tanító tanárok a diákokkal való közvetlen kapcsolathoz köthető tevékenységekkel az átlagosnál több időt töltenek mind abszolút (24,3 óra), mind relatív (46,8 százalék) értelemben. Emellett kiemelten sok időt fordítanak felkészülésre és értékelésre is. Ugyanakkor az átlagosnál alacsonyabb az adminisztrációból, szervezésből illetve az asszisztensi feladatokból származó munkaterhelésük.

A természettudományos tárgyakat oktatók jellemzője, hogy az átlagosnál több időt töltenek felkészülésre és értékelésre (25 százalék, 12,9 óra), ugyanakkor a legkevesebbet szánják szakmai fejlődésre (7,2 százalék, 3,7 óra)

A művészeti tárgyakat (éneke-zene, rajz, művészettörténet, stb.) tanító teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok töltik a legtöbb időt asszisztensi feladatokkal (10,4 százalék, 5,4 óra), az átlagosnál kevesebbet találkoznak ugyanakkor a diákokkal.

A magyar nyelvet és irodalmat tanító teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok az átlagosnál többet szánják felkészülésre és értékelésre, valamint asszisztensi feladatokra is.

A matematikatanárok az átlagosnál több időt töltenek felkészüléssel és értékeléssel, ugyanakkor a szakmai fejlődésre fordított idejük a legalacsonyabbak között van.

A szakmai tárgyat tanítók az átlagosnál lényegesen több időt töltenek a diákokhoz közvetlenül kötődő tevékenységekkel (48 százalék, 24-24,3 óra), ugyanakkor a felkészülésre és értékelésre fordított idejük a legalacsonyabbak egyike, és keveset töltenek pedagógiai asszisztensi feladatokkal is.

Az informatikát oktató teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok szánják idejük legnagyobb részét szakmai fejlődésre (12,3 százalék, 6,5 óra), az átlagosnál némiképp kevesebbet töltenek ugyanakkor asszisztensi tevékenységekkel.

A technikatanárok az átlagosnál kevesebbet találkoznak a diákokkal, kiemelkedően magas ugyanakkor az asszisztensi feladatokkal töltött idejük (10,1 százalék, 5,2 óra).

A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok közül a testneveléstanárok töltik a legkevesebb időt felkészüléssel és értékeléssel (19,7 százalék, 9,7 óra), míg az átlagosnál lényegesen több időt fordítanak adminisztrációs és szervezési (7,9 százalék, 3,9 óra) illetve asszisztensi feladatokra (10 százalék, 4,9 óra).

A teljes munkaidős, osztálytermi történelemtanárok értékelésből és felkészülésből fakadó munkaterhelése a legmagasabb (27,6 százalék, 14,8 óra), az átlagosnál kevesebbet időt fordítanak ugyanakkor szakmai fejlődésükre.

(Részletes, az összes 55-féle tevékenységkategóriát felölelő megoszlások a függelékben olvashatóak.)

14. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok munkaidejének megoszlása a tanított tárgy típusa szerint (%)

	Kontakt gyerekek el	Kont akt szülő vel	Kontakt pedagógus sal	Egyéni: felkész ülés, értékelé s	egyéni : szakm ai fejlődé s	Pedagógiai adminisztr áció, szervezés, ügyelet, kommunik áció	Pedagó giai assziszt ensi feladat ok	Utazás, közleke dés	Egyéb, be nem sorolható
Idegen nyelv	46,8%	1,0%	2,2%	26,6%	8,1%	5,5%	6,5%	0,1%	3,3%
Természettudom ány	44,3%	1,0%	2,5%	25,0%	7,2%	7,0%	8,3%	0,1%	4,4%
Művészeti tárgyak	41,9%	1,1%	2,5%	22,4%	10,2%	6,9%	10,4%	0,1%	4,5%
Magyar nyelv és irodalom	42,2%	1,0%	2,6%	25,5%	8,0%	6,9%	9,4%	0,2%	4,3%
Matematika	44,2%	1,0%	2,7%	25,0%	7,5%	7,0%	8,3%	0,1%	4,3%
Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	48,1%	0,6%	2,1%	21,6%	9,0%	7,9%	6,3%	0,1%	4,3%
Szakmai gyakorlati tárgy	48,0%	0,5%	2,3%	19,6%	11,9%	6,8%	6,4%	0,1%	4,5%
Informatika	44,1%	0,7%	2,3%	22,9%	12,3%	6,4%	7,1%	0,1%	4,0%
Technika	41,8%	1,3%	2,6%	24,2%	8,2%	7,2%	10,1%	<0,1%	4,6%
Testnevelés	45,3%	1,0%	2,7%	19,7%	9,3%	7,9%	10,0%	0,1%	4,1%
Történelem	42,9%	1,0%	2,3%	27,6%	7,2%	7,2%	7,7%	0,1%	4,2%

15. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok munkaterhelése a tanított tárgy típusa szerint (óra)

	Kontakt gyerekek el	Kont akt szülő vel	Kontakt pedagógus sal	Egyéni: felkész ülés, értékelé s	egyéni : szakm ai fejlődé s	Pedagógiai adminisztr áció, szervezés, ügyelet, kommunik áció	Pedagó giai assziszt ensi feladat ok	Utazás, közleke dés	Egyéb, be nem sorolható
Idegen nyelv	24,28	,52	1,13	13,80	4,23	2,83	3,37	,07	1,69
Természettudom ány	22,89	,53	1,30	12,90	3,74	3,60	4,31	,06	2,30
Művészeti tárgyak	21,63	,58	1,30	11,57	5,27	3,54	5,38	,05	2,30
Magyar nyelv és irodalom	22,23	,54	1,38	13,41	4,19	3,61	4,94	,08	2,28
Matematika	22,78	,52	1,37	12,89	3,87	3,63	4,27	,06	2,19
Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	24,07	,31	1,06	10,80	4,49	3,95	3,17	,07	2,17

Szakmai gyakorlati tárgy	24,30	,24	1,15	9,95	6,01	3,42	3,25	,07	2,26
Informatika	23,12	,39	1,22	12,01	6,45	3,34	3,74	,07	2,09
Technika	21,31	,65	1,32	12,31	4,17	3,67	5,15	,02	2,34
Testnevelés	22,27	,47	1,32	9,69	4,56	3,88	4,92	,05	2,03
Történelem	22,95	,52	1,20	14,75	3,83	3,84	4,13	,04	2,23

4.1. Adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció

Mint az fentebb láttuk a válaszadó pedagógusok hetente átlagosan 3,7 órát töltenek adminisztrációs, szervezési, ügyeleti tevékenységekkel. Ebből a munkaterhelésből jelentős arányt képvisel az osztályfőnöki tevékenység (20 százalék) illetve a diákok szüneti felügyelete (19 százalék). Közel egyharmadát ugyanakkor a felmérés időmérleg-naplójának kitöltése adja, ami egy átlagos héten nem szerepel a munkaterhelésben. Az adminisztrációs terheken belül 5 százalék körüli arányt képvisel még az iskola képviselete nyilvános rendezvényeken, az órarendtervezés, tantárgy- és terembeosztás készítése illetve a fenntartóval, hatóságokkal való kapcsolattartás.

16. táblázat. A pedagógusok adminisztrációs, szervezési, ügyeleti munkaterhelésének megoszlása

	óra	%
Szakmai gyakorlat megszervezése	0,12	3,2%
Edzés / szakkör / színházlátogatás stb. Szervezése	0,08	2,1%
Osztályfőnöki tevékenység	0,74	19,9%
Osztályfőnöki munkát segítő tevékenység (pl. Osztályfőnök helyettes)	0,05	1,4%
Diákok felügyelete (szüneti ügyelet)	0,71	19,0%
Szakképzésben a munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás	0,14	3,7%
Diákönkormányzat segítése	0,06	1,6%
Szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterem- és osztálybeosztás)	0,17	4,6%
Az iskola képviselete (esetleg tanulókkal együtt) nyilvános rendezvényen	0,27	7,4%
Fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó, stb.) Való kapcsolattartás	0,16	4,4%
Jelen kérdőív kitöltése	1,22	32,8%
Összesen	3,72	100,0%

Az adminisztrációs, szervezési tevékenységekből eredő munkaterhelés alapvetően eltér a különböző beosztású pedagógusok között. A legtöbb időt (heti közel 7 óra) a teljes munkaidőben dolgozó részben osztálytermi pedagógusok töltik ilyen jellegű tevékenységekkel. Szintén jelentős a vezetők terhelése is (6,2 óra). A teljes munkaidős osztálytermi pedagógusok esetében az órakedvezmény növekedése fokozza az adminisztrációs terhelést, órakedvezmény hiányában az ilyen jellegű feladatokkal 2,7 órát töltenek, 3 vagy több órakedvezmény esetében pedig 4,4 órát.

Az egyedi adminisztrációs tevékenységekből az látszik, hogy a vezetők ilyen jellegű terhelésének közel felét az órarendtervezés, tanterem- és osztálybeosztás (1,7 óra) valamint a fenntartóval, hatóságokkal való kapcsolattartás (1,4 óra) teszi ki (hózzávetőlegesen 25-25 százalékos a részesedésük).

Az osztálytermi pedagógusok esetében az órakedvezményben részesülőknek az adminisztrációs terhelésében nagyjából egyharmad arányt képvisel az osztályfőnöki tevékenység (1,3 óra). Jelentős emellett a diákok felügyeletére fordított idő (0,6-0,7 óra), ami az órakedvezményben nem részesülők esetében az adminisztrációs, szerzési munkaterhelés 25 százalékaért felelős. Érdekes emellett, hogy órakedvezmény hiányában az időmérleg-napló kitöltése az adminisztrációs terhek közel felét adja, de az órakedvezménnyel rendelkező osztálytermi pedagógusok esetében is közel egyharmadát teszi ki az adminisztratív tevékenységeknek.

A teljes munkaidőben dolgozó, részben osztálytermi pedagógusok esetében az átlagosnál lényegesen nagyobb az adminisztrációs terheken belül a szakmai gyakorlat megszervezéséből (0,8 óra) és a munkáltatókkal, szakmőhelyekkel való kapcsolattartásból eredő terhelés (1,9 óra), előbbi részesedése 11 százalék, utóbbi 28 százalék.

A napközis tanárok egyedi jellemzője a diákok felügyeletének jelentős, egyharmados súlya a teljes adminisztrációs terhelésen belül.

17. táblázat. A pedagógusok adminisztrációs, szerzési, ügyeleti munkaterhelésének megoszlása beosztás szerint (óra)

	Teljes munkaidős, vezető	Teljes munkaidős osztálytermi, nincs órakedvezménye	Teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	Teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	Teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	Rész-munkaidős foglalkoztatott	Teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)
Szakmai gyakorlat megszervezése	0,17	0,14	0,07	0,18	0,78	0,08	,04
Edzés / szakkör / színházlátogatás stb. Szerzése	0,12	0,08	0,09	0,08	0,06	0,02	,07
Osztályfőnöki tevékenység	0,19	0,17	1,26	1,27	0,46	0,23	,58
Osztályfőnöki munkát segítő tevékenység	0,04	0,05	0,04	0,09	0,20	0,02	,06
Diákok felügyelete (szüneti ügyelet)	0,23	0,65	0,64	0,65	0,73	0,32	1,30
Szakképzésben a munkáltatókkal, tanmőhelyekkel való kapcsolattartás	0,39	0,05	0,05	0,17	1,91	0,05	0,07
Diákönkormányzat segítése	0,13	0,03	0,05	0,16	0,02	0,02	0,06
Szerzési tevékenység	1,66	0,03	0,02	0,16	0,52	0,04	0,04

(órarendtervezés, tanterembeosztás)							
Az iskola képviselte nyilvános helyen	0,76	0,19	0,26	0,25	0,41	0,13	0,23
Fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó) való kapcsolattartás	1,41	0,01	0,04	0,11	0,54	0,03	0,10
Jelen kérdőív kitöltése	1,10	1,28	1,22	1,27	1,33	1,04	1,18
Összesen	6,18	2,66	3,72	4,39	6,95	1,97	3,72

18. táblázat. A pedagógusok adminisztrációs, szervezési, ügyeleti munkaterhelésének megoszlása beosztás szerint (%)

	Teljes munkaidős, vezető	Teljes munkaidős osztálytermi, nincs órákedvezménye	Teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	Teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	Teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	Részmunkaidős foglalkoztatott	Teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)
Szakmai gyakorlat megszervezése	2,8%	5,3%	1,9%	4,1%	11,2%	3,9%	1,2%
Edzés / szakkör / színházlátogatás stb. Szervezése	1,9%	2,9%	2,3%	1,7%	0,9%	1,1%	1,8%
Osztályfőnöki tevékenység	3,0%	6,5%	33,8%	28,9%	6,6%	11,4%	15,5%
Osztályfőnöki munkát segítő tevékenység	0,6%	1,9%	1,0%	1,9%	2,9%	0,9%	1,5%
Diákok felügyelete (szüneti ügyelet)	3,7%	24,4%	17,2%	14,8%	10,5%	16,3%	34,9%
Szakképzésben a munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás	6,2%	1,8%	1,3%	3,8%	27,5%	2,4%	1,8%
Diákönkormányzat segítése	2,1%	1,0%	1,3%	3,7%	0,2%	1,1%	1,6%
Szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterembeosztás)	26,8%	1,0%	0,4%	3,6%	7,5%	1,8%	1,0%
Az iskola képviselte nyilvános helyen	12,3%	7,0%	7,1%	5,7%	5,9%	6,6%	6,3%
Fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó)	22,8%	0,4%	1,0%	2,6%	7,7%	1,6%	2,7%

való kapcsolattartás							
Jelen kérdőív kitöltése	17,8%	47,9%	32,8%	29,1%	19,1%	52,9%	31,7%
Összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Az iskolatípus és az adminisztrációs terhek megoszlása közti kapcsolatról az mondható el, hogy a diákok felügyelete az általános iskolákban az átlagosnál nagyobb terhet ró a tanárookra (1,1 óra). A munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás pedig érthető módon a csak szakiskolai képzést kínáló intézmények tanárait terheli leginkább (1,2 óra). Figyelemre méltó, hogy a csak szakiskolai képzést nyújtó intézmények pedagógusai az adatfelvétel heteiben nem fordítottak időt edzés, szakkör, színházlátogatás, stb. szervezésével, illetve az átlagosnál alacsonyabb volt körükben az iskola nyilvános rendezvényeken való képviselésével töltött idő is.

A következőkben az adminisztrációs terhelés tanított tárgy szerinti bontását a teljes munkaidős osztálytermi pedagógusok körében vizsgáljuk.

A legmagasabb adminisztrációs, szervezési munkaterhelésről a szakmai alapozó/elméleti tárgyat oktatók adnak számot (4 óra), őket a testnevelés- és a történelemtanárok (3,8-3,9 óra) követik. Az ilyen jellegű tevékenységekből származó legkisebb terhelés az idegen nyelvet oktatókra jellemző, akik egyedüliek abban a tekintetben, hogy adminisztrációs, szervezési és ügyeleti terhelésük nem haladja meg a heti 3 órát.

A szakmai tárgyat tanító teljes állású osztálytermi pedagógusok körében érthetően az átlagosnál lényegesen nagyobb a szakmai gyakorlat megszervezéséből és a munkáltatókkal, műhelyekkel való kapcsolattartásból származó adminisztrációs terhelés.

Az osztályfőnöki tevékenységből származó terhelés a művészeti tárgyakat oktatóknál és a technikatanároknál a legalacsonyabb (0,7 óra), míg a szakmai elméleti/alapozó tárgyat tanítók (1,2 óra) és a történelemtanárok esetében (1 óra) a legmagasabb. Utóbbiakra jellemző a diákok felügyeletével töltött legtöbb idő is (1 óra).

Az órarendtervezéssel, tanterembeosztással töltött idő a szakmai tárgyakat tanítók és az informatikatanárok esetében lépi túl a jelentéktelennek mondható határt, esetükben ez az adminisztrációs terhek 2-2,5 százalékát teszi ki.

Az iskola képviselte nyilvános rendezvényen a művészeti tárgyat oktató tanárok, a technika-, testnevelés-, és történelemtanárok esetében az átlagot meghaladó mértéket tesz ki az adminisztrációs terhelésből (8-9 százalék).

A teljes adminisztrációs terhelés 30-40 százalékát a tanított tárgytól függetlenül az időmérleg-napló adja, míg 40-50 százalékát az osztályfőnöki tevékenység és a diákok felügyelete teszi ki. Utóbbi alól kivételt képeznek a szakmai gyakorlati tárgyat oktatók, akik esetében a szakmai gyakorlat megszervezése az egyik fő adminisztrációs teher.

19. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok adminisztrációs, szervezési, ügyeleti munkaterhelésének megoszlása a tanított tárgy szerint (óra)

	Szakmai gyakorlat megszervezése	Edzés / szakkör / színházlátogatás stb. Szervezés e	Osztályfőnöki tevékenység	Osztályfőnöki munkát segítő tevékenység	Diákok felügyelete (születi ügyelet)	Szakképzésben a munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás	Diákönkormányzat segítsége	Szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterembelosztás)	Az iskola képviselő te nyilvános rendezvényen	Fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó)	Jelen kérdőív kitöltése	Összesen
Idegen nyelv	0,01	0,05	0,81	0,05	0,48	0,03	0,03	0,01	0,15	0,03	1,19	2,84
Természettudomány	0,06	0,05	0,96	0,05	0,74	0,03	0,04	0,03	0,21	0,05	1,40	3,60
Művészeti tárgyak	0,06	0,08	0,73	0,04	0,84	0,05	0,08	0,01	0,29	0,03	1,34	3,54
Magyar nyelv és irodalom	0,05	0,05	0,95	0,03	0,78	0,06	0,07	0,02	0,24	0,04	1,32	3,62
Matematika	0,03	0,06	0,96	0,06	0,75	0,03	0,04	0,02	0,19	0,04	1,44	3,63
Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	0,40	0,05	1,21	0,05	0,48	0,14	0,09	0,10	0,20	0,05	1,18	3,95
Szakmai gyakorlati tárgy	0,66	0,05	0,79	0,02	0,35	0,12	0,08	0,07	0,11	0,05	1,12	3,42
Informatika	0,11	0,06	0,89	0,05	0,74	0,04	0,03	0,09	0,18	0,05	1,12	3,34
Technika	0,06	0,07	0,70	0,04	0,90	0,01	0,01	0,01	0,35	0,08	1,41	3,67
Testnevelés	0,05	0,25	0,82	0,05	0,80	0,05	0,04	0,02	0,31	0,02	1,47	3,88
Történelem	0,02	0,05	1,04	0,04	1,05	0,02	0,05	0,04	0,37	0,03	1,13	3,84

20. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok adminisztrációs, szervezési, ügyeleti munkaterhelésének megoszlása a tanított tárgy szerint (%)

	Szakmai gyakorlat megszervezése	Edzés / szakkör / színházlátogatás stb. Szervezése	Osztályfőnöki tevékenység	Osztályfőnöki munkát segítő tevékenység	Diákok felügyelete (születési ügyelet)	Szakképzésben a munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás	Diákönkormányzat segítsége	Szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterembelosztás)	Az iskola képviselő te nyilvános rendezvényen	Fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó)	Jelen kérdőív kitöltése	Összesen
Idegen nyelv	0,3%	1,9%	28,6%	1,7%	16,9%	1,2%	1,1%	0,2%	5,1%	1,0%	41,8%	100,0%
Természettudomány	1,5%	1,4%	26,8%	1,3%	20,5%	0,7%	1,0%	0,8%	5,9%	1,3%	38,8%	100,0%
Művészeti tárgyak	1,7%	2,4%	20,6%	1,1%	23,6%	1,4%	2,1%	0,3%	8,1%	0,7%	38,0%	100,0%
Magyar nyelv és irodalom	1,3%	1,5%	26,3%	0,7%	21,7%	1,6%	2,0%	0,7%	6,7%	1,2%	36,5%	100,0%
Matematika	0,8%	1,7%	26,4%	1,6%	20,8%	0,7%	1,0%	0,7%	5,3%	1,1%	39,7%	100,0%
Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	10,2%	1,2%	30,7%	1,2%	12,1%	3,5%	2,4%	2,5%	5,1%	1,3%	29,8%	100,0%
Szakmai gyakorlati tárgy	19,3%	1,4%	23,2%	0,5%	10,4%	3,5%	2,4%	2,1%	3,1%	1,4%	32,6%	100,0%
Informatika	3,2%	1,8%	26,7%	1,6%	22,1%	1,2%	0,8%	2,5%	5,4%	1,5%	33,4%	100,0%
Technika	1,7%	2,0%	19,2%	1,2%	24,7%	0,4%	0,3%	0,4%	9,4%	2,2%	38,6%	100,0%
Testnevelés	1,3%	6,5%	21,0%	1,3%	20,7%	1,3%	1,1%	0,4%	8,0%	0,5%	37,9%	100,0%
Történelem	0,6%	1,2%	27,1%	1,0%	27,3%	0,5%	1,3%	1,0%	9,6%	0,8%	29,5%	100,0%

4.2. Pedagógiai asszisztensi feladatok

Pedagógiai asszisztensi feladatokkal egy átlagos pedagógus hetente több mint 5 órát tölt. Ebből legnagyobb részt az osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás valamint az iskolai rendezvények előkészítése, megszervezése teszi ki, amelyek együttesen a teljes terhelés 53 százalékáért felelősek. Szintén jelentős terhet jelent a tantermek, eszközök előkészítése az órákhoz illetve az egyéb iskolamenedzsmenti feladatok.

21. táblázat. A pedagógusok asszisztensi feladatokból származó munkaterhelésének megoszlása

	óra	%
Tanterem, tantermi eszközök előkészítése az órához	0,66	13,1%
Étkeztetés	0,34	6,8%
Diákok kísérése (kirándulásra, versenyre, orvoshoz stb.)	0,43	8,5%
Diákok ápolásában való részvétel (pl. Ha valaki rosszul lesz)	0,01	0,1%
Osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás	1,38	27,3%
Diák szabadidő-szervezési tevékenység	0,29	5,8%
Iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezés	1,23	24,3%
Intézmény népszerűsítése (az iskola bemutatása stb.)	0,08	1,5%
Biztonság- és tűzvédelmi tevékenység	0,01	0,2%
Egyéb iskolamenedzsment tevékenység	0,63	12,5%
Összesen	5,06	100,0%

Asszisztensi feladatokkal leginkább a vezetők terheltek, hetente 11 órán keresztül végeznek ilyen jellegű tevékenységeket. Őket a teljes munkaidőben dolgozó, részben osztálytermi pedagógusok (6,9 óra) és a (teljes munkaidős) napközis tanárok követik (6,4 óra).

A vezetők teljes asszisztensi jellegű terhelésének közel felét az egyéb iskolamenedzsmenti feladatok teszik ki, ez a teljes munkaidőben dolgozó, részben osztálytermi pedagógusok esetében is közel 20 százalékos arányt képvisel.

Az osztálytermi tanárok esetében jelentős, 15 százalék körüli a taneszközök előkészítéséből eredő terhelés (0,7 óra), valamint az osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás nagyjából egyharmadát adja az asszisztensi jellegű feladatoknak (1,3-1,4 óra).

Az iskolai rendezvényekkel kapcsolatos tevékenységgel a legtöbb időt a vezetők töltik (2,5 óra), de az ilyen típusú tevékenység aránya a teljes asszisztensi jellegű feladatoknak nagyjából hasonló minden pedagógustípus esetén (25 százalék körüli).

Az étkeztetés a teljes munkaidős napközis tanárok esetében jelenti a legnagyobb terhelést. Esetükben meghaladja a heti 1 órát, és a teljes asszisztensi jellegű munkaterhelés közel 20 százalékát teszi ki.

A diákok kíséréssel töltött idő a teljes munkaidőben dolgozó, részben osztálytermi pedagógusok esetében a legmagasabb (1,2 óra), ami háromszorosa egy teljes munkaidős osztálytermi pedagógus ilyen jellegű terhelésének (0,4 óra).

22. táblázat. A pedagógusok asszisztensi feladatokból származó munkaterhelésének megoszlása beosztás szerint (óra)

	Teljes munkaidős, vezető	Teljes munkaidős osztálytermi, nincs órakedvezménye	Teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	Teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	Teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	Rész-munkaidős foglalkoztatott	Teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)
Tanterem, tantermi eszközök előkészítése az órához	0,43	0,71	0,69	0,68	0,35	0,40	0,77
Étkeztetés	0,07	0,26	0,18	0,20	0,17	0,15	1,14
Diákok kísérése (kirándulásra, versenyre, orvoshoz stb.)	0,65	0,39	0,41	0,45	1,16	0,16	0,38
Diákok ápolásában való részvétel (pl. Ha valaki rosszul lesz)	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,02	0,01
Osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás	1,71	1,41	1,28	1,35	1,76	1,18	1,45
Diák szabadidő-szervezési tevékenység	0,23	0,18	0,24	0,26	0,35	0,10	0,68
Iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezés	2,51	0,86	1,09	1,39	1,56	0,73	1,51
Intézmény népszerűsítése (az iskola bemutatása stb.)	0,34	0,06	0,02	0,08	0,10	0,02	0,10
Biztonság- és tűzvédelmi tevékenység	0,06	0,00	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00
Egyéb iskolamenedzsment tevékenység	4,97	0,17	0,19	0,34	1,34	0,43	0,37
Összesen	10,99	4,04	4,12	4,75	6,92	3,19	6,40

23. táblázat. A pedagógusok asszisztensi feladatokból származó munkaterhelésének megoszlása beosztás szerint (%)

	Teljes munkaidős, vezető	Teljes munkaidős osztálytermi, nincs órákedvezménye	Teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	Teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	Teljes munkaidős foglalkoztató, részt, munkaidős foglalkoztatott	Rész-munkaidős foglalkoztatott	Teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)
Tanterem, tantermi eszközök előkészítése az órához	3,9%	17,4%	16,8%	14,2%	5,1%	12,6%	12,0%
Étkeztetés	0,7%	6,3%	4,3%	4,2%	2,5%	4,7%	17,9%
Diákok kísérése (kirándulásra, versenyre, orvoshoz stb.)	5,9%	9,7%	10,0%	9,5%	16,8%	4,9%	5,9%
Diákok ápolásában való részvétel (pl. Ha valaki rosszul lesz)	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,6%	0,1%
Osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás	15,6%	34,9%	31,1%	28,5%	25,5%	37,1%	22,6%
Diák szabadidő-szervezési tevékenység	2,1%	4,5%	5,8%	5,5%	5,0%	3,2%	10,5%
Iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezés	22,9%	21,3%	26,5%	29,3%	22,6%	22,9%	23,6%
Intézmény népszerűsítése (az iskola bemutatása stb.)	3,1%	1,5%	0,6%	1,7%	1,5%	0,6%	1,6%
Biztonság- és tűzvédelmi tevékenység	0,6%	0,1%	0,1%	0,0%	1,6%	0,0%	0,0%
Egyéb iskolamenedzsment tevékenység	45,2%	4,1%	4,7%	7,1%	19,4%	13,4%	5,7%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Az iskolatípus vonatkozásában az mondható el, hogy az általános iskolai tanárok pedagógiai asszisztensi jellegű munkaterhelése a legmagasabb (5,8 óra). Ők fordítják a legtöbb időt a tantermek, taneszközök előkészítésére és étkeztetésre is. Általában az átlagosnál mindig egy

kicsit több időt töltenek az egyes feladatokkal, így például a diákok kíséréssel vagy iskolai rendezvények szervezésével. A legkisebb ilyen jellegű munkaterhelés a csak szakiskolai képzést nyújtó iskolák tanáira jellemző (3,3 óra). Esetükben jelentéktelen terhelést jelent a diákok kísérése, a diákok szabadidejének szervezése, a legtöbb időt töltik ugyanakkor osztálytermen kívüli adminisztrációval, fénymásolással, nyomtatással.

A következőkben a teljes munkaidős, osztálytermi tanárookra szűkítjük ez elemzést, és azt vizsgáljuk, hogy a tanított tárgy miként befolyásolja az asszisztensi jellegű munkaterhelést.

A legnagyobb asszisztensi jellegű munkaterheléssel a teljes munkaidős, osztálytermi tanárok közül a művészeti tárgyakat oktató (5,4 óra), a technikatanárok (5,2 óra), illetve a magyar- és testneveléstanárok (4,9 óra) szembesülnek. Míg a legkevesebb ilyen jellegű feladata a szakmai tárgyat (3,2-3,3 óra) és az idegen nyelvet tanítóknak (3,4 óra) van.

A tanterem, taneszközök előkészítésével legtöbbet a technika- (1 óra), testnevelés- (0,9 óra) valamint a matematikatanárok, művészeti és természettudományos tárgyakat oktatók foglalkoznak (0,85 óra).

Az étkeztetéssel töltött idő az átlagosnál lényegesen magasabb a technikatanárok és művészeti tárgyat oktatók körében. Elhanyagolható a jelentősége ugyanakkor a szakmai tárgyat és az idegen nyelvet tanítók esetében.

Osztálytermen kívüli adminisztrációval, fénymásolással minden tanár nagyjából hasonló időt tölt (1,2-1,4 óra), azonban míg ez a szakmai tárgyat tanítók esetében a teljes asszisztensi feladatokból eredő terhelés 40 százalékát teszi ki, addig a művészeti tárgyat oktatók esetében csak 25 százalékért felelős.

Az iskolai rendezvények előkészítése leginkább a művészeti tárgyak oktatóit (1,6 óra), a magyar- és technikatanárokat (1,3 óra) valamint a történelem- és testneveléstanárokat (1,2-1,25 óra) terheli. Kevésbé jelentős azonban a szakmai tárgyat tanítók esetében (0,7 óra).

Jellemzően minden tanár esetében a asszisztensi jellegű munkaterhelés döntő hányada (70-80 százalék) három feladatból származik: a tanterem előkészítése; osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás illetve az iskolai rendezvények szervezése, előkészítése.

24. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok asszisztensi feladatokból származó munkaterhelésének megoszlása a tanított tárgy szerint (óra)

	Tanterem, tantermi eszközök előkészítés e az órához	Étkezteté s	Diákok kísérése (kirándulás ra, versenyre, orvoshoz stb.)	Diákok ápolásában való részvétel (pl. Ha valaki rosszul lesz)	Osztályterm en kívüli adminisztrác ió, fénymásolás, nyomtatás	Diák szabadidő- szervezési tevékenysé g	Iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezés	Intézmény népszerűsítés e (az iskola bemutatása stb.)	Biztonság- és tűzvédelmi tevékenysé g	Egyéb iskolamenedzsm ent tevékenység	Összese n
Idegen nyelv	0,57	0,09	0,25	0,01	1,36	0,16	0,81	0,01	0,00	0,10	3,37
Természettudom ány	0,85	0,26	0,50	0,00	1,28	0,23	0,93	0,05	0,00	0,20	4,31
Művészeti tárgyak	0,85	0,52	0,48	0,01	1,34	0,27	1,56	0,10	0,00	0,26	5,38
Magyar nyelv és irodalom	0,77	0,37	0,57	0,01	1,34	0,27	1,30	0,05	0,00	0,26	4,94
Matematika	0,83	0,37	0,42	0,01	1,26	0,20	0,99	0,05	0,00	0,15	4,27
Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	0,57	0,06	0,20	0,00	1,31	0,11	0,66	0,04	0,01	0,22	3,17
Szakmai gyakorlati tárgy	0,69	0,09	0,16	0,00	1,28	0,09	0,73	0,03	0,01	0,18	3,25
Informatika	0,78	0,14	0,32	0,00	1,20	0,14	0,94	0,02	0,00	0,18	3,74
Technika	1,03	0,65	0,34	0,00	1,39	0,23	1,30	0,05	0,00	0,17	5,15
Testnevelés	0,90	0,42	0,52	0,00	1,38	0,29	1,16	0,06	0,00	0,20	4,93
Történelem	0,56	0,12	0,46	0,00	1,24	0,25	1,25	0,07	0,00	0,16	4,13

25. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok asszisztensi feladatokból származó munkaterhelésének megoszlása a tanított tárgy szerint (%)

	Tanterem, tantermi eszközök előkészítés e az órához	Étkezteté s	Diákok kísérése (kirándulás ra, versenyre, orvoshoz stb.)	Diákok ápolásában való részvétel (pl. Ha valaki rosszul lesz)	Osztályterm en kívüli adminisztrác ió, fénymásolás, nyomtatás	Diák szabadidő- szervezési tevékenysé g	Iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezés	Intézmény népszerűsítés e (az iskola bemutatása stb.)	Biztonság- és tűzvédelmi tevékenysé g	Egyéb iskolamenedzsm ent tevékenység	Összes e n
Idegen nyelv	16,9%	2,7%	7,5%	0,2%	40,4%	4,8%	24,1%	0,3%	0,0%	3,0%	100,0%
Természettudom ány	19,7%	6,1%	11,6%	0,1%	29,7%	5,4%	21,6%	1,1%	0,0%	4,6%	100,0%
Művészeti tárgyak	15,8%	9,6%	9,0%	0,1%	24,9%	5,1%	28,9%	1,8%	0,0%	4,8%	100,0%
Magyar nyelv és irodalom	15,5%	7,6%	11,6%	0,1%	27,2%	5,5%	26,4%	1,0%	0,0%	5,3%	100,0%
Matematika	19,3%	8,7%	9,8%	0,1%	29,5%	4,8%	23,2%	1,2%	0,0%	3,4%	100,0%
Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	17,9%	1,8%	6,2%	0,0%	41,5%	3,5%	20,8%	1,1%	0,3%	6,9%	100,0%
Szakmai gyakorlati tárgy	21,1%	2,8%	4,9%	0,1%	39,2%	2,7%	22,6%	0,8%	0,3%	5,5%	100,0%
Informatika	20,9%	3,8%	8,6%	0,1%	32,2%	3,9%	25,0%	0,6%	0,1%	4,7%	100,0%
Technika	20,1%	12,6%	6,6%	0,1%	26,9%	4,6%	25,2%	0,9%	0,0%	3,3%	100,0%
Testnevelés	18,3%	8,5%	10,5%	0,1%	28,0%	5,8%	23,4%	1,2%	0,0%	4,1%	100,0%
Történelem	13,5%	2,9%	11,3%	0,1%	30,1%	6,0%	30,4%	1,8%	0,0%	3,9%	100,0%

4.3. Hospitálás

Az intézményen belüli hospitálás, más pedagógusok órainak látogatása elengedhetetlen feltétele a színvonalas oktatás megteremtésének. A szakmai továbbfejlődést jelentősen segíti az, ha a kollégák ismerik egymás munkáját, módszereit, egymás órai tevékenységéből okulnak. A válaszadó pedagógusok hetente átlagosan 0,2 órát töltenek ilyen tevékenységgel.

Jellemzően a vezető beosztásban lévők az átlagosnál több időt fordítanak hospitálásra, mint az osztálytermi tanárok. Illetve intézményen belül a tapasztaltabb tanárok gyakrabban látogatják kollégáik óráit. Más intézmény meglátogatása esetében azonban ettől eltérő a helyzet, a pályakezdők fordítanak több időt ilyen tevékenységre, valamint az órakedvezmények száma nincs hatással a külső hospitálás mértékére.

26. táblázat. A pedagógusok hospitálásra fordított ideje a beosztás függvényében

	Intézményen belül	Más intézményben
Teljes munkaidős, vezető	0,41	0,39
Teljes munkaidős osztálytermi, nincs órakedvezménye	0,03	0,12
Teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	0,06	0,08
Teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	0,06	0,14
Teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	0,16	0,07
Rész munkaidős foglalkoztatott	0,11	0,18
Teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)	0,14	0,09
Összesen	0,10	0,13

27. táblázat. A pedagógusok hospitálásra fordított ideje a beosztás függvényében

	Intézményen belül	Más intézményben
Pályakezdő (kevesebb, mint 5 éve dolgozik)	,03	,19
Pedagógusként kezdő pályamódosító (pedagógusként kevesebb, mint 5 éve dolgozik)	,13	,15
Nem pályakezdő	,10	,12
Összesen	,10	,13

Az óvodapedagógusok munkaterhelése

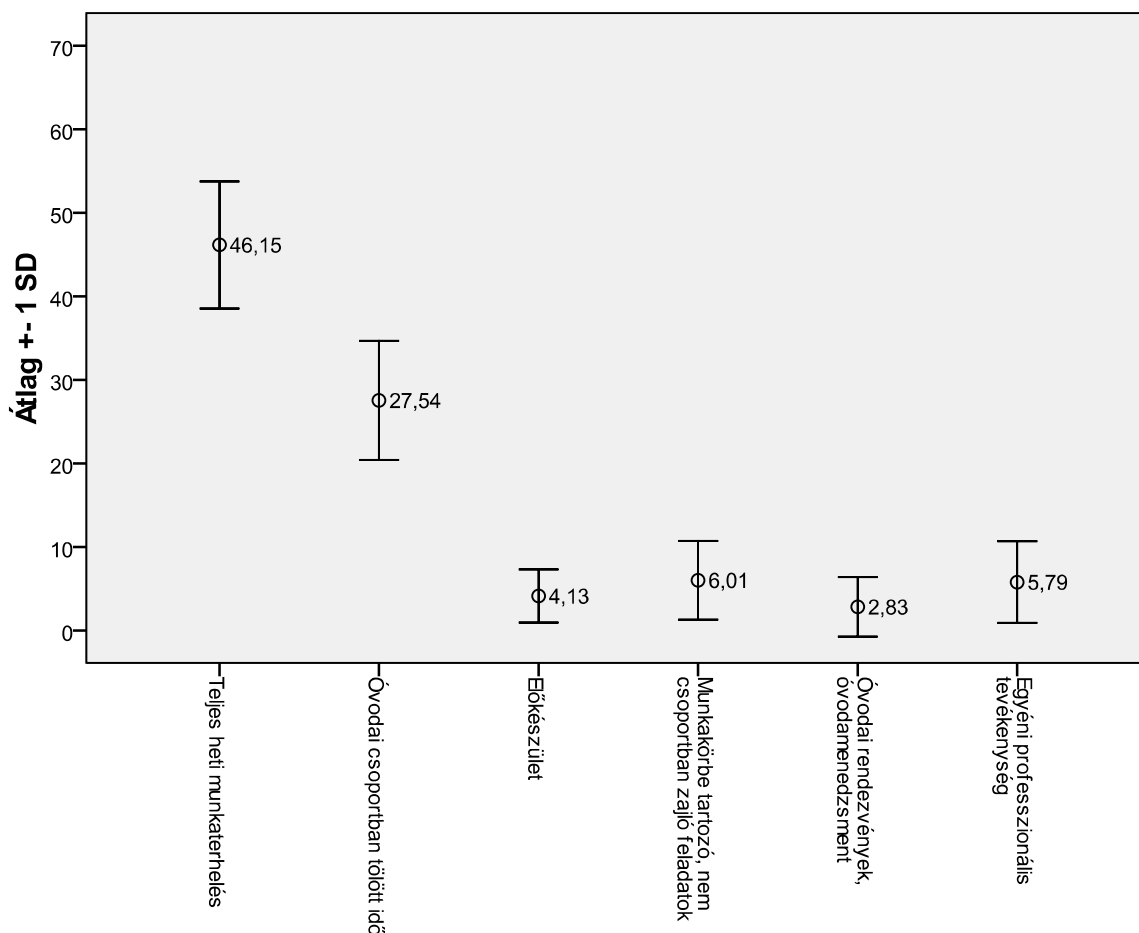
Az óvodapedagógusok teljes heti munkaterhelése minden olyan tevékenységet érint, amely az óvodapedagógusi munkakörhöz kötődik, így beleértendő többek között az óvodai csoporttal töltött idő, az előkészületek, a szülőkkel való kapcsolattartás, az adminisztráció, az önképzés, hospitálás is. Összességében, az válaszadó óvodapedagógusok heti átlagos munkaterhelése 46,2 óra, amely természetesen igen különbözik az egyes pedagógusok esetében. A válaszadó óvodapedagógusok 5,3 százaléka egy héten 35 óránál kevesebbet dolgozik, azaz alulterheltnek nevezhető, 11,6 százaléka pedig 55 órát vagy többet tölt a munkájához kapcsolódó tevékenységekkel, ami azt jelenti, hogy jelentősen túlterhelt. A teljes heti munkaterhelésből 42,6 óra esik a hét öt munkanapjára és 3,6 óra a két szabadnapra.

28. táblázat. Az óvodapedagógusok heti teljes munkaterhelésének megoszlása

Átlagos heti munkaterhelés	%	N
-35 óra	5,3%	29
35-40 óra	11,1%	61
40-45 óra	29,6%	163
45-50 óra	28,1%	155
50-55 óra	14,3%	79
55-60 óra	8,0%	44
60-65 óra	2,5%	14
65- óra	1,1%	6
Összesen	100,0%	551

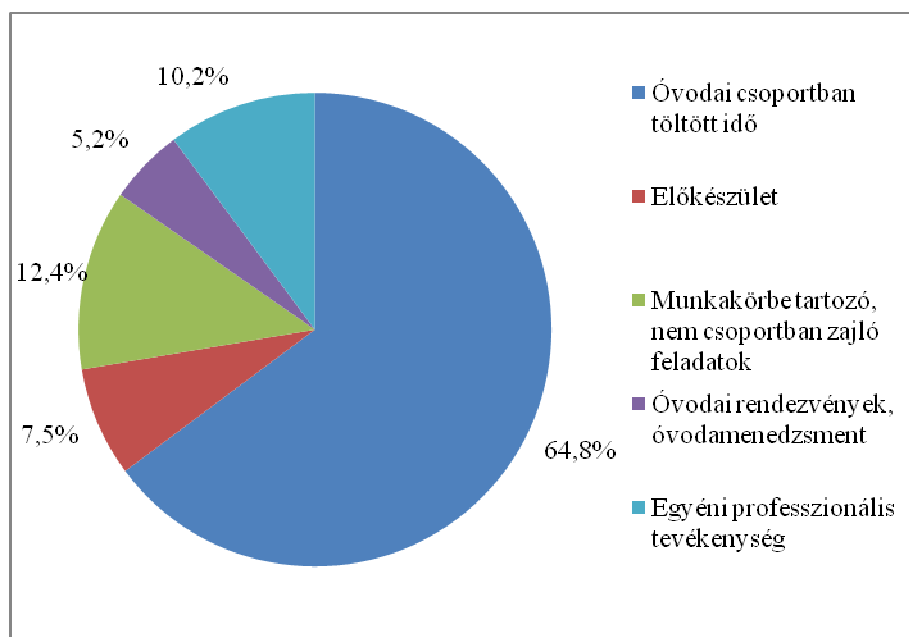
A teljes heti munkaterhelést az iskolai pedagógusok esetéhez hasonlóan tevékenységtípusok szerint főbb kategóriákra bontottuk, amelyek a következők: óvodai csoportban töltött idő; előkészület; munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatok; óvodai rendezvények, óvodamenedzsment; egyéni professzionális tevékenység. A válaszadó óvodapedagógusok egy héten átlagosan 27,5 órát töltenek az óvodai csoporttal, 4,1 órát fordítanak előkészületekre, 6 órát szánnak a munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatokra (pl. csoportnapló vezetése, a gyerekek kísérése, fogadóórán való részvétel, szülőkkel való kapcsolattartás, stb.). A válaszadók átlagosan 2,8 órát töltenek az óvodai rendezvényekkel összefüggő feladatokkal, óvodamenedzsmenttel, míg egyéni professzionális tevékenységre (pl. továbbképzés, önképzés) 5,8 óra jut hetente.

21. ábra. Az óvodapedagógusok teljes heti munkaterhelése és a munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti bontásában

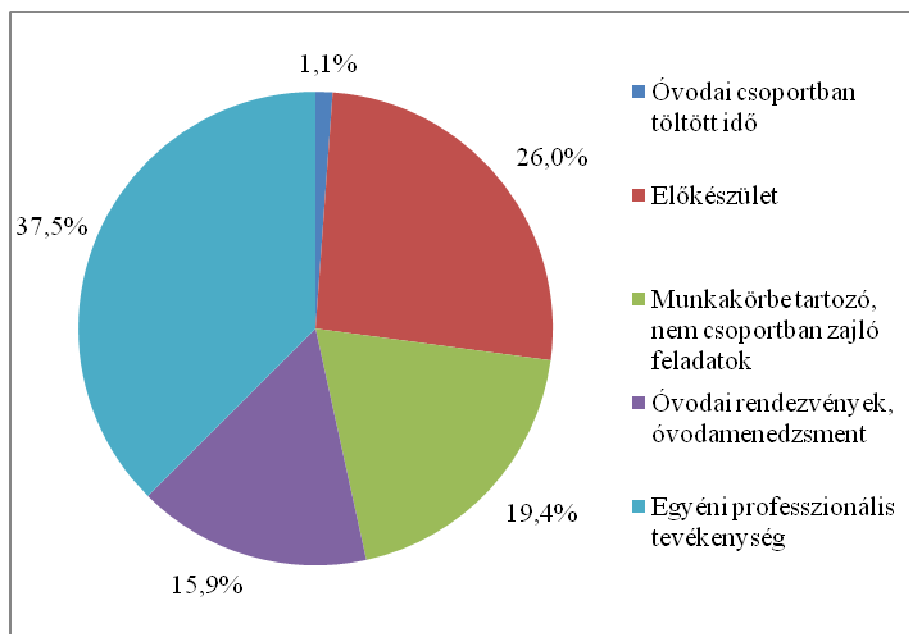

Az óvodapedagógusok munkaterhelésének főbb tevékenységtípusok szerinti megoszlása jelentősen eltér a munkanapokon és szabadnapokon végzett munka esetében. A munkanapokon végzett tevékenységek közel kétharmadát a csoportban töltött idő teszi ki, míg a szabadnapokon az egyéni professzionális tevékenységek és az előkészületek, felkészülés ugyancsak közel kétharmadát adja a munkával kapcsolatos tevékenységeknek. Érdekesség, hogy a teljes heti munkaterhelés felkészülésre és egyéni professzionális tevékenységre jutó része csaknem 25 százalékban a heti két szabadnapon zajlik.

22. ábra. Az óvodapedagógusok munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti megoszlása munkanapokon

23. ábra. Az óvodapedagógusok munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti megoszlása szabadnapokon

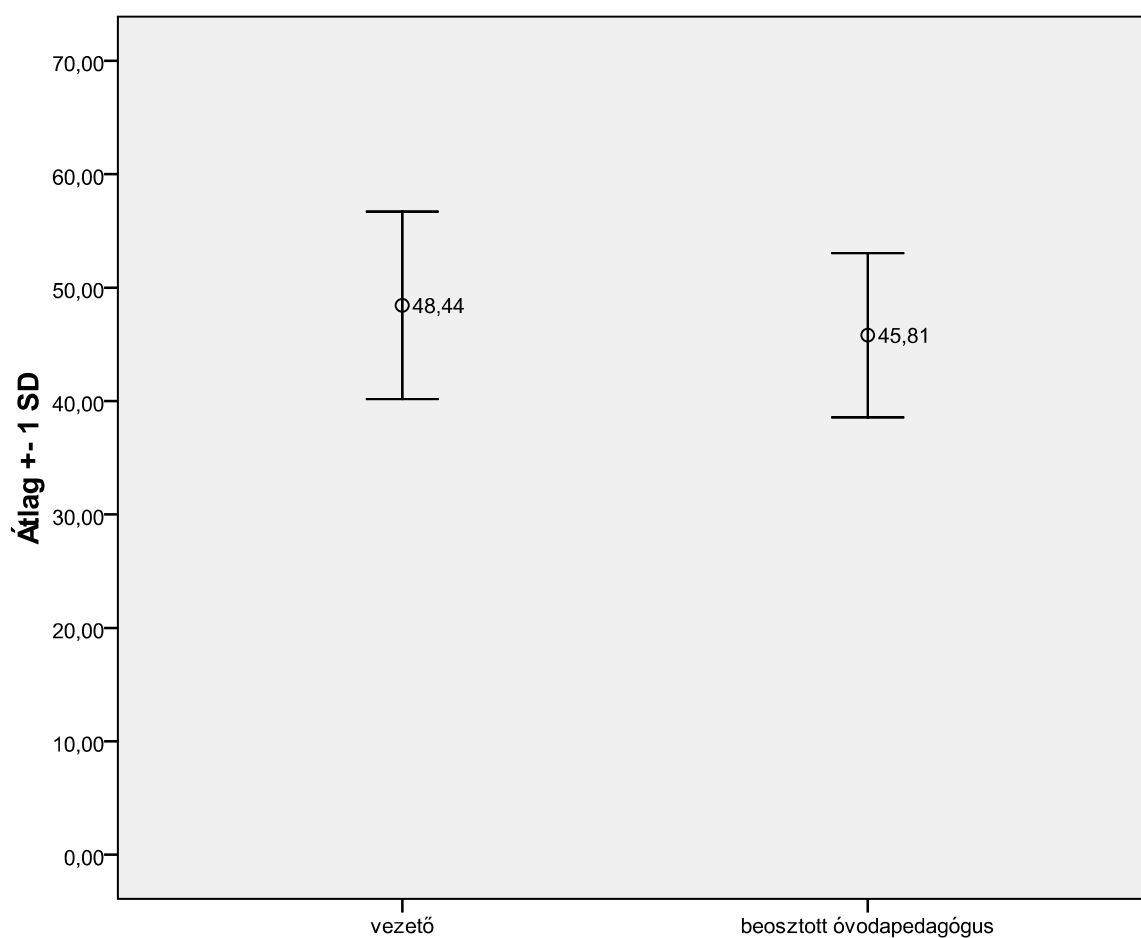

29. táblázat. A pedagógusok heti munkaterhelés főbb tevékenységkategóriák szerinti megoszlása szabadnapokon (óra)

Tevékenységtípus	Munkanap	Szabadnap
Óvodai csoportban töltött idő	27,50	,04
Előkészület	3,19	,94
Munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatok	5,25	,70
Óvodai rendezvények, óvodamenedzsment	2,19	,58
Egyéni professzionális tevékenység	4,32	1,36
Összesen	42,44	3,62

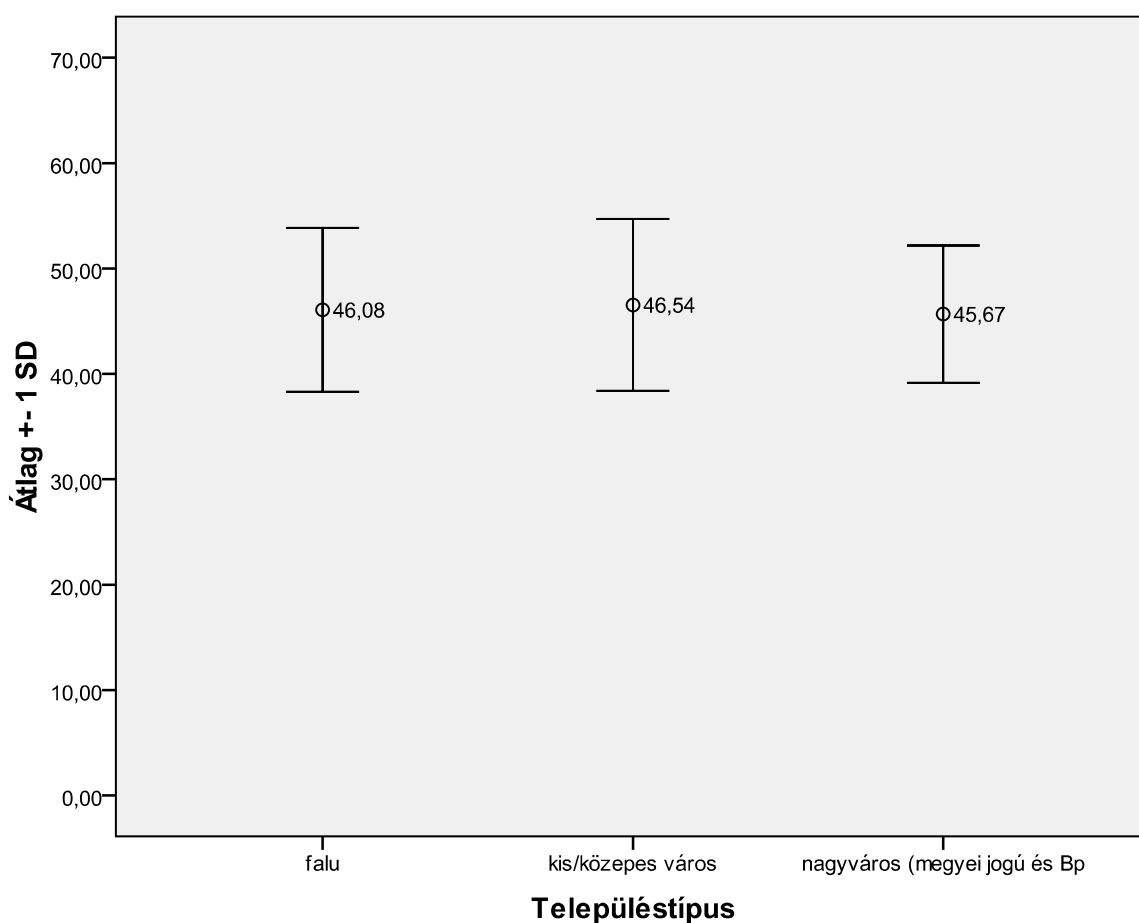
Az egyes óvodapedagógusok munkaterhelése természetesen eltér a pedagógus és az intézmény jellemzőit figyelembe véve. A vezető beosztásban lévők közel három órával többet dolgoznak a beosztott óvodapedagógusoknál. Előbbiek átlagos heti munkaterhelése 48,4 óra, utóbbiaké 45,8. A főbb tevékenységtípusok mindegyikében is jelentős eltérés mutatkozik. A beosztott pedagógusok egy héten átlagosan 29 órát töltenek az óvodai csoporttal, a vezetők 20,5 órát, és ezzel összefüggésben többet fordítanak előkészületekre is. A vezetők ezzel szemben kétszer annyit fordítanak az óvodapedagógusi munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatokra (10,4 óra) és több mint háromszor annyit óvodai rendezvényekkel kapcsolatos tevékenységekre, óvodamenedzsmentre (6,8 óra), mint a beosztott pedagógusok. Ezenkívül egyéni professzionális tevékenységekkel is többet töltenek.

24. ábra. Az óvodapedagógusok heti munkaterhelése beosztás szerint

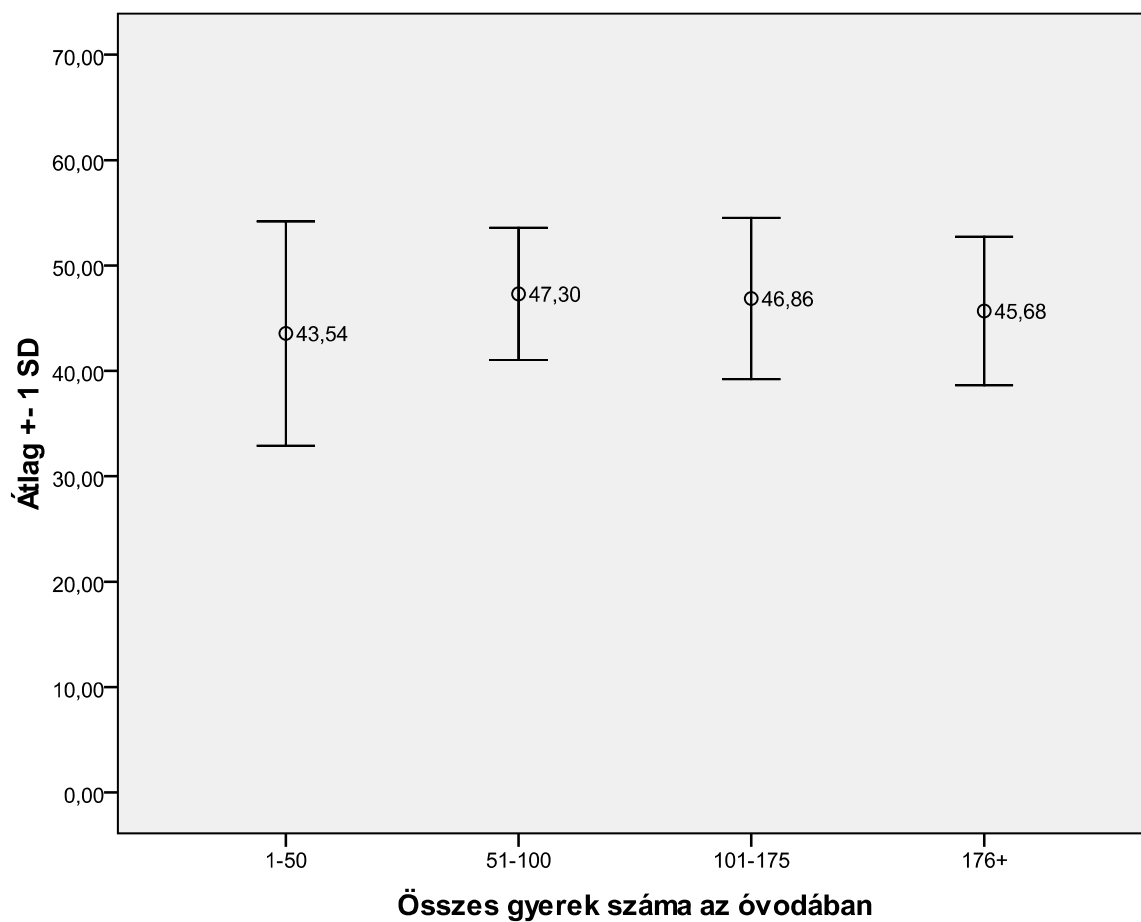
A településtípus vonatkozásában nincsenek érdemi eltérések a teljes heti munkaterhelésben. Mind a falvakban, mind a kisebb és nagyobb városokban dolgozó óvodapedagógusok 45,5-46,5 órát dolgoznak hetente. Ugyanakkor minél kisebb településen dolgozik egy óvodapedagógus, annál több időt tölt óvodai rendezvényekkel kapcsolatos tevékenységekkel, óvodamenedzsmenttel.

25. ábra. Az óvodapedagógusok heti munkaterhelése az intézmény településének típusa szerint

Az intézménybe járó gyerekek számát vizsgálva azt láthatjuk, hogy a legkisebb és legnagyobb intézmények pedagógusai a legkevésbé terheltek, míg a közepes létszámú óvodák dolgozóira jellemző a legnagyobb mértékű munkaterhelés. Minél nagyobb intézményben dolgozik valaki, annál több időt tölt a csoporttal; a két szélső kategória közti eltérés 3,2 óra. Ezzel párhuzamosan csökken az óvodai rendezvényekkel kapcsolatos tevékenységekre fordított idő. Ezek a tendenciák akkor is érvényesülnek, ha a beosztott pedagógusokra szűkítjük a vizsgálatot, azaz nem kizárólag az eltérő vezető-beosztott arányból fakadnak.

26. ábra. Az óvodapedagógusok heti munkaterhelése az intézménybe járó gyerekek száma szerint

1. Heti összes munkaterhelés

1. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelésének megoszlása

Teljes heti munkaterhelés órában(5 munkanap, 2 szabadnap)

N	Valid	2392
	Missing	415
Mean		50,9870
Median		50,4189
Std. Deviation		10,85781
Percentiles	10	38,7500
	20	42,8087
	25	44,3703
	30	45,6250
	40	48,1024
	50	50,4189
	60	52,8244
	70	55,5317
	75	57,1415
	80	59,0167
	90	63,9763

2. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelésének leíró statisztikái a főbb tevékenységtípusok szerint

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Teljes heti munkaterhelés órában(5 munkanap, 2 szabadnap)	2392	3,81	102,99	50,9870	10,85781
Osztálytermi tanítás	2392	,00	45,00	18,3596	7,48438
Nem osztálytermi tanítás	2392	,00	34,33	1,9017	3,43940
Előkészület, értékelés	2392	,00	46,75	11,8753	7,00367
Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	2392	,00	56,88	9,4780	7,06551
Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	2392	,00	53,25	3,2395	5,75665
Egyéni professzionális tevékenység	2392	,00	64,00	6,1330	7,21638
Valid N (listwise)	2392				

1.1 Munkaterhelés a pedagógusok jellemzői szerint

3. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok szerint nemenként

neme		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
férfi	Mean	19,2163	2,0673	10,5187	9,0063	3,3898	6,9210
	N	567	567	567	567	567	567
	Std. Deviation	8,64860	3,88786	7,15799	8,04562	6,31486	8,50535
nő	Mean	18,1145	1,8535	12,3050	9,6000	3,1857	5,8812
	N	1808	1808	1808	1808	1808	1808
	Std. Deviation	7,05693	3,29219	6,90475	6,70494	5,57186	6,76739
Total	Mean	18,3776	1,9045	11,8786	9,4583	3,2344	6,1294
	N	2375	2375	2375	2375	2375	2375
	Std. Deviation	7,48063	3,44412	7,00605	7,05097	5,75724	7,23210

4. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok szerint korcsoportonként

korcsoport		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
20-29	Mean	18,7974	1,8728	13,5052	8,2129	1,8716	5,4077
	N	227	227	227	227	227	227
	Std. Deviation	7,30297	3,52160	8,21172	6,77949	3,38200	7,02558
30-39	Mean	19,0179	1,9836	12,5757	8,9359	2,6495	5,8167
	N	650	650	650	650	650	650
	Std. Deviation	7,06667	3,82331	7,27437	6,74175	4,54810	7,29885
40-49	Mean	18,0709	1,8620	11,9833	9,5164	3,6663	6,0944

N	840	840	840	840	840	840
Std. Deviation	7,48335	3,09778	6,78959	6,62329	6,38831	6,73424
50+ Mean	17,9105	1,8813	10,5218	10,3952	3,7404	6,7265
N	667	667	667	667	667	667
Std. Deviation	7,90315	3,43589	6,30806	7,89127	6,46990	7,76432
Total Mean	18,3534	1,9016	11,8808	9,4799	3,2389	6,1302
N	2384	2384	2384	2384	2384	2384
Std. Deviation	7,48688	3,44060	7,00440	7,07493	5,76136	7,22367

5. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok szerint pályakezdő/nem pályakezdő bontásban

kezdő pedagógus: kevesebb, mint 5 éve tanít		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
pályakezdő	Mean	18,8812	1,9379	12,7104	8,2982	1,8369	6,2522
	N	291	291	291	291	291	291
	Std. Deviation	7,40374	3,89092	8,26894	6,96811	3,45132	8,25045
nem pályakezdő	Mean	18,2953	1,8986	11,7578	9,6464	3,4382	6,1156
	N	2090	2090	2090	2090	2090	2090
	Std. Deviation	7,48757	3,37614	6,80420	7,07861	5,99047	7,07480
Total	Mean	18,3669	1,9034	11,8742	9,4816	3,2425	6,1323
	N	2381	2381	2381	2381	2381	2381
	Std. Deviation	7,47829	3,44232	7,00466	7,07754	5,76408	7,22697

6. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése pedagógustípus bontásban

Teljes heti munkaterhelés órában(5 munkanap, 2 szabadnap)

osztálytermi pedagógus típus	Mean	N	Std. Deviation
teljes munkaidős, vezető	54,6403	181	9,92328
teljes munkaidős osztálytermi, nincs órákedvezménye	50,5887	560	11,16364
teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	51,7894	883	10,22370
teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	52,5390	198	9,87292
teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	54,1206	64	13,51812
rész munkaidős foglalkoztatott	40,2060	122	14,16177
teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)	50,0705	376	8,61112
Total	50,9848	2384	10,85990

7. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok szerint pedagógustípus bontásban

osztálytermi pedagógus típus		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
teljes munkaidős, vezető	Mean	6,9782	1,4116	7,6673	15,0055	14,5130	9,0647
	N	181	181	181	181	181	181
	Std. Deviation	5,04331	3,26233	5,21210	10,62963	11,50811	9,20861
teljes munkaidős osztálytermi, nincs órakedvezménye	Mean	20,0835	1,8183	13,0994	7,7035	1,7065	6,1774
	N	560	560	560	560	560	560
	Std. Deviation	6,78859	3,40455	7,94463	6,71934	2,85509	7,28389
teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	Mean	20,8311	1,9588	12,5358	8,5565	2,1812	5,7259
	N	883	883	883	883	883	883
	Std. Deviation	5,89416	3,41374	6,69291	5,38431	3,40552	6,63897
teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	Mean	18,8158	1,6843	12,2055	10,4939	2,9218	6,4177
	N	198	198	198	198	198	198
	Std. Deviation	6,86965	2,73146	6,37817	6,49162	3,76570	6,88138
teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	Mean	10,9812	2,7377	9,1839	16,4521	5,7763	8,9893
	N	64	64	64	64	64	64
	Std. Deviation	5,85233	5,64262	6,16415	10,10448	6,94332	9,71706
rész munkaidős foglalkoztatott	Mean	14,9575	1,1082	10,4769	6,3802	1,6388	5,6444
	N	122	122	122	122	122	122
	Std. Deviation	8,00722	2,57821	7,92459	6,18203	3,00949	8,41351
teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)	Mean	17,5469	2,3568	11,2998	10,9192	2,8320	5,1159
	N	376	376	376	376	376	376
	Std. Deviation	6,86858	3,65033	6,09877	6,42144	4,45214	6,12100
Total	Mean	18,3534	1,9016	11,8808	9,4799	3,2389	6,1302
	N	2384	2384	2384	2384	2384	2384

osztálytermi pedagógus típus		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
teljes munkaidős, vezető	Mean	6,9782	1,4116	7,6673	15,0055	14,5130	9,0647
	N	181	181	181	181	181	181
	Std. Deviation	5,04331	3,26233	5,21210	10,62963	11,50811	9,20861
teljes munkaidős osztálytermi, nincs órakedvezménye	Mean	20,0835	1,8183	13,0994	7,7035	1,7065	6,1774
	N	560	560	560	560	560	560
	Std. Deviation	6,78859	3,40455	7,94463	6,71934	2,85509	7,28389
teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	Mean	20,8311	1,9588	12,5358	8,5565	2,1812	5,7259
	N	883	883	883	883	883	883
	Std. Deviation	5,89416	3,41374	6,69291	5,38431	3,40552	6,63897
teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	Mean	18,8158	1,6843	12,2055	10,4939	2,9218	6,4177
	N	198	198	198	198	198	198
	Std. Deviation	6,86965	2,73146	6,37817	6,49162	3,76570	6,88138
teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	Mean	10,9812	2,7377	9,1839	16,4521	5,7763	8,9893
	N	64	64	64	64	64	64
	Std. Deviation	5,85233	5,64262	6,16415	10,10448	6,94332	9,71706
rész munkaidős foglalkoztatott	Mean	14,9575	1,1082	10,4769	6,3802	1,6388	5,6444
	N	122	122	122	122	122	122
	Std. Deviation	8,00722	2,57821	7,92459	6,18203	3,00949	8,41351
teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)	Mean	17,5469	2,3568	11,2998	10,9192	2,8320	5,1159
	N	376	376	376	376	376	376
	Std. Deviation	6,86858	3,65033	6,09877	6,42144	4,45214	6,12100
Total	Mean	18,3534	1,9016	11,8808	9,4799	3,2389	6,1302
	N	2384	2384	2384	2384	2384	2384
	Std. Deviation	7,48688	3,44060	7,00440	7,07493	5,76136	7,22367

8. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése pedagógustípus bontásban (milyen osztályokban tanít)

Teljes heti munkaterhelés órában(5 munkanap, 2 szabadnap)

milyen típusú osztályokban tanít? alsó-felső szétbontva	Mean	N	Std. Deviation
csak általános iskola alsó	49,7860	405	9,40287
csak általános iskola, felső (is)	51,1349	632	9,97086
csak szakiskola	48,4478	224	13,60933
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimi vagy s	51,4964	401	10,85115
szakiskola valamivel kombinálva	51,1804	342	11,56123
vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	52,7688	388	10,90914
Total	50,9870	2392	10,85781

9. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok szerint pedagógustípus bontásban (milyen osztályokban tanít)

milyen típusú osztályokban tanít? alsó-felső szétbontva		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
csak általános iskola alsó	Mean	17,7208	1,7765	12,0950	9,9389	2,7702	5,4847
	N	405	405	405	405	405	405
	Std. Deviation	6,07415	2,77140	6,27525	5,86530	4,26258	6,77455
csak általános iskola, felső (is)	Mean	17,2453	2,3229	11,2965	10,1308	3,8134	6,3260
	N	632	632	632	632	632	632
	Std. Deviation	7,04100	3,84223	6,25580	6,27907	5,78310	7,10308
csak szakiskola	Mean	18,2613	1,8561	8,7398	9,6024	3,6426	6,3456
	N	224	224	224	224	224	224
	Std. Deviation	8,82887	4,00261	5,70700	9,06919	7,64418	7,30867
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségit adó (gimi vagy s	Mean	18,2557	1,4896	12,3769	9,3411	3,5119	6,5211
	N	401	401	401	401	401	401
	Std. Deviation	8,52714	3,04606	7,74158	8,44145	6,62549	7,76628
szakiskola valamivel kombinálva	Mean	20,4059	1,5414	11,8152	8,5533	2,6867	6,1778
	N	342	342	342	342	342	342
	Std. Deviation	7,67636	2,91179	7,37518	7,00226	5,28252	7,30892
vegyes, érettségit adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	Mean	19,2017	2,1158	13,9333	8,8184	2,7678	5,9318
	N	388	388	388	388	388	388
	Std. Deviation	6,91794	3,74974	7,66137	6,46857	5,11680	7,11682
Total	Mean	18,3596	1,9017	11,8753	9,4780	3,2395	6,1330
	N	2392	2392	2392	2392	2392	2392
	Std. Deviation	7,48438	3,43940	7,00367	7,06551	5,75665	7,21638

10. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok bontásában a pedagógus által tanított tárgy típusa szerint

	Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
Idegen nyelv	20,57	1,72	13,71	7,63	2,13	5,54
Természettudomány	18,87	1,77	13,16	9,39	2,83	5,14
Művészeti tárgyak	18,25	1,78	11,88	9,74	2,96	6,36
Magyar nyelv és irodalom	18,45	1,85	13,46	9,96	2,99	5,64
Matematika	18,76	2,04	13,22	9,20	3,10	5,42
Szakmai alapozó/elméleti tárgy	20,11	1,16	11,16	9,09	2,52	6,12
Szakmai gyakorlati tárgy	20,46	1,49	10,99	7,89	2,78	7,32
Informatika	18,31	1,54	11,76	8,73	4,02	7,45
Technika	18,28	1,85	12,61	9,74	2,71	5,32
Testnevelés	18,56	2,26	10,75	9,34	2,90	5,59
Történelem	18,69	1,50	14,19	9,47	3,55	6,16

1.2. Munkaterhelés intézményi jellemzők szerint

11. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenység típusok bontásában az intézmény településének típusa szerint

intézmény településtípusa		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
falu	Mean	17,1358	2,1835	11,8241	10,1170	3,6058	5,3704
	N	400	400	400	400	400	400
	Std. Deviation	6,16172	3,20510	6,05094	5,52535	5,66598	6,20658
kis/közepes város	Mean	19,0666	1,7669	12,3092	9,4587	2,6161	6,3937
	N	975	975	975	975	975	975
	Std. Deviation	8,06362	3,48792	7,24398	7,48776	4,59976	7,92928
nagyváros (megyei jogú vagy bp)	Mean	18,2867	1,8261	11,6154	9,2172	3,4765	6,1421
	N	966	966	966	966	966	966
	Std. Deviation	7,20639	3,30511	7,07319	7,12010	6,32372	6,78621
Total	Mean	18,4149	1,8625	11,9400	9,4716	3,1402	6,1150
	N	2341	2341	2341	2341	2341	2341
	Std. Deviation	7,44435	3,36783	6,98713	7,03899	5,56510	7,20126

12. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok bontásában az intézmény típusa szerint

Iskola típusa - kirstat adatok alapján		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
csak általános iskola	Mean	17,5168	1,9302	11,9162	9,8362	3,2830	5,7418
	N	831	831	831	831	831	831
	Std. Deviation	6,36382	3,13888	6,34795	5,65852	5,24013	6,97376
csak szakiskola	Mean	16,7388	1,3018	7,2929	10,1821	1,5266	5,2852
	N	69	69	69	69	69	69
	Std. Deviation	8,93393	3,76552	4,83453	10,34297	3,91604	6,43421
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségig adó (gimi vagy s	Mean	19,1437	1,2397	11,7148	8,2470	2,7364	7,0668
	N	217	217	217	217	217	217
	Std. Deviation	7,30506	1,93455	6,75366	6,59223	5,23430	7,36217
szakiskola valamivel kombinálva	Mean	19,0000	2,0470	11,0982	9,5358	3,6034	6,3800
	N	798	798	798	798	798	798
	Std. Deviation	8,51203	3,79888	6,99721	7,64896	6,52482	7,58074
vegyes, érettségig adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	Mean	18,6341	1,9967	13,8397	9,2156	3,0319	6,0989
	N	477	477	477	477	477	477
	Std. Deviation	7,15260	3,74906	7,88491	7,80408	5,64492	7,01270
Total	Mean	18,3596	1,9017	11,8753	9,4780	3,2395	6,1330
	N	2392	2392	2392	2392	2392	2392
	Std. Deviation	7,48438	3,43940	7,00367	7,06551	5,75665	7,21638

13. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok bontásában az intézménybe járó diákok száma szerint

diákok száma az iskolában, kategória		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
-199	Mean	15,4837	2,9387	10,5222	11,5275	3,5155	7,2657
	N	198	198	198	198	198	198
	Std. Deviation	7,53317	4,69149	5,58301	6,91079	5,02252	7,50707
200-499	Mean	17,2029	1,9944	11,1776	9,4172	4,5997	7,0185
	N	494	494	494	494	494	494
	Std. Deviation	7,16219	3,87318	6,36633	6,68833	7,21250	7,89517
500-799	Mean	17,8337	2,1508	12,3945	10,1783	3,2673	5,0888
	N	385	385	385	385	385	385
	Std. Deviation	6,85865	3,32640	7,29917	6,33894	5,17859	5,95447
800-1299	Mean	18,5625	1,5218	12,7187	9,4275	2,1137	5,8632
	N	371	371	371	371	371	371
	Std. Deviation	7,17401	2,38776	7,26234	8,01013	4,14348	7,49915
1300+	Mean	19,7001	1,6841	11,9838	8,8152	2,9052	5,9633
	N	942	942	942	942	942	942
	Std. Deviation	7,72878	3,23596	7,30243	7,08631	5,68889	7,07748
Total	Mean	18,3574	1,9022	11,8763	9,4789	3,2415	6,1329
	N	2390	2390	2390	2390	2390	2390
	Std. Deviation	7,48650	3,44076	7,00583	7,06729	5,75867	7,21917

14. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok bontásában az ingyen étkező diákok aránya szerint

ingyen étkező diákok az összes diák arányában, kategória	Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
---	----------------------	-----------------------------	---------------------------	--	---	--

5% alatt	Mean	19,1002	1,6900	12,0092	8,9897	3,1907	5,9950
	N	1260	1260	1260	1260	1260	1260
	Std. Deviation	7,88200	3,36603	7,52804	7,73019	6,23807	7,23920
5%-9%	Mean	18,7995	2,1837	11,7279	9,1328	2,6736	5,4667
	N	203	203	203	203	203	203
	Std. Deviation	7,00675	3,18475	7,15621	5,91198	4,71015	6,39036
10%-19%	Mean	17,5259	2,3867	11,2430	10,2166	4,2656	6,9320
	N	258	258	258	258	258	258
	Std. Deviation	7,76338	3,70237	6,31195	7,05344	6,18756	8,00489
20%-29%	Mean	15,7062	2,5910	11,1348	10,9687	3,8518	6,7795
	N	251	251	251	251	251	251
	Std. Deviation	6,70714	4,14060	5,53755	5,98733	5,77446	7,29209
30%-39%	Mean	17,9757	2,0842	13,0358	10,4453	2,6412	5,7896
	N	214	214	214	214	214	214
	Std. Deviation	6,17183	3,43370	6,42034	5,25675	4,00897	6,18486
40%+	Mean	18,0439	1,2813	11,6999	9,0658	2,7033	6,2015
	N	204	204	204	204	204	204
	Std. Deviation	6,35031	2,54129	6,39990	6,33132	4,20132	7,67515
Total	Mean	18,3574	1,9022	11,8763	9,4789	3,2415	6,1329
	N	2390	2390	2390	2390	2390	2390
	Std. Deviation	7,48650	3,44076	7,00583	7,06729	5,75867	7,21917

15. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok bontásában a halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya szerint

halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya, kategória		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
3% alatt	Mean	19,1827	1,7316	12,2134	8,9523	2,9669	6,2367
	N	1398	1398	1398	1398	1398	1398

	Std. Deviation	7,61861	3,33723	7,37010	7,48906	5,55526	7,57764
3%-9%	Mean	17,0757	2,0239	10,8155	10,2560	4,1863	4,9106
	N	293	293	293	293	293	293
	Std. Deviation	7,27325	3,16355	6,52969	6,70402	7,23336	5,85755
10%-19%	Mean	17,1709	2,1292	11,9221	10,4538	3,7036	6,5724
	N	345	345	345	345	345	345
	Std. Deviation	6,49327	3,66860	6,20906	5,66610	5,07902	6,84576
20%-29%	Mean	17,1285	2,2036	10,5802	8,7459	5,4141	6,2025
	N	96	96	96	96	96	96
	Std. Deviation	7,07555	3,58538	5,68257	6,04498	8,21195	5,70238
30% felett	Mean	17,3851	2,2726	11,6753	10,4190	2,2300	6,3453
	N	258	258	258	258	258	258
	Std. Deviation	7,84002	3,86755	6,81397	6,87832	4,13572	7,51877
Total	Mean	18,3574	1,9022	11,8763	9,4789	3,2415	6,1329
	N	2390	2390	2390	2390	2390	2390
	Std. Deviation	7,48650	3,44076	7,00583	7,06729	5,75867	7,21917

16. táblázat. A pedagógusok heti átlagos munkaterhelése főbb tevékenységtípusok bontásában a pedagógusok száma szerint

Az intézményben dolgozó pedagógusok száma		Osztálytermi tanítás	Nem osztálytermi tanítás	Előkészület, értékelés	Pedagógus munkakörbe tartozó nem tanítási feladatok	Iskolai rendezvények, iskolamenedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
-25,00	Mean	16,3836	2,3317	11,5801	9,7360	3,5885	6,7223
	N	318	318	318	318	318	318
	Std. Deviation	7,32085	4,03634	5,87459	6,28847	5,43181	7,31844
26-50	Mean	18,3372	1,7444	11,7264	9,5728	3,2202	6,4703
	N	887	887	887	887	887	887
	Std. Deviation	7,74231	3,37959	7,09264	7,84789	5,64485	7,47628

51-75	Mean	17,8058	1,9821	11,8708	9,4589	3,3311	5,7864
	N	707	707	707	707	707	707
	Std. Deviation	6,84455	3,30207	7,06723	6,10366	5,92658	7,08547
76-	Mean	20,5240	1,7910	12,3597	9,1634	2,9175	5,6273
	N	478	478	478	478	478	478
	Std. Deviation	7,52716	3,30481	7,42878	7,36016	5,92538	6,81324
Total	Mean	18,3574	1,9022	11,8763	9,4789	3,2415	6,1329
	N	2390	2390	2390	2390	2390	2390
	Std. Deviation	7,48650	3,44076	7,00583	7,06729	5,75867	7,21917

2. Speciális tevékenységekre fordított idő

2.1 Adminisztráció

17. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok adminisztrációval töltött ideje a tanított osztályok típusa szerint

Adminisztráció

milyen típusú osztályokban tanít? alsó-felső szétbontva	Mean	N	Std. Deviation
csak általános iskola alsó	3,8864	220	3,20525
csak általános iskola, felső (is)	3,9711	360	3,96949
csak szakiskola	3,3506	175	4,81572
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimi vagy s	3,1412	293	2,98997
szakiskola valamivel kombinálva	3,3934	285	3,54600
vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	3,4353	308	3,11631
Total	3,5445	1641	3,60051

18. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok adminisztrációval töltött ideje az iskola típusa szerint

Adminisztráció

iskola típusa - kirstat adatok alapján	Mean	N	Std. Deviation
csak általános iskola	3,7222	451	3,41107
csak szakiskola	2,3164	53	2,50759
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimi vagy s	2,8274	170	2,51167
szakiskola valamivel kombinálva	3,8768	619	4,30586
vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	3,2605	348	2,88862
Total	3,5445	1641	3,60051

2.2 Szülőkkel való kapcsolattartás

19. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok szülőkkel való kapcsolattartásra fordított ideje az iskola típusa és nem szerint

Szülőkkel való kapcsolattartás (fogadóóra, stb.)

iskola típusa - kirstat adatok alapján	neme	Mean	N	Std. Deviation
csak általános iskola	férfi	,3443	66	,62702
	nő	,6101	385	,81919
	Total	,5712	451	,79892
csak szakiskola	férfi	,1358	19	,39887
	nő	,3058	34	,47596
	Total	,2448	53	,45344
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimi vagy s	férfi	,1568	64	,37715
	nő	,3697	106	,59272
	Total	,2896	170	,53104
szakiskola valamivel kombinálva	férfi	,4068	176	,84117
	nő	,4588	437	,84169
	Total	,4439	613	,84118
vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	férfi	,4883	90	1,34884
	nő	,5889	258	,86551
	Total	,5629	348	1,01163
Total	férfi	,3636	415	,89091
	nő	,5221	1220	,81686
	Total	,4818	1635	,83884

2.3. Továbbképzés

20. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok továbbképzésre fordított ideje az iskola típusa szerint

Továbbképzés

iskola típusa - kirstat adatok alapján	Mean	N	Std. Deviation
csak általános iskola	2,3043	451	3,57358
csak szakiskola	2,9391	53	4,73565
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségig adó (gimi vagy s	4,0149	170	5,59124
szakiskola valamivel kombinálva	3,0771	620	5,07907
vegyes, érettségig adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	3,4318	348	5,00988
Total	3,0326	1642	4,76979

2.5 Felkészülés

21. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok felkészülésre fordított ideje a halmozottan hátrányos gyerekek aránya szerint

Felkészülés - órai munkához kapcsolódóan

halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya, kategória	Mean	N	Std. Deviation
3% alatt	7,7710	1046	5,39645
3%-9%	6,9079	176	4,62937
10%-19%	8,9641	204	5,13752
20%-29%	7,7070	67	4,07097
30% felett	9,0610	146	4,82643
Total	7,9391	1639	5,21986

2.6. Tanulók értékelése

22. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok tanulók értékelésre fordított ideje a halmozottan hátrányos gyerekek aránya szerint

Tanulók értékelése

halmozottan hátrányos helyzetű diákok aránya, kategória	Mean	N	Std. Deviation
3% alatt	4,0081	1046	3,84360
3%-9%	3,1276	176	3,27968
10%-19%	2,6384	204	2,61117
20%-29%	2,4338	67	2,68902
30% felett	2,7409	146	2,88448
Total	3,5658	1639	3,57948

2.7 Közlekedés

23. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok tanulók teljes közlekedésre és épületek közti ingázásra fordított ideje életkor szerint

korcsoport		Közlekedés az épületek között	Közlekedés
20-29	Mean	,1691	5,7403
	N	153	153
	Std. Deviation	,82890	4,03178
30-39	Mean	,0646	5,0499
	N	487	487
	Std. Deviation	,27033	3,95155
40-49	Mean	,0510	4,4303
	N	568	569
	Std. Deviation	,28094	3,46137
50+	Mean	,0593	4,7884
	N	432	432
	Std. Deviation	,28643	3,83514
Total	Mean	,0682	4,8306
	N	1640	1641
	Std. Deviation	,36789	3,78105

4. Munkaterhelés alternatív tevékenységek kategóriák alapján

24. táblázat. A heti munkaterhelés megoszlása a pedagógus beosztása szerint

osztálytermi pedagógus típus		1 – kontakt gyerekkel	2 – kontakt szülővel	3 – kontakt pedagógussal	4 – egyéni: felkészülés, értékelés	5 – egyéni: szakmai fejlődés	6 – pedagógiai adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció	7 – pedagógiai asszisztensi feladatok	8 – utazás, közlekedés	9 – egyéb, be nem sorolható
teljes munkaidős, vezető	Mean	9,3318	,8010	4,5455	7,3591	7,5531	6,1835	10,9873	,0707	7,7995
	N	181	181	181	181	181	181	181	181	181
	Std. Deviation	5,93175	1,81703	4,10714	4,84484	8,88617	5,10848	8,35831	,25689	9,87496
teljes munkaidős osztálytermi, nincs órakedvezménye	Mean	22,5772	,3452	1,1518	12,2682	4,8727	2,6624	4,0404	,0940	2,5590
	N	560	560	560	560	560	560	560	559	560
	Std. Deviation	6,59682	,71622	1,43937	7,86980	7,16453	2,57769	3,77069	,51164	4,73672
teljes munkaidős osztálytermi, 1-2 óra kedvezménye van	Mean	23,6323	,5622	1,2626	11,8212	4,4473	3,7245	4,1156	,0589	2,1485
	N	883	883	883	883	883	883	883	883	883
	Std. Deviation	6,10889	,88784	1,51583	6,61895	6,30121	3,12358	3,96205	,28079	2,96316
teljes munkaidős osztálytermi, több óra kedvezménye van	Mean	21,5898	,5371	1,4930	11,4178	5,0877	4,3859	4,7445	,0370	3,2460
	N	198	198	198	198	198	198	198	198	198
	Std. Deviation	6,89453	,94629	1,76344	6,53914	6,56109	3,24335	3,90542	,16829	4,21700
teljes munkaidős foglalkoztatott, részmunkaidős osztálytermi	Mean	15,4427	,6385	2,3250	8,2911	7,4989	6,9523	6,9153	,0529	6,0039
	N	64	64	64	64	64	64	64	64	64
	Std. Deviation	8,71575	1,18731	3,00376	5,68387	9,83698	7,09761	7,88595	,22037	6,14795
rész munkaidős foglalkoztatott	Mean	16,6326	,3180	1,0329	10,0519	4,5019	1,9651	3,1876	,0337	2,4773
	N	122	122	122	122	122	122	122	122	122

	Std. Deviation	8,87928	,69271	1,73959	7,84245	8,00221	2,19979	3,15983	,14723	4,03890
teljes munkaidős foglalkoztatott, napközis (is)	Mean	20,5505	,5873	1,3004	10,5577	3,7925	3,7185	6,3995	,0514	3,0999
	N	376	376	376	376	376	376	376	376	376
	Std. Deviation	6,51364	,90714	1,73810	5,88703	5,65633	2,90351	5,05976	,28655	4,14641
Total	Mean	21,0650	,5208	1,5277	11,1693	4,8176	3,7123	5,0598	,0636	3,0355
	N	2384	2384	2384	2384	2384	2384	2384	2383	2384
	Std. Deviation	7,65845	,97142	2,12700	6,88309	6,93502	3,48046	5,06652	,33692	4,92011

25. táblázat. A heti munkaterhelés megoszlása a pedagógus által tanított osztályok típusa szerint

milyen típusú osztályokban tanít? alsó-felső szétbontva		1 – kontakt gyerekkel	2 – kontakt szülővel	3 – kontakt pedagógussal	4 – egyéni: felkészülés, értékelés	5 – egyéni: szakmai fejlődés	6 – pedagógiai adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció	7 – pedagógiai asszisztensi feladatok	8 – utazás, közlekedés	9 – egyéb, be nem sorolható
csak általános iskola alsó	Mean	20,1951	,6696	1,4159	11,2211	3,9243	3,8397	6,1150	,0292	2,3706
	N	405	405	405	405	405	405	405	405	405
	Std. Deviation	5,80179	1,03268	1,86042	5,99898	6,47256	2,89396	4,68087	,19242	3,41635
csak általános iskola, felső (is)	Mean	20,3978	,5360	1,5467	10,5432	4,9647	3,8929	5,9358	,0622	3,2505
	N	632	632	632	632	632	632	632	632	632
	Std. Deviation	7,25107	,85864	1,92814	6,08853	6,81691	2,89790	4,90925	,31322	4,52631
csak szakiskola	Mean	21,1857	,3835	1,5056	7,8889	5,0900	4,3128	4,6627	,0806	3,3380
	N	224	224	224	224	224	224	224	224	224
	Std. Deviation	8,99989	,87496	2,70465	5,42671	7,24792	4,62173	6,62976	,26767	6,07904
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségig adó (gimi vagy s	Mean	20,5507	,4554	1,7055	11,8519	5,3496	3,5955	4,4866	,0300	3,4525
	N	401	401	401	401	401	401	401	401	401
	Std. Deviation	8,46817	1,12621	2,45296	7,59289	7,53677	4,38461	5,51314	,20630	6,22263

szakiskola valamivel kombinálva	Mean	22,7311	,4060	1,4590	11,0584	4,9448	3,7761	3,9144	,1257	2,7392
	N	342	342	342	342	342	342	342	341	342
	Std. Deviation	8,34886	,82662	2,18482	7,25307	6,71350	3,44470	4,23935	,37460	4,49447
vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	Mean	22,0869	,6025	1,5434	13,3846	4,6989	3,0066	4,3305	,0755	3,0125
	N	388	388	388	388	388	388	388	388	388
	Std. Deviation	7,33461	1,05559	1,92380	7,70548	6,86878	2,96748	4,35024	,54160	4,85431
Total	Mean	21,0705	,5231	1,5342	11,1634	4,8189	3,7129	5,0546	,0641	3,0319
	N	2392	2392	2392	2392	2392	2392	2392	2391	2392
	Std. Deviation	7,65641	,97232	2,13140	6,88161	6,92886	3,47652	5,06046	,33826	4,91282

26. táblázat. A pedagógusok munkaterhelésének megoszlása az iskola típusa függvényében

iskola típusa - kirstat adatok alapján		1 – kontakt gyerekkel	2 – kontakt szülővel	3 – kontakt pedagógussal	4 – egyéni: felkészülés, értékelés	5 – egyéni: szakmai fejlődés	6 – pedagógiai adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció	7 – pedagógiai asszisztensi feladatok	8 – utazás, közlekedés	9 – egyéb, be nem sorolható
csak általános iskola	Mean	20,2414	,5788	1,4823	11,0933	4,3647	3,8566	5,8063	,0454	2,7541
	N	831	831	831	831	831	831	831	831	831
	Std. Deviation	6,53727	,95077	1,92155	6,11599	6,69866	2,89457	4,61165	,25625	3,58159
csak szakiskola	Mean	19,0373	,3273	1,1394	6,5853	4,3070	3,8531	3,2946	,0030	3,7805
	N	69	69	69	69	69	69	69	69	69
	Std. Deviation	9,20565	,87129	2,05280	4,54542	6,22999	5,21844	4,51008	,02508	7,73382
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségít adó (gimi vagy s	Mean	21,1564	,3107	1,4832	11,1461	5,7898	3,4186	3,7499	,0136	3,0591
	N	217	217	217	217	217	217	217	217	217
	Std. Deviation	7,14023	,56070	2,14598	6,78873	7,24937	3,53638	3,89291	,07882	5,16751

szakiskola valamivel kombinálva	Mean	21,8977	,4671	1,6385	10,3734	4,9819	3,9381	5,0642	,1241	3,1544
	N	798	798	798	798	798	798	798	797	798
	Std. Deviation	8,64117	,86996	2,39245	6,93403	7,16687	3,50526	5,62953	,49025	5,34585
vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	Mean	21,3861	,6445	1,5305	13,2770	4,9698	3,1993	4,5770	,0284	3,1903
	N	477	477	477	477	477	477	477	477	477
	Std. Deviation	7,52487	1,26600	2,01461	7,72747	6,82799	3,94141	5,12471	,21346	5,48542
Total	Mean	21,0705	,5231	1,5342	11,1634	4,8189	3,7129	5,0546	,0641	3,0319
	N	2392	2392	2392	2392	2392	2392	2392	2391	2392
	Std. Deviation	7,65641	,97232	2,13140	6,88161	6,92886	3,47652	5,06046	,33826	4,91282

27. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok munkaterhelésének részletes megoszlása a tanított tárgy bontásában (óra)

	Idegen nyelv	Természettudomány	Művészeti tárgyak	Magyar nyelv és irodalom	Matematika	Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	Szakmai gyakorlati tárgy	Informatika	Technika	Testnevelés	Történelem
1 tantárgyfelosztásban szereplő tanítási óra	21,44	19,96	18,79	19,31	19,83	21,95	21,98	20,22	18,37	18,78	20,80
2 szakos órai helyettesítés	,20	,29	,25	,21	,31	,29	,16	,41	,30	,29	,17
3 nem szakos órai helyettesítés	,11	,12	,17	,17	,13	,09	,06	,13	,18	,17	,06
4 korrepetálás / egyéni felkészítés 1-3 tanuló	,99	,86	,82	,97	1,04	,46	,31	,72	,73	,52	,56
5 edzés, szakkör	,19	,39	,33	,22	,32	,21	,22	,38	,41	1,32	,27
6 tanulmányi kirándulás / színház-, múzeumlátogatás / erdei is	,13	,21	,09	,14	,18	,08	,11	,09	,16	,07	,18
7 egyéb tanítás (pl. iskolakönyvtár stb)	,42	,28	,36	,44	,39	,52	,80	,39	,36	,54	,22
8 a tanóra felépítésének megtervezése (források gyűjtése is)	5,65	5,46	5,55	5,64	5,64	4,68	4,49	5,52	6,09	4,68	6,19
9 dolgozato, egyéb feladatlapok előkészítése, összeállítása, másolás	2,81	2,24	1,77	2,04	2,31	2,06	1,80	2,35	1,87	1,48	2,39
10 dolgozatok, röldolgozatok, feladatlapok értékelése	4,26	3,97	2,62	4,35	3,62	2,92	2,51	3,16	2,85	2,01	4,93

11 szöveges értékelések írása	,09	,16	,30	,26	,19	,09	,09	,10	,37	,25	,09
12 szakmai gyakorlat megszervezése	,01	,06	,06	,05	,03	,40	,66	,11	,06	,05	,02
13 edzés / szakkör / színházlátogatás stb. szervezése	,05	,05	,08	,05	,06	,05	,05	,06	,07	,25	,05
14 éves/heti tervezés (pl. tanmenet készítése)	,23	,19	,34	,31	,23	,31	,36	,15	,23	,33	,18
15 tanterem, tantermi eszközök előkészítése az órához	,57	,85	,85	,77	,83	,57	,69	,78	1,03	,90	,56
16 egyéb előkészület, értékelés	,62	,78	,89	,70	,79	,66	,59	,71	,79	,81	,84
17 osztályfőnöki tevékenység	,81	,96	,73	,95	,96	1,21	,79	,89	,70	,82	1,04
18 osztályfőnöki munkát segítő tevékenység (pl. osztályfőnök helyettes)	,05	,05	,04	,03	,06	,05	,02	,05	,04	,05	,04
19 diákkal történő egyéni beszélgetés	,27	,24	,18	,31	,25	,25	,30	,34	,26	,25	,25
20 csoportos konfliktuskezelés	,03	,05	,04	,06	,04	,03	,02	,04	,07	,05	,04
21 diák felkészítése különböző versenyekre(tanulmányi, szavaló, stb.)	,38	,55	,55	,60	,41	,27	,34	,37	,46	,42	,59
22 diákok felügyelete (születi ügyelet)	,48	,74	,84	,78	,75	,48	,35	,74	,90	,80	1,05
23 étkeztetés	,09	,26	,52	,37	,37	,06	,09	,14	,65	,42	,12
24 diákok kísérése (kirándulásra, versenyre, orvoshoz stb.)	,25	,50	,48	,57	,42	,20	,16	,32	,34	,52	,46
25 diákok ápolásában való részvétel (pl. ha valaki rosszul lesz)	,01	,00	,01	,01	,01	,00	,00	,00	,00	,00	,00
26 vizsgáztatás	,11	,02	,03	,06	,03	,09	,10	,04	,00	,03	,06
27 osztályterem kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás	1,36	1,28	1,34	1,34	1,26	1,31	1,28	1,20	1,39	1,38	1,24
28 felkészülés nevelési értekezletre, fogadóóra	,15	,12	,14	,13	,15	,10	,12	,10	,11	,14	,20
29 szakképzésben a munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás	,03	,03	,05	,06	,03	,14	,12	,04	,01	,05	,02
30 fogadóórán való részvétel	,26	,21	,16	,15	,16	,14	,10	,14	,18	,18	,22
31 diákönkormányzat segítése	,03	,04	,08	,07	,04	,09	,08	,03	,01	,04	,05
32 diák szabadidőszerkezési tevékenység	,16	,23	,27	,27	,20	,11	,09	,14	,23	,29	,25

33 szülőkkal való kapcsolattartás fogadóórán kívül (személyes, telefon, online)	,26	,33	,42	,39	,36	,17	,13	,24	,46	,29	,30
34 ha több épületben tanít / dolgozik, akkor az épületek közötti közlekedés	,07	,06	,05	,08	,06	,07	,07	,07	,02	,05	,04
35 kapcsolattartás kollégákkal (kötetlen beszélgetés, online levelezés)	,66	,70	,73	,73	,73	,62	,66	,65	,75	,76	,56
36 saját asztal, munkaállomás rendben tartása	,16	,20	,18	,15	,18	,22	,22	,26	,19	,21	,20
37 egyéni szükségletek (étkezés, mosdó, átöltözés stb.)	,59	,73	,65	,69	,69	,69	,60	,70	,71	,75	,71
38 egyéb nem tanítási feladatok	,94	1,36	1,47	1,43	1,32	1,25	1,45	1,12	1,43	1,07	1,32
39 értekezlet (vezetőségi, nevelőtestületi, osztálytanítói, munkaközösségi, stáb, team, diákfigyelmi stb.)	,35	,43	,38	,46	,46	,35	,33	,41	,37	,38	,45
40 tanári értékeléssel kapcsolatos tevékenységek (egyéni értékelés, minőségbiztosítás, stb.)	,07	,11	,13	,11	,12	,04	,11	,10	,16	,09	,09
41 szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterembeosztás)	,01	,03	,01	,02	,02	,10	,07	,09	,01	,02	,04
42 iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezése	,81	,93	1,56	1,30	,99	,66	,73	,94	1,30	1,16	1,25
43 intézmény népszerűsítése (az iskola bemutatása stb.)	,01	,05	,10	,05	,05	,04	,03	,02	,05	,06	,07
44 kapcsolattartás kisegítő személyzettel	,01	,02	,01	,01	,02	,03	,04	,02	,00	,02	,01
45 az iskola képviselete (esetleg tanulókkal együtt) nyilvános rendezvényeken	,15	,21	,29	,24	,19	,20	,11	,18	,35	,31	,37
46 fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó)	,03	,05	,03	,04	,04	,05	,05	,05	,08	,02	,03
47 biztonság- és tűzvédelmi tevékenység	,00	,00	,00	,00	,00	,01	,01	,00	,00	,00	,00
48 egyéb iskolamenedzsment tevékenység	,10	,20	,26	,26	,15	,22	,18	,18	,17	,20	,16
49 intézményi továbbképzés	,34	,38	,47	,32	,38	,26	,36	,80	,37	,43	,23

50 intézményen kívüli továbbképzés	,51	,57	,58	,57	,74	,76	1,22	1,09	,62	,69	,43
51 önképzés (tájékozódás a tanított tárgyak új eredményeiben, új tanítási módszerekben, stb.)	1,61	1,53	1,98	1,65	1,44	1,99	2,31	2,32	1,64	1,43	1,49
52 hospitálás intézményen belül	,04	,05	,05	,06	,05	,01	,01	,03	,04	,06	,09
53 más nevelési, oktatási intézmény meglátogatása	,06	,11	,09	,09	,08	,15	,10	,13	,05	,14	,04
54 jelen kérdőív kitöltése	1,19	1,40	1,34	1,32	1,44	1,18	1,12	1,12	1,41	1,47	1,13
55 egyéb egyéni professzionális tevékenység	1,71	1,15	2,16	1,55	1,23	1,33	2,02	2,11	1,50	1,87	1,64

28. táblázat. A teljes munkaidős, osztálytermi pedagógusok munkaterhelésének részletes megoszlása a tanított tárgy bontásában (%)

	Idegen nyelv	Természettudomány	Művészeti tárgyak	Magyar nyelv és irodalom	Matematika	Szakmai alapozó vagy elméleti tárgy	Szakmai gyakorlati tárgy	Informatika	Technika	Testnevelés	Történelem
1 tantárgyfelosztásban szereplő tanítási óra	41,28%	38,57%	36,38%	36,45%	38,30%	43,65%	43,29%	38,51%	36,05%	38,04%	38,64%
2 szakos órai helyettesítés	0,39%	0,56%	0,48%	0,39%	0,60%	0,58%	0,32%	0,77%	0,58%	0,59%	0,31%
3 nem szakos órai helyettesítés	0,21%	0,23%	0,33%	0,32%	0,26%	0,17%	0,12%	0,25%	0,36%	0,34%	0,12%
4 korrepetálás / egyéni felkészítés 1-3 tanuló	1,91%	1,66%	1,59%	1,83%	2,01%	0,91%	0,62%	1,37%	1,44%	1,06%	1,04%
5 edzés, szakkör	0,37%	0,75%	0,64%	0,42%	0,63%	0,42%	0,43%	0,72%	0,81%	2,68%	0,51%
6 tanulmányi kirándulás / színház-, múzeumlátogatás / erdei is	0,24%	0,41%	0,18%	0,26%	0,34%	0,15%	0,22%	0,17%	0,31%	0,14%	0,34%
7 egyéb tanítás (pl. iskolakönyvtár stb)	0,82%	0,55%	0,69%	0,83%	0,75%	1,03%	1,58%	0,74%	0,71%	1,09%	0,41%
8 a tanóra felépítésének megtervezése (források gyűjtése is)	10,89%	10,56%	10,73%	10,65%	10,88%	9,30%	8,84%	10,52%	11,95%	9,47%	11,50%
9 dolgozato, egyéb feladatlapok előkészítése, összeállítása, másolás	5,40%	4,32%	3,42%	3,85%	4,47%	4,09%	3,54%	4,48%	3,67%	3,00%	4,45%
10 dolgozatok, röldolgozatok, feladatlapok értékelése	8,19%	7,67%	5,07%	8,21%	6,98%	5,81%	4,94%	6,01%	5,60%	4,08%	9,15%
11 szöveges értékelések írása	0,18%	0,32%	0,58%	0,50%	0,37%	0,19%	0,18%	0,20%	0,73%	0,50%	0,17%
12 szakmai gyakorlat megszervezése	0,02%	0,11%	0,12%	0,09%	0,06%	0,80%	1,30%	0,20%	0,12%	0,10%	0,05%

13 edzés / szakkör / színházlátogatás stb. szervezése	0,10%	0,10%	0,16%	0,10%	0,12%	0,09%	0,09%	0,11%	0,14%	0,51%	0,09%
14 éves/heti tervezés (pl. tanmenet készítése)	0,44%	0,37%	0,65%	0,59%	0,45%	0,62%	0,70%	0,28%	0,45%	0,67%	0,33%
15 tanterem, tantermi eszközök előkészítése az órához	1,10%	1,64%	1,65%	1,45%	1,59%	1,13%	1,35%	1,49%	2,03%	1,83%	1,04%
16 egyéb előkészület, értékelés	1,20%	1,50%	1,72%	1,33%	1,52%	1,31%	1,15%	1,35%	1,55%	1,64%	1,57%
17 osztályfőnöki tevékenység	1,56%	1,86%	1,41%	1,79%	1,85%	2,41%	1,57%	1,70%	1,38%	1,65%	1,93%
18 osztályfőnöki munkát segítő tevékenység (pl. osztályfőnök helyettes)	0,10%	0,09%	0,07%	0,05%	0,11%	0,09%	0,04%	0,10%	0,09%	0,10%	0,07%
19 diákkal történő egyéni beszélgetés	0,52%	0,47%	0,36%	0,59%	0,47%	0,50%	0,59%	0,65%	0,52%	0,50%	0,46%
20 csoportos konfliktuskezelés	0,06%	0,10%	0,08%	0,12%	0,08%	0,07%	0,04%	0,07%	0,14%	0,11%	0,08%
21 diák felkészítése különböző versenyekre(tanulmányi, szavaló, stb.)	0,73%	1,07%	1,07%	1,14%	0,79%	0,54%	0,68%	0,70%	0,91%	0,84%	1,10%
22 diákok felügyelete (szüneti ügyelet)	0,92%	1,42%	1,62%	1,48%	1,46%	0,95%	0,70%	1,41%	1,78%	1,62%	1,95%
23 étkeztetés	0,17%	0,51%	1,00%	0,71%	0,71%	0,11%	0,18%	0,27%	1,27%	0,85%	0,22%
24 diákok kísérése (kirándulásra, versenyre, orvoshoz stb.)	0,49%	0,97%	0,94%	1,08%	0,81%	0,39%	0,32%	0,61%	0,66%	1,05%	0,86%
25 diákok ápolásában való részvétel (pl. ha valaki rosszul lesz)	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
26 vizsgáztatás	0,21%	0,04%	0,06%	0,12%	0,06%	0,19%	0,20%	0,08%	0,01%	0,06%	0,10%
27 osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás	2,62%	2,48%	2,60%	2,53%	2,43%	2,61%	2,51%	2,29%	2,72%	2,80%	2,31%
28 felkészülés nevelési értekezletre, fogadóórára	0,28%	0,24%	0,27%	0,25%	0,29%	0,21%	0,24%	0,20%	0,22%	0,27%	0,37%
29 szakképzésben a munkáltatókkal, tanműhelyekkel való kapcsolattartás	0,07%	0,05%	0,09%	0,11%	0,05%	0,27%	0,24%	0,07%	0,03%	0,11%	0,04%
30 fogadóórán való részvétel	0,50%	0,40%	0,31%	0,28%	0,32%	0,29%	0,21%	0,27%	0,36%	0,36%	0,41%
31 diákönkormányzat segítése	0,06%	0,07%	0,15%	0,14%	0,07%	0,19%	0,16%	0,05%	0,02%	0,08%	0,09%
32 diák szabadidőszerkezési tevékenység	0,31%	0,45%	0,53%	0,51%	0,39%	0,22%	0,17%	0,28%	0,46%	0,58%	0,46%
33 szülőkkel való kapcsolattartás fogadóórán kívül (személyes, telefon, online)	0,50%	0,63%	0,80%	0,74%	0,70%	0,33%	0,26%	0,46%	0,91%	0,58%	0,55%

34 ha több épületben tanít / dolgozik, akkor az épületek közötti közlekedés	0,14%	0,12%	0,10%	0,15%	0,11%	0,14%	0,14%	0,13%	0,05%	0,11%	0,08%
35 kapcsolattartás kollégákkal (kötetlen beszélgetés, online levelezés)	1,27%	1,36%	1,41%	1,38%	1,41%	1,24%	1,30%	1,24%	1,47%	1,54%	1,04%
36 saját asztal, munkaállomás rendben tartása	0,30%	0,39%	0,35%	0,29%	0,36%	0,44%	0,43%	0,50%	0,38%	0,42%	0,36%
37 egyéni szükségletek (étkezés, mosdó, átvittetés stb.)	1,14%	1,42%	1,26%	1,31%	1,33%	1,38%	1,17%	1,34%	1,40%	1,52%	1,32%
38 egyéb nem tanítási feladatok	1,81%	2,63%	2,85%	2,70%	2,55%	2,50%	2,85%	2,14%	2,81%	2,17%	2,46%
39 értekezlet (vezetőségi, nevelőtestületi, osztálytanítói, munkaközösségi, stáb, team, diákfigyelmi stb.)	0,68%	0,84%	0,73%	0,88%	0,89%	0,70%	0,65%	0,78%	0,72%	0,78%	0,84%
40 tanári értékeléssel kapcsolatos tevékenységek (egyéni értékelés, minőségbiztosítás, stb.)	0,13%	0,20%	0,26%	0,21%	0,23%	0,08%	0,21%	0,19%	0,31%	0,18%	0,18%
41 szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterembeosztás)	0,01%	0,05%	0,02%	0,05%	0,05%	0,20%	0,14%	0,16%	0,03%	0,03%	0,07%
42 iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szervezése	1,56%	1,80%	3,01%	2,46%	1,91%	1,31%	1,45%	1,78%	2,55%	2,34%	2,33%
43 intézmény népszerűsítése (az iskola bemutatása stb.)	0,02%	0,09%	0,19%	0,09%	0,10%	0,07%	0,05%	0,04%	0,09%	0,12%	0,14%
44 kapcsolattartás kiegészítő személyzettel	0,02%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,06%	0,07%	0,04%	0,01%	0,04%	0,02%
45 az iskola képviselte (esetleg tanulókkal együtt) nyilvános rendezvényeken	0,28%	0,41%	0,56%	0,46%	0,37%	0,40%	0,21%	0,35%	0,68%	0,63%	0,68%
46 fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsadó)	0,05%	0,09%	0,05%	0,08%	0,08%	0,10%	0,10%	0,09%	0,16%	0,04%	0,06%
47 biztonság- és tűzvédelmi tevékenység	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%
48 egyéb iskolamenedzsment tevékenység	0,19%	0,39%	0,50%	0,49%	0,28%	0,43%	0,35%	0,34%	0,33%	0,41%	0,30%
49 intézményi továbbképzés	0,66%	0,74%	0,90%	0,61%	0,74%	0,51%	0,70%	1,52%	0,72%	0,87%	0,43%
50 intézményen kívüli továbbképzés	0,99%	1,10%	1,13%	1,08%	1,43%	1,52%	2,40%	2,07%	1,22%	1,40%	0,80%

51 önképzés (tájékoztató a tanított tárgyak új eredményeiben, új tanítási módszerekben, stb.)	3,09%	2,96%	3,83%	3,12%	2,77%	3,95%	4,55%	4,43%	3,21%	2,89%	2,77%
52 hospitálás intézményen belül	0,08%	0,09%	0,09%	0,11%	0,10%	0,03%	0,03%	0,06%	0,08%	0,13%	0,17%
53 más nevelési, oktatási intézmény meglátogatása	0,11%	0,21%	0,17%	0,18%	0,15%	0,31%	0,20%	0,25%	0,09%	0,28%	0,07%
54 jelen kérdőív kitöltése	2,28%	2,70%	2,60%	2,49%	2,79%	2,34%	2,20%	2,12%	2,78%	2,97%	2,11%
55 egyéb egyéni professzionális tevékenység	3,29%	2,22%	4,18%	2,93%	2,38%	2,64%	3,98%	4,02%	2,94%	3,79%	3,04%

29. táblázat. A pedagógusok adminisztrációs, szervezési munkaterhelésének megoszlása az iskolatípus függvényében

iskola típusa - kirstat adatok alapján		Pedagógiai adminisztráció, szervezés, ügyelet, kommunikáció - ÖSSZESEN	12 szakmai gyakorlat megszervezése	13 edzés / szakkör / színházlátogatás stb. szervezése	17 osztályfőnöki tevékenység	18 osztályfőnöki munkát segítő tevékenység (pl. osztályfőnök he	22 diákok felügyelete (születi ügyelet)	29 szakképzésben a munkáltatókka l, tanműhelyekke l való kapcsolata	31 diákönkormányzat segítése	41 szervezési tevékenység (órarendtervezés, tanterem- és osztály	45 az iskola képviselője (esetleg tanulókkal együtt) nyilvános	46 fenntartóval, hatóságokkal (gyermekvédelem, nevelési tanácsa	54 jelen kérdőív kitöltése
csak általános iskola	Mean N Std. Deviation	3,8566 831 2,89457	,0362 831 ,37431	,0664 831 ,30633	,6403 831 1,10419	,0525 831 ,29856	1,0838 830 1,57833	,0466 831 ,35387	,0553 831 ,30525	,1031 831 ,59867	,3223 831 ,87022	,1860 831 ,83332	1,2653 831 1,34417
csak szakiskola	Mean N Std. Deviation	3,8531 69 5,21844	,2808 69 ,95883	,0000 69 ,00000	,7512 69 1,33637	,0486 69 ,21343	,5312 69 ,89090	1,1763 69 4,82325	,0231 69 ,12078	,0345 69 ,17026	,1044 69 ,38691	,0779 69 ,37061	,8251 69 1,41390
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségig adó (gimi vagy s	Mean N Std. Deviation	3,4186 217 3,53638	,1850 217 ,73442	,0488 217 ,20819	,9387 217 1,81244	,0289 217 ,13638	,3660 217 ,62550	,0468 217 ,26872	,0850 217 ,44003	,2283 217 1,06243	,1603 217 ,48245	,1406 217 ,75233	1,1901 217 1,37642
szakiskola valamivel	Mean N	3,9381 798	,1955 797	,0947 798	,8458 798	,0485 798	,5398 795	,2168 798	,0707 798	,1941 798	,2328 798	,1924 798	1,3158 794

kombinálva	Std. Deviation	3,50526	1,08094	,58430	1,42294	,27885	1,23224	1,02769	,52938	1,04101	,82375	,87568	1,48071
vegyes, érettségig adó (6-8 osztályos gimn és szakközép, 12	Mean	3,1993	,0805	,0978	,6417	,0590	,5077	,0467	,0338	,2514	,3380	,1032	1,0444
	N	477	477	477	477	477	477	477	477	477	476	477	475
	Std. Deviation	3,94141	,48035	,37267	1,06669	,33465	2,50570	,34220	,22638	1,73833	1,49312	,55351	1,18670
Total	Mean	3,7129	,1187	,0786	,7394	,0502	,7064	,1360	,0579	,1724	,2746	,1644	1,2186
	N	2392	2391	2392	2392	2392	2388	2392	2392	2392	2391	2392	2386
	Std. Deviation	3,47652	,75130	,42239	1,29805	,28669	1,66083	1,06088	,39261	1,09267	,98074	,78366	1,37140

30. táblázat. A pedagógusok asszisztensi feladatokból származó munkaterhelésének megoszlása az iskolatípus függvényében

iskola típusa - kirstat adatok alapján		Pedagógiai asszisztensi feladatok - ÖSSZESEN	15 tanterem, tantermi eszközök előkészítése az órához	23 étkeztetés	24 diákok kísérése (kirándulásra, versenyre, orvoshoz stb.)	25 diákok ápolásában való részvétel (pl. ha valaki rosszul les	27 osztálytermen kívüli adminisztráció, fénymásolás, nyomtatás	32 diák szabadidős szervezési tevékenység	42 iskolai rendezvény előkészítése, részvétel / kiállítás szerv	43 intézmény népszerűsítése (az iskola bemutatása stb.)	47 biztonság- és tűzvédelmi tevékenység	48 egyéb iskolamenedzsment tevékenység
csak általános iskola	Mean	5,8063	,8766	,6368	,4467	,0062	1,4463	,3064	1,3620	,0967	,0123	,6164
	N	831	831	831	831	830	831	831	831	831	831	831
	Std. Deviation	4,61165	1,02929	1,28135	1,32616	,04441	1,45311	,82412	2,58714	,45946	,15013	2,43241
csak szakiskola	Mean	3,2946	,4820	,0947	,0045	,0000	1,7712	,0611	,3646	,0067	,0000	,5098
	N	69	69	69	69	69	69	69	69	69	69	69
	Std. Deviation	4,51008	,68937	,37901	,03762	,00000	3,35789	,24438	1,33458	,05573	,00000	2,86871
csak hagyományos, 4-5 osztályos, érettségig adó (gimi vagy s	Mean	3,7499	,4722	,0238	,2252	,0107	1,3733	,1320	,8138	,0502	,0079	,6408
	N	217	217	217	217	217	217	217	217	217	217	217
	Std. Deviation	3,89291	,69751	,17895	1,06566	,09934	1,32340	,43688	1,97101	,34109	,08386	2,19483
szakiskola valamivel	Mean	5,0642	,5737	,2715	,3776	,0059	1,3359	,2887	1,4223	,0773	,0108	,7057
	N	798	798	798	798	798	797	798	796	798	798	798

kombinálva	Std. Deviation	5,62953	,82098	,98383	1,69482	,05292	1,87828	1,10745	3,33110	,51961	,18338	2,97644
vegyes, érettségít adó (6-8 osztályos gimi és szakközép, 12	Mean	4,5770	,5552	,1260	,6357	,0032	1,2911	,3732	,9869	,0575	,0048	,5435
	N	477	477	477	477	477	477	477	477	477	477	477
	Std. Deviation	5,12471	,85545	,64102	2,68692	,03373	1,51865	1,20392	2,07489	,37637	,05511	2,45579
Total	Mean	5,0546	,6634	,3418	,4285	,0057	1,3813	,2909	1,2286	,0756	,0096	,6308
	N	2392	2392	2392	2392	2391	2391	2392	2390	2392	2392	2392
	Std. Deviation	5,06046	,90592	1,01661	1,76815	,05235	1,68964	,97843	2,71021	,45000	,14242	2,62311

Az óvodapedagógusok munkaterhelése

31. táblázat. Az óvodapedagógusok teljes heti munkaterhelése és a főbb tevékenységtípusok szerinti terhelés

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
heti_osszmunka Teljes heti munkaterhelés	551	6,25	72,32	46,1504	7,61522
heti_osszmunka_A Óvodai csoportban töltött idő	553	,00	50,00	27,5414	7,12686
heti_osszmunka_B Előkészület	552	,00	17,11	4,1287	3,17392
heti_osszmunka_C Munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatok	538	,00	40,05	6,0111	4,71365
heti_osszmunka_D Óvodai rendezvények, óvodamenedzsment	538	,00	24,93	2,8263	3,55858
heti_osszmunka_E Egyéni professzionális tevékenység	538	,00	35,94	5,7880	4,87600
Valid N (listwise)	537				

32. táblázat. Az óvodapedagógusok teljes heti munkaterhelése és a főbb tevékenységtípusok szerinti terhelés beosztás szerint

17. mi az ön beosztása ebben az óvodában?		Teljes heti munkaterhelés	Óvodai csoportban töltött idő	Előkészület	Munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatok	Óvodai rendezvények, óvoda-menedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
vezető	Mean	48,4390	20,5324	2,6077	10,4107	6,7981	8,4140
	N	79	80	80	77	77	77
	Std. Deviation	8,26017	10,82635	2,35202	7,89876	5,49988	6,85112
beosztott óvodapedagógus	Mean	45,8063	29,0727	4,4069	5,1535	2,0213	5,2935
	N	427	428	427	417	417	417
	Std. Deviation	7,22966	5,21754	3,26998	3,32203	2,28874	4,23832
Total	Mean	46,2173	27,7278	4,1230	5,9730	2,7659	5,7799
	N	506	508	507	494	494	494
	Std. Deviation	7,45285	7,13351	3,20889	4,75122	3,47731	4,86594

33. táblázat. Az óvodapedagógusok teljes heti munkaterhelése és a főbb tevékenységtípusok szerinti terhelés az intézmény településtípusa szerint

Településtípus		Teljes heti munkaterhelés	Óvodai csoportban töltött idő	Előkészület	Munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatok	Óvodai rendezvények, óvoda-menedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
falu	Mean	46,0774	27,1201	3,9766	6,1993	3,3405	5,4900
	N	217	218	217	214	214	214

	Std. Deviation	7,76432	6,57084	2,92601	4,46522	3,72981	4,34116
kis/közepes város	Mean	46,5417	26,7190	4,3969	6,2984	2,9328	6,3424
	N	160	160	160	158	158	158
	Std. Deviation	8,15932	8,05112	3,28319	4,42732	3,88192	4,77555
nagyváros	Mean	45,6683	28,4704	4,2446	5,5725	1,9960	5,3961
(megyei jogú és	N	157	158	158	153	153	153
Bp	Std. Deviation	6,52141	6,50561	3,36657	5,37169	2,70122	4,85726
Total	Mean	46,0963	27,3984	4,1815	6,0464	2,8260	5,7192
	N	534	536	535	525	525	525
	Std. Deviation	7,54000	7,05024	3,16813	4,73730	3,54953	4,63750

34. táblázat. Az óvodapedagógusok teljes heti munkaterhelése és a főbb tevékenységtípusok szerinti terhelés az intézménybe járó gyerekek száma szerint

Összes gyerek száma az óvodában, kategóriában		Teljes heti munka-terhelés	Óvodai csoportban töltött idő	Előkészület	Munkakörbe tartozó, nem csoportban zajló feladatok	Óvodai rendezvények, óvoda-menedzsment	Egyéni professzionális tevékenység
1-50	Mean	43,5446	24,8021	4,8979	5,6849	3,5416	4,8320
	N	54	54	54	53	53	53
	Std. Deviation	10,64484	7,31412	3,17742	3,72694	3,96310	3,94360
51-100	Mean	47,3046	26,5482	4,2742	6,7832	3,1621	6,1643
	N	114	115	114	115	115	115
	Std. Deviation	6,27076	6,55455	2,75744	5,16190	3,17641	4,71366

101-175	Mean	46,8645	28,1281	3,6769	6,3015	2,8715	6,1855
	N	129	129	129	126	126	126
	Std. Deviation	7,65539	7,82311	3,10044	5,37996	3,78498	4,29253
176+	Mean	45,6783	28,0028	4,2480	5,6235	2,4696	5,4468
	N	237	238	238	231	231	231
	Std. Deviation	7,04582	6,63172	3,35802	4,30514	3,47322	4,89697
Total	Mean	46,0963	27,3984	4,1815	6,0464	2,8260	5,7192
	N	534	536	535	525	525	525
	Std. Deviation	7,54000	7,05024	3,16813	4,73730	3,54953	4,63750